

2018/19

PROGRAMACIÓN

DIDÁCTICA 6º PRIMARIA

CEIP AMAÍA

ÍNDICE

1.- INTRODUCCIÓN E CONTEXTUALIZACIÓN.....	3
2.- OBXECTIVOS DE SEXTO DE PRIMARIA.....	4
3.- CONCRECIÓN PARA CADA ESTÁNDAR DE APRENDIZAXE AVALIABLE. TEMPORALIZACIÓN TRIMESTRAL.....	6
MATEMÁTICAS.....	6
CIENCIAS DA NATUREZA.....	23
CIENCIAS SOCIAIS.....	34
LINGUA CASTELÁ E LITERATURA.....	45
LINGUA GALEGA E LITERATURA.....	66
VALORES SOCIAIS E CÍVICOS.....	88
EDUCACIÓN ARTÍSTICA(EDUCACIÓN PLÁSTICA).....	103
4.- CONCRECIÓNS METODOLÓXICAS.....	115
5.- MATERIAIS E RECURSOS DIDÁCTICOS.....	116
6.- AVALIACIÓN.....	116
PAUTAS DE OBSERVACIÓN DO TRABALLO DIARIO, ACTITUDES.....	117
7.- PROMOCIÓN DO ALUMNADO.....	119
8.- INDICADORES DE LOGRO PARA AVALIAR O PROCESO DE ENSINO.....	119
9.- INDICADORES DE LOGRO PARA AVALIAR O PROCESO DA PRÁCTICA DOCENTE.....	120
10.- MEDIDAS DE ATENCIÓN Á DIVERSIDADE.....	120
11.- ACTIVIDADES COMPLEMENTARIAS E EXTRAESCOLARES.....	121
12.- AVALIACIÓN DA PROGRAMACIÓN DIDÁCTICA.....	121

1.- INTRODUCCIÓN E CONTEXTUALIZACIÓN.

A) Características do centro.

- Situación:
Rúa da Peregrina, s/n
15220 - Bertamiráns (Ames - A Coruña)
- Ensinanzas que se imparten:
  - Educación Infantil e Educación Primaria separadas en dous edificios :infantil con 9 aulas e primaria con 18 aulas.
- Características singulares:
  - O Ceip A Maía está situado nunha zona periférica de Bertamiráns.
  - A contorna económica do alumnado do centro poderíamos calificala como media-alta.
  - Destacar o incremento, nos tres últimos cursos, de alumnado estranxeiro, sobre todo procedente de países latinoamericanos,destacando Venezuela. Hai tamén alumnado procedente de adopcións internacionais.

B) Características xerais do alumnado.

- Lingua materna dominante: Castelán e galego
- Problemas sociais: Casos illados de alumnado con familias desestructuradas e en situación socioeconómica desfavorecida que adoitan presentar ás veces “incidentes/incidencias” educativas.
- Outros: nos últimos cursos, e aínda que non sexa moi relevante, o incremento de alumnado inmigrante é notable. En xeral, sen problemas de integración.
- Este curso contamos con 3 alumnos con adaptación curricular, un deles cun diagnóstico de autismo severo.

2.- OBXECTIVOS DE SEXTO DE PRIMARIA.

- a) Coñecer e apreciar os valores e as normas de convivencia, aprender a obrar de acordo con elas, prepararse para o exercicio activo da cidadanía e respectar os dereitos humanos, así como o pluralismo propio dunha sociedade democrática.
- b) Desenvolver hábitos de traballo individual e de equipo, de esforzo e de responsabilidade no estudo, así como actitudes de confianza en si mesmo/a, sentido crítico, iniciativa persoal, curiosidade, interese e creatividade na aprendizaxe, e espírito emprendedor.
- c) Adquirir habilidades para a prevención e para a resolución pacífica de conflitos que lles permitan desenvolverse con autonomía no ámbito familiar e doméstico, así como nos grupos sociais cos que se relacionan.
- d) Coñecer, comprender e respectar as diferentes culturas e as diferenzas entre as persoas, a igualdade de dereitos e oportunidades de homes e mulleres e a non discriminación de persoas con discapacidade nin por outros motivos.
- e) Coñecer e utilizar de xeito apropiado a lingua galega e a lingua castelá, e desenvolver hábitos de lectura en ambas as linguas.
- f) Adquirir en, polo menos, unha lingua estranxeira a competencia comunicativa básica que lles permita expresar e comprender mensaxes sinxelas e desenvolverse en situacións cotiás.
- g) Desenvolver as competencias matemáticas básicas e iniciarse na resolución de problemas que requirán a realización de operacións elementais de cálculo, coñecementos xeométricos e estimacións, así como ser quen de aplicarlos ás situacións da súa vida cotiá. Coñecer os aspectos fundamentais das ciencias da natureza, as ciencias sociais, a xeografía, a historia e a cultura, con especial atención aos relacionados e vinculados con Galicia.
- h) Iniciarse na utilización, para a aprendizaxe, das tecnoloxías da información e da comunicación, desenvolvendo un espírito crítico ante as mensaxes que reciben e elaboran.
- i) Utilizar diferentes representacións e expresións artísticas e iniciarse na construción de

propostas visuais e audiovisuais.

- j) Valorar a hixiene e a saúde, aceptar o propio corpo e o das demais persoas, respectar as diferenzas e utilizar a educación física e o deporte como medios para favorecer o desenvolvemento persoal e social.
- k) Coñecer e valorar os animais máis próximos ao ser humano e adoptar modos de comportamento que favorezan o seu coidado.
- l) Desenvolver as súas capacidades afectivas en todos os ámbitos da personalidade e nas súas relacións coas demais persoas, así como unha actitude contraria á violencia, aos prexuízos de calquera tipo e aos estereotipos sexistas e de discriminación por cuestións de diversidade afectivo-sexual.
- m) Fomentar a educación viaria e actitudes de respecto que incidan na prevención dos accidentes de tráfico.
- n) Coñecer, apreciar e valorar as singularidades culturais, lingüísticas, físicas e sociais de Galicia, poñendo de relevancia as mulleres e homes que realizaron achegas importantes á cultura e á sociedade galegas.

3.- CONCRECIÓN PARA CADA ESTÁNDAR DE APRENDIZAXE AVAILABLE. TEMPORALIZACIÓN TRIMESTRAL

MATEMÁTICAS

BLOQUE 1. PROCESOS, MÉTODOS E ACTITUDES EN MATEMÁTICAS							
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave	Grao mínimo consecución	Instrumetos	Temporal. trimestral
<ul style="list-style-type: none"> ▪ b ▪ e ▪ g ▪ i 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.1. Proposta de pequenas investigacións en contextos numéricos, xeométricos e funcionais. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.2. Realizar e presentar informes sinxelos sobre o desenvolvemento, resultados e conclusións obtidas no proceso de investigación. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ MTB1.2.1. Elabora informes sobre o proceso de investigación realizado, expoñendo as fases do mesmo, valorando os resultados e as conclusións obtidas. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CMCT ▪ CCL ▪ CAA ▪ CSIEE ▪ CD 	40%	PE EX PT	1º-2º- 3º-
<ul style="list-style-type: none"> ▪ b ▪ g 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.2. Achegamento ao método de traballo científico mediante o estudo dalgunhas das súas características e a súa práctica en situacións sinxelas. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.3. Planificar e controlar as fases do método de traballo científico en situacións apropiadas ao seu nivel. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ MTB1.3.1. Elabora conxecturas e busca argumentos que as validen ou as refuten, en situacións a resolver, en contextos numéricos, xeométricos ou funcionais. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CMCT ▪ CAA ▪ CSIEE 	50%	TD PE	1º-2º- 3º-

<ul style="list-style-type: none"> ▪ b ▪ e ▪ g 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.2. Achegamento ao método de traballo científico mediante o estudo dalgunhas das súas características e a súa práctica en situacións sinxelas. ▪ B1.3. Confiianza nas propias capacidades para desenvolver actitudes apropiadas e afrontar as dificultades propias do traballo científico. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.4. Desenvolver e cultivar as actitudes persoais inherentes ao traballo matemático. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ MTB1.4.1. Propón a resolución de retos e problemas coa precisión, co esmero e co interese apropiado ao nivel educativo e a dificultade da situación. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CMCT ▪ CAA 	60%	PT EX PE	1º-2º- 3º-
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ MTB1.4.2. Desenvolve e aplica estratexias de razoamento (clasificación, recoñecemento das relacións, uso de exemplos contrarios) para crear e investigar conxecturas e construír e defender argumentos. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CMCT ▪ CCL ▪ CAA 	60%	TD PE	1º-2º- 3º-
<ul style="list-style-type: none"> ▪ b ▪ g 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.3. Confiianza nas propias capacidades para desenvolver actitudes apropiadas e 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.5. Superar bloqueos e inseguridades ante resolución de situacións descoñecidas. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ MTB1.5.1. Reflexiona sobre os problemas resoltos e os procesos 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CMCT ▪ CAA 	80%	PE TD PT	1º-2º- 3º-
<ul style="list-style-type: none"> ▪ i 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ afrontar as dificultades propias do traballo científico. 		<ul style="list-style-type: none"> ▪ desenvoltos, valorando as ideas claves, aprendendo para situacións futuras similares. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSIEE 		LI	
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ MTB1.5.2. Utiliza ferramentas tecnolóxicas para a realización de cálculos numéricos, para aprender e para resolver problemas, conxecturas e construír e defender argumentos. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CMCT ▪ CD ▪ CAA ▪ CSIEE 	80%	TD PT EX	1º- 2º- 3º-
BLOQUE 2. NÚMEROS							

<ul style="list-style-type: none"> ▪ b ▪ e ▪ g 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.1. Números enteiros, decimais e fraccións. ▪ B2.2. A numeración romana. ▪ B2.3. Orde numérica. Utilización dos números ordinais. Comparación de números. ▪ B2.4. Nome e grafía dos números de máis de seis cifras. ▪ B2.5. Equivalencias entre os elementos do sistema de numeración decimal: unidades, decenas, centenas etc. ▪ B2.6. O sistema de numeración decimal: valor de posición das cifras. ▪ B2.7. O número decimal: décimas, centésimas e milésimas. ▪ B2.8. Fraccións propias e impropias. Número mixto. Representación gráfica. ▪ B2.9. Os números decimais: valor de posición. ▪ B2.10. Números positivos e negativos. ▪ B2.11. Ordenación de conxuntos de números de distinto tipo. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.1. Ler, escribir e ordenar utilizando razoamentos apropiados, distintos tipos de números (romanos, naturais, fraccións e decimais ata as milésimas). 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ MTB2.1.1. Identifica os números romanos aplicando o coñecemento á comprensión de datacións. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CMCT ▪ CCEC 	70%	LI PE TD	1º
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ MTB2.1.2. Le, escribe e ordena en textos numéricos e da vida cotiá, números (naturais, fraccións e decimais ata as milésimas), utilizando razoamentos apropiados e interpretando o valor de posición de cada unha das súas cifras. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CMCT ▪ CAA ▪ CCL 	80%	PE LI TD	1º- 2º
<ul style="list-style-type: none"> ▪ b 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.3. Orde numérica. Utilización dos números ordinais. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.2. Interpretar diferentes tipos de números segundo o seu valor, en situacións 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ MTB2.2.1. Interpreta en textos numéricos e da vida cotiá, 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CMCT 	80%	PE LI	

<ul style="list-style-type: none"> ▪ e ▪ g 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ números. ▪ B2.5. Equivalencias entre os elementos do sistema de numeración decimal: unidades, decenas, centenas etc. ▪ B2.12. Concepto de fracción como relación entre as partes o todo. ▪ B2.8. Fraccións propias e impropias. Número mixto. Representación gráfica. ▪ B2.9. Os números decimais: valor de posición. ▪ B2.13. Redondeo de números decimais ás décima, centésima ou milésima máis próxima. ▪ B2.10. Números positivos e negativos. ▪ B2.14. Redondeo de números 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ da vida cotiá. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ (naturais, fraccións e decimais ata as milésimas), utilizando razoamentos apropiados e interpretando o valor de posición de cada unha das súas cifras. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CAA ▪ CCL 		<ul style="list-style-type: none"> ▪ TD 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ 1º
<ul style="list-style-type: none"> ▪ 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ MTB2.2.2. Utiliza os números negativos en contextos reais. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CMCT 	40%	<ul style="list-style-type: none"> ▪ PE ▪ LI 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ 1º
<ul style="list-style-type: none"> ▪ g 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.15. Fraccións equivalentes, redución de dúas ou máis fraccións a común denominador. ▪ B2.13. Redondeo de números decimais á décima, centésima ou milésima máis próxima. ▪ B2.16. Relación entre fracción e número decimal, aplicación á ordenación de fraccións. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.3. Realizar operacións e cálculos numéricos mediante diferentes procedementos, incluído o cálculo mental, facendo referencia implícita ás propiedades das operacións, en situación de resolución de problemas. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ MTB2.3.1. Reduce dúas ou máis fraccións a común denominador e calcula fraccións equivalentes. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CMCT 	90%	<ul style="list-style-type: none"> ▪ PE ▪ LI ▪ TD 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ 1º
<ul style="list-style-type: none"> ▪ 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ MTB2.3.2. Redondea números decimais á décima, centésima ou milésima máis próxima. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CMCT 	90%	<ul style="list-style-type: none"> ▪ PE ▪ LI ▪ TD 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ 1º- ▪ 2º

			<ul style="list-style-type: none"> MTB2.3.3. Ordena fraccións aplicando á relación entre fracción e número decimal. 	<ul style="list-style-type: none"> CMCT 	90%	PE LI TD	1º
g	<ul style="list-style-type: none"> B2.15. Fraccións equivalentes, redución de dúas ou máis fraccións a común denominador. B2.17. Divisibilidade: múltiplos, divisores, números primos e números compostos. Criterios de divisibilidade. 	<ul style="list-style-type: none"> B2.4. Utilizar as propiedades das operacións, as estratexias persoais e os diferentes procedementos que se usan segundo a natureza do cálculo que se realizará (algoritmos escritos, cálculo mental, tenteo, estimación e calculadora). 	<ul style="list-style-type: none"> MTB2.4.1. Coñece e aplica os criterios de divisibilidade por 2, 3, 5, 9 e 10. 	<ul style="list-style-type: none"> CMCT 	90%	PE LI TD	1º
b	<ul style="list-style-type: none"> B2.18. Estimación de resultados. 	<ul style="list-style-type: none"> B2.5. Utilizar os números enteiros, 	<ul style="list-style-type: none"> MTB2.5.1. Opera cos números 	<ul style="list-style-type: none"> CMCT 	90%	PE LI TD	1º-
e g	<ul style="list-style-type: none"> B2.19. Comprobación de resultados mediante estratexias aritméticas. B2.20. Propiedades das operacións e relacións entre elas utilizando números naturais 	<ul style="list-style-type: none"> decimais, fraccionarios e as porcentaxes sinxelas para interpretar e intercambiar información en contextos da vida cotiá. 	<ul style="list-style-type: none"> coñecendo a xerarquía das operacións. 				1º-2º-3º
			<ul style="list-style-type: none"> MTB2.5.2. Utiliza diferentes tipos de números en contextos reais, establecendo equivalencias entre eles, identificándoos e utilizándoos como operadores na interpretación e resolución de problemas. 	<ul style="list-style-type: none"> CMCT CCL 	60%	PE LI PT	1º- 2º
			<ul style="list-style-type: none"> MTB2.5.3. Estima e comproba resultados mediante diferentes estratexias. 	<ul style="list-style-type: none"> CMCT CAA 	60%	PE LI PT	1º- 2º

<ul style="list-style-type: none"> ▪ b ▪ g 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.17. Divisibilidade: múltiplos, divisores, números primos e números compostos. Criterios de divisibilidade. ▪ B2.21 Operacións con números naturais: suma, resta, multiplicación e división. ▪ B2.22. Potencia como produto de factores iguais. Cadrados e cubos. Potencias de base 10. ▪ B2.23. Identificación e uso dos termos propios da división. ▪ B2.20. Propiedades das operacións e relacións entre elas utilizando números naturais. ▪ B2.24. Operacións con fraccións. ▪ B2.25. Operacións con números decimais. ▪ B2.26. Utilización dos algoritmos estándar de suma, resta, multiplicación e división. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.6. Operar cos números tendo en conta a xerarquía nas operacións, aplicando as propiedades destas, as estratexias persoais e os diferentes procedementos que se utilizan segundo a natureza do cálculo que se realizará (algoritmos escritos, cálculo mental, tenteo, estimación, calculadora), usando o máis adecuado 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ MTB2.6.1. Calcula cadrados, cubos e potencias de base 10. ▪ 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CMCT 	50%	PE LI TD	1º
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ MTB2.6.2. Realiza sumas e restas de fraccións co mesmo denominador. Calcula o produto dunha fracción por un número. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CMCT 	80%	PE LI TD	1º
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ MTB2.6.3. Realiza operacións con números decimais. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CMCT 	80%	PE LI TD	1º
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ MTB2.6.4. Aplica a xerarquía das operacións e os usos da paréntese. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CMCT 	80%	PE LI TD	1º
				<ul style="list-style-type: none"> ▪ CAA 			

<ul style="list-style-type: none"> ▪ b ▪ e ▪ g 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.16. Relación entre fracción e número decimal, aplicación á ordenación de fraccións. ▪ B2.27. Porcentaxes e proporcionalidade. ▪ B2.28. Expresión das partes utilizando porcentaxes. ▪ B2.29. Correspondencia entre fraccións sinxelas, decimais e porcentaxes. ▪ B2.30. Aumentos e diminucións porcentuais. ▪ B2.31. Proporcionalidade directa. ▪ B2.32. A regra de tres en situacións de proporcionalidade directa: lei do dobre, triplo, metade. ▪ B2.33. Resolución de problemas da vida cotiá. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.7. Iniciarse no uso das porcentaxes e a proporcionalidade directa para interpretar e intercambiar información e resolver problemas en contextos da vida cotiá. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ MTB2.7.1. Calcula e utiliza as porcentaxes dunha cantidade para expresar partes. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CMCT 	80%	PE LI TD	1°- 2°
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ MTB2.7.2. Establece a correspondencia entre fraccións sinxelas, decimais e porcentaxes. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CMCT 	80%	PE LI TD	1°- 2°
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ MTB2.7.3. Calcula aumentos e diminucións porcentuais. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CMCT 	50%	PE LI TD	1°
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ MTB2.7.4. Usa a regra de tres en situacións de proporcionalidade directa: lei do dobre, triplo, metade, para resolver problemas da vida diaria. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CMCT ▪ CAA 	80%	PE LI TD	1°- 2°- 3°

▪		▪	▪ MTB2.7.5. Resolve problemas da vida cotiá utilizando porcentaxes e regra de tres en situacións de proporcionalidade directa, explicando oralmente e por escrito o significado dos datos, a situación formulada, o proceso seguido e as solucións obtidas.	▪ CMCT ▪ CCL ▪ CAA	80%	PE LI TD EX	1°- 2°- 3°
▪ b ▪ g	▪ B2.17. Divisibilidade: múltiplos, divisores, números primos e números compostos. Criterios de divisibilidade. ▪ B2.18. Estimación de resultados. ▪ B2.26. Utilización dos algoritmos estándar de suma, resta, multiplicación e	▪ B2.8. Coñecer, utilizar e automatizar algoritmos estándar de suma, resta, multiplicación e división con distintos tipos de números, en comprobación de resultados en contextos de resolución de problemas e en situacións da vida cotiá.	▪ MTB2.8.1. Emprega e automatiza algoritmos estándar de suma, resta, multiplicación e división con distintos tipos de números (naturais, enteiros, decimais e fraccións).	▪ CMCT ▪ CAA	70%	PE LI TD EX	1°- 2°

	<p>división.</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.34. Automatización de algoritmos. ▪ B2.35. Descomposición de forma aditiva e de forma aditivo-multiplicativa. ▪ B2.36. Descomposición de números naturais atendendo o valor de posición das súas cifras. ▪ B2.37. Construción de series ascendentes e descendentes. ▪ B2.38. Obtención dos primeiros múltiplos dun número dado. ▪ B2.39. Obtención de todos os divisores de calquera número menor de 100. ▪ B2.40. Descomposición de números decimais atendendo ao valor de posición das súas cifras. ▪ B2.41. Cálculo de tantos por cen en situacións reais. ▪ B2.42. Elaboración e uso de estratexias de cálculo mental. ▪ B2.43. Utilización da calculadora. 						
<ul style="list-style-type: none"> ▪ 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ MTB2.8.2. Descompón de forma aditiva e de forma aditivo-multiplicativa, números menores de un millón, atendendo o valor de posición das súas cifras. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CMCT 	90%	PE LI TD	1º
<ul style="list-style-type: none"> ▪ 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ MTB2.8.8. Calcula todos os divisores de calquera número menor de 100. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CMCT 	70%	PE LI TD	1º
<ul style="list-style-type: none"> ▪ 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ MTB2.8.9. Calcula o mcm e o mcd. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CMCT 	60%	PE LI TD	1º

			<ul style="list-style-type: none"> MTB2.8.10. Descompón números decimais atendendo ao valor de posición das súas cifras. 	<ul style="list-style-type: none"> CMCT 	90%	PE LI TD	1º
			<ul style="list-style-type: none"> MTB2.8.11. Calcula tantos por cen en situacións reais. 	<ul style="list-style-type: none"> CMCT 	90%	PE LI TD EX	1º- 2º
			<ul style="list-style-type: none"> MTB2.8.12. Elabora e emprega estratexias de cálculo mental. 	<ul style="list-style-type: none"> CMCT CAA 	80%	PT TD EX	1º-2º-3º
b	B2.19. Comprobación de resultados	B2.9. Identificar, resolver problemas da	<ul style="list-style-type: none"> MTB2.9.1. Resolve problemas que 	<ul style="list-style-type: none"> CMCT 	70%	LI	
e g	<ul style="list-style-type: none"> mediante estratexias aritméticas. B2.44. Resolución de problemas da vida cotiá. 	<ul style="list-style-type: none"> vida cotiá, adecuados ao seu nivel, establecendo conexións entre a realidade e as matemáticas e valorando a utilidade dos coñecementos matemáticos adecuados e reflexionando sobre o proceso aplicado para a resolución de problemas. 	<ul style="list-style-type: none"> impliquen o dominio dos contidos traballados, empregando estratexias heurísticas, de razoamento (clasificación, recoñecemento das relacións, uso de exemplos contrarios), creando conxecturas, construíndo, argumentando e tomando decisións, valorando as súas consecuencias e a conveniencia do seu uso. 	<ul style="list-style-type: none"> CAA CCL CSIEE 		PE TD	1º-2º
			<ul style="list-style-type: none"> MTB2.9.2. Reflexiona sobre o procedemento aplicado á resolución de problemas: revisando as operacións empregadas, as unidades dos resultados, comprobando e interpretando as solucións no contexto e buscando outras formas de resolvelo. 	<ul style="list-style-type: none"> CMCT CAA CCL CSIEE 	70%	LI PE TD	1º- 2º

BLOQUE 3. MEDIDA							
<ul style="list-style-type: none"> ▪ b ▪ e ▪ g 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.1. Elección da unidade máis axeitada para a expresión dunha medida. ▪ B3.2. Realización de medicións. ▪ B3.3. Estimación de lonxitudes, capacidades, masas, superficies e volumes de obxectos e espazos coñecidos; elección da unidade e dos instrumentos máis axeitados para medir e expresar unha medida. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.1. Escoller os instrumentos de medida máis pertinentes en cada caso, estimando a medida de magnitudes de lonxitude, capacidade, masa e tempo facendo previsións razoables. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ MTB3.1.1. Estima lonxitudes, capacidades, masas, superficies e volumes de obxectos e espazos coñecidos elixindo a unidade e os instrumentos máis axeitados para medir e expresar unha medida, explicando de forma oral o proceso seguido e a estratexia utilizada. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CMCT ▪ CCL ▪ CAA 	70%	PE LI EX	2º
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ MTB3.1.2. Mide con instrumentos, utilizando estratexias e unidades convencionais e non convencionais, elixindo a unidade máis axeitada para a expresión dunha medida. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CMCT ▪ CAA 	70%	PE LI EX	2º
<ul style="list-style-type: none"> ▪ g 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.4. Comparación e ordenación de medidas dunha mesma magnitude. ▪ B3.5. Desenvolvemento de estratexias para medir figuras de maneira exacta e aproximada. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.2. Operar con diferentes medidas 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ MTB3.2.1. Suma e resta medidas de lonxitude, capacidade, masa, superficie e volume en forma simple dando o resultado na unidade determinada de antemán. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CMCT 	80%	PE LI EX	2º
	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.6. Comparación de superficies de figuras planas por superposición, descomposición e medición. ▪ B3.7. Sumar e restar medidas de lonxitude, capacidade, masa, superficie e volume 						

			<ul style="list-style-type: none"> MTB3.2.2. Expresa en forma simple a medición da lonxitude, capacidade ou masa dada en forma complexa e viceversa. 	<ul style="list-style-type: none"> CMCT 	80%	PE LI TD	2º
			<ul style="list-style-type: none"> MTB3.2.3. Compara e ordena medidas dunha mesma magnitude. 	<ul style="list-style-type: none"> CMCT 	80%	PE LI TD	2º
<ul style="list-style-type: none"> b e g 	<ul style="list-style-type: none"> B3.8. Explicación oral e escrita do proceso seguido e da estratexia utilizada en calquera dos procedementos empregados. B3.9. Equivalencias entre as medidas de capacidade e volume. 	<ul style="list-style-type: none"> B3.4. Utilizar as unidades de medida máis usuais, convertendo unhas unidades noutras da mesma magnitude, expresando os resultados en unidades de medida máis axeitadas, explicando oralmente e por escrito o proceso seguido e aplicándoo á resolución de problemas. 	<ul style="list-style-type: none"> MTB3.4.1. Coñece e utiliza as equivalencias entre as medidas de capacidade e volume. 	<ul style="list-style-type: none"> CMCT 	80%	PE LI TD	2º
			<ul style="list-style-type: none"> MTB3.4.2. Explica de forma oral e por escrito os procesos seguidos e as estratexias utilizadas en todos os procedementos realizados. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA 	70%	TD EX PT	2º
			<ul style="list-style-type: none"> MTB3.4.3. Resolve problemas utilizando as unidades de medida máis usuais, convertendo unhas unidades noutras da mesma magnitude, expresando os resultados nas unidades de medida máis axeitadas, explicando oralmente e por escrito o proceso seguido. 	<ul style="list-style-type: none"> CMCT CCL CAA 	70%	PE LI TD	2º
<ul style="list-style-type: none"> b g 	<ul style="list-style-type: none"> B3.10. O sistema sesaxesimal. B3.11. O ángulo como unidade de medida dun ángulo. Medida de ángulos. 	<ul style="list-style-type: none"> B3.5. Coñecer o sistema sesaxesimal para realizar cálculos con medidas angulares. 	<ul style="list-style-type: none"> MTB3.5.1. Resolve problemas realizando cálculos con medidas angulares. 	<ul style="list-style-type: none"> CMCT CAA 	60%	PE LI TD	2º

<ul style="list-style-type: none"> ▪ b ▪ g 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.12. Resolución de problemas de medida. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.6. Identificar e resolver problemas da vida cotiá adecuados ao seu nivel, establecendo conexións entre a realidade e as matemáticas e valorando a utilidade dos coñecementos matemáticos axeitados e reflexionando sobre o proceso aplicado para a resolución de problemas. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ MTB3.6.1. Reflexiona sobre o proceso seguido na resolución de problemas revisando as operacións utilizadas, as unidades dos resultados, comprobando e interpretando as solucións no contexto e buscando outras formas de resolvelo. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CMCT ▪ CAA ▪ CSIEE 	60%	EX PT	1°- 2°- 3°
BLOQUE 4. XEOMETRÍA							
<ul style="list-style-type: none"> ▪ g 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B4.1. Posicións relativas de rectas e circunferencias. ▪ B4.2. Ángulos en distintas posicións: consecutivos, adxacentes, opostos polo vértice... ▪ B4.3. Sistema de coordenadas cartesianas. Descrición de posicións e movementos. ▪ B4.4. A representación elemental do espazo, escalas e gráficas sinxelas. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B4.1. Utilizar as nocións xeométricas de paralelismo, perpendicularidade, simetría, xeometría, perímetro e superficie para describir e comprender situacións da vida cotiá. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ MTB4.1.1. Identifica e representa posicións relativas de rectas e circunferencias. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CMC ▪ T 	60%	PT EX PE	3°
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ MTB4.1.2. Identifica e representa ángulos en diferentes posicións: consecutivos, adxacentes, opostos polo vértice... 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CMC ▪ T 	50%	PT EX PE	3°
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ MTB4.1.3. Describe posicións e movementos por medio de coordenadas, distancias, ángulos, xiros... 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CMC ▪ T 	50%	PT EX PE	3°
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ MTB4.1.4. Realiza escalas e gráficas sinxelas, para facer representacións elementais no espazo 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CMC ▪ T 	50%	PE LI	3°

			<ul style="list-style-type: none"> MTB4.1.5. Identifica en situacións moi sinxelas a simetría do tipo axial e especular. 	<ul style="list-style-type: none"> CMC T 	50%	PE LI	3°
<ul style="list-style-type: none"> g i 	<ul style="list-style-type: none"> B4.5. Formas planas e espaciais: figuras planas: elementos, relación e clasificación. B4.6. Clasificación de triángulos atendendo os seus lados e os seus ángulos. 	<ul style="list-style-type: none"> B4.2 Coñecer as figuras planas; cadrado, rectángulo, romboide, triángulo, trapecio e rombo. 	<ul style="list-style-type: none"> MTB4.2.1. Clasifica triángulos atendendo aos seus lados e aos seus ángulos, identificando as relacións entre os seus lados e entre ángulos. 	<ul style="list-style-type: none"> CMC T 	70%	PE LI TD	3°
			<ul style="list-style-type: none"> MTB4.2.2. Utiliza instrumentos de debuxo e ferramentas tecnolóxicas para a construción e exploración de formas xeométricas. 	<ul style="list-style-type: none"> CMC T CD 	70%	PE LI TD	3°
<ul style="list-style-type: none"> b g 	<ul style="list-style-type: none"> B4.5. Formas planas e espaciais: figuras planas: elementos, relación e clasificación. B4.6. Clasificación de triángulos atendendo os seus lados e os seus ángulos. 	<ul style="list-style-type: none"> B4.3. Comprender o método de calcular a área dun paralelogramo, triángulo, trapecio e rombo. Calcular a área de figuras planas. 	<ul style="list-style-type: none"> MTB4.3.1. Calcula a área e o perímetro de: rectángulo, cadrado e triángulo. 	<ul style="list-style-type: none"> CMC T 	80%	PE LI TD	3°
			<ul style="list-style-type: none"> MTB4.3.2. Aplica os conceptos de perímetro e superficie de figuras 	<ul style="list-style-type: none"> CMC T 	80%	PE LI	
			<ul style="list-style-type: none"> realización de cálculos sobre planos e espazos reais e para interpretar situacións da vida diaria. 	<ul style="list-style-type: none"> CAA 		TD EX	3°
<ul style="list-style-type: none"> g 	<ul style="list-style-type: none"> B4.7. Clasificación de cuadriláteros atendendo o paralelismo dos seus lados. Clasificación dos paralelepípedos. B4.8. Concavidade e convexidade de figuras planas. B4.9. Acircunferencia e o círculo. Elementos básicos: centro, raio, diámetro, corda, arco, tanxente e sector circular. 	<ul style="list-style-type: none"> B4.4. Utilizar as propiedades das figuras planas para resolver problemas. 	<ul style="list-style-type: none"> MTB4.4.1. Identifica e diferencia os elementos básicos da circunferencia e círculo: centro, raio, diámetro, corda, arco, tanxente e sector circular. 	<ul style="list-style-type: none"> CMC T 	90%	PE LI TD	3°

			<ul style="list-style-type: none"> MTB4.4.2. Calcula perímetro e área da circunferencia e do círculo. 	<ul style="list-style-type: none"> CMC T 	80%	PE LI TD	3°
<ul style="list-style-type: none"> b g 	<ul style="list-style-type: none"> B4.10. Interpretación de representacións espaciais en situacións da vida cotiá. 	<ul style="list-style-type: none"> B4.5. Interpretar representacións espaciais realizadas a partir de sistemas de referencia e de obxectos ou situacións familiares. 	<ul style="list-style-type: none"> MTB4.5.1. Comprende e describe situacións da vida cotiá, e interpreta e elabora representacións espaciais (planos, esbozos de itinerarios, maquetas,...), utilizando as nocións xeométricas básicas (situación, movemento, paralelismo, perpendicularidade, escala, simetría, perímetro e superficie). 	<ul style="list-style-type: none"> CMC T CAA 	60%	PE LI TD EX	3°
<ul style="list-style-type: none"> b e g 	<ul style="list-style-type: none"> B4.11. Resolución de problemas de xeometría relacionados coa vida cotiá. 	<ul style="list-style-type: none"> B4.6. Identificar, resolver problemas da vida cotiá axeitados ao seu nivel, establecer conexións entre a realidade e as matemáticas e valorar a utilidade dos coñecementos matemáticos axeitados reflexionando sobre o proceso aplicado para a resolución de problemas. 	<ul style="list-style-type: none"> MTB4.6.1 Resolve problemas xeométricos que impliquen dominio dos contidos traballados, utilizando estratexias heurísticas de razoamento (clasificación, recoñecemento das relacións, uso de exemplos contrarios), creando conxecturas, construíndo, argumentando e tomando decisións, valorando as súas consecuencias e a conveniencia da súa utilización. 	<ul style="list-style-type: none"> CMC T CAA CCL CSIE E 	60%	PE LI TD	3°
			<ul style="list-style-type: none"> MTB4.6.2. Reflexiona sobre o proceso de resolución de problemas: revisando as operacións utilizadas, as unidades dos resultados, comprobando e interpretando as solucións no contexto, proponendo outras formas de resolvelo. 	<ul style="list-style-type: none"> CMC T CAA 	60%	PE LI TD EX PT	1°- 2°- 3°

BLOQUE 5. ESTATÍSTICA E PROBABILIDADE							
<ul style="list-style-type: none"> ▪ b ▪ g 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B5.1. Recollida e clasificación de datos cualitativos e cuantitativos. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B5.1. Recoller e rexistrar unha información cuantificable, utilizando algúns recursos sinxelos de representación gráfica: táboas de datos, bloques de barras, diagramas lineais... comunicando a información. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ MTB5.1.1. Identifica datos cualitativos e cuantitativos en situacións familiares. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CMC ▪ T ▪ CAA 	70%	PE LI TD EX	3º
<ul style="list-style-type: none"> ▪ b ▪ g 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B5.2. Construción de táboas de frecuencias absolutas e relativas. ▪ B5.3. Iniciación intuitiva ás medidas de centralización: a media aritmética, a moda e o rango. ▪ B5.4. Realización e interpretación de gráficas sinxelas: diagramas de barras, poligonais e sectoriais. ▪ B5.5. Análise crítica das informacións que se presentan mediante gráficas estatísticas. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B5.2. Realizar, ler e interpretar representacións gráficas dun conxunto de datos relativos ao contorno inmediato. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ MTB5.2.1. Recolle e clasifica datos cualitativos e cuantitativos de situacións do seu contorno, utilizándoos para construír táboas de frecuencias absolutas e relativas. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CMC ▪ T ▪ CAA 	70%	PE LI TD EX	3º
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ MTB5.2.2. Aplica de forma intuitiva a situacións familiares as medidas de centralización: a media aritmética, a moda e o rango. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CMC ▪ T ▪ CAA 	70%	PE LI TD EX	3º
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ MTB5.2.3. Realiza e interpreta gráficos moi sinxelos: diagramas de barras, poligonais e sectoriais, con datos obtidos de situacións moi próximas. ▪ MTB5.2.4. Realiza análise crítica e argumentada sobre as informacións que se presentan mediante gráficas estatísticas 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CMC ▪ T ▪ CAA 	80%	PE LI TD EX PT	3º

▪ g	▪ B5.6. Carácter aleatorio dalgunhas experiencias	▪ B5.3. Facer estimacións baseadas na experiencia sobre o resultado (posible, imposible, seguro, máis ou menos probable) de situacións sinxelas nas que interveña o azar e comprobar o dito resultado.	▪ MTB5.3.1. Identifica situacións de carácter aleatorio.	▪ CMC T	60%	PT EX TD	3º
▪ b ▪ g	▪ B5.6. Carácter aleatorio dalgunhas experiencias.	▪ B5.4. Observar e constatar que hai sucesos imposibles, sucesos que con case toda seguridade prodúcense ou que se repiten, sendo probable esta repetición.	▪ MTB5.4.1. Realiza conxecturas e estimacións sobre algún xogos (moedas, dados, cartas, loterías...)	▪ CMC T ▪ CAA	60%	PT EX TD	3º
▪ b ▪ e ▪ g	▪ B5.7. Iniciación intuitiva ao cálculo da probabilidade dun suceso.	▪ B5.5. Identificar e resolver problemas da vida cotiá axeitados ao seu nivel, establecer conexións entre a realidade e as matemáticas e valorar a utilidade dos coñecementos matemáticos axeitados reflexionando sobre o proceso aplicado para a resolución de problemas.	▪ MTB5.5.1. Resolve problemas que impliquen dominio dos contidos propios da estatística e probabilidade, utilizando estratexias heurísticas, de razoamento (clasificación, recoñecemento das relacións, uso de exemplos contrarios...), creando conxecturas, construíndo, argumentando e tomando decisións, valorando as consecuencias destas e a conveniencia da súa utilización.	▪ CMC T ▪ CAA ▪ CCL ▪ CSIE E	50%	PT EX PE LI	1º-2º-3º
▪	▪	▪	MTB5.5.2. Reflexiona sobre o proceso de resolución de problemas revisando as operacións utilizadas, as unidades dos resultados, comprobando e interpretando as solucións no contexto e propoñendo outras formas de resolvelo.	CMCT CAA CCL CSIEE	50%	PT EX	1º-2º-3º

CIENCIAS DA NATUREZA

BLOQUE 1. INICIACIÓN Á ACTIVIDADE CIENTÍFICA

b e h	B1.1. Iniciación á actividade científica. B1.2. Emprego de diferentes fontes de información.	B1.1. Obter información relevante sobre feitos ou fenómenos previamente delimitados, facendo predicións sobre sucesos naturais,	CNB1.1.1. Busca, selecciona e organiza información concreta e relevante, análise, obtén conclusións, elabora informes	CCL CSIEE CAA	85%	LI EX PT PE	1º- 2º- 3º
i	B1.3. Lectura de textos propios da área. B1.4. Utilización das tecnoloxías da información e comunicación para buscar e seleccionar información, simular procesos e comunicar conclusións sobre os traballos realizados.	integrando datos de observación directa e indirecta a partir da consulta de fontes directa e indirectas e comunicando os resultados en diferentes soportes.	para o rexistro de plan de traballo e comunica, de forma oral e escrita, as conclusións.	CD CMCCT			
	B1.5. Uso progresivamente autónomo do tratamento de textos (axuste de páxina, inserción de ilustracións ou notas, imaxes etc.). Xestión de ficheiros.						

			CNB1.1.2. Expresa oralmente e por escrito, de forma clara e ordenada contidos relacionados coa área manifestando a comprensión de textos orais e/ou escritos.	CCL CMCCT	80%	LI EX PT PE TD	1º- 2º- 3º
			CNB1.1.3. Emprega de forma autónoma o tratamento de textos (axuste de páxina, inserción de ilustracións ou notas etc).	CCL CSIEE CMCT CD	75%	EX PT	1º-2º-3º
			CNB1.1.4. Manexa estratexias axeitadas para acceder á información dos textos de carácter científico.	CMCCT CAA CCL	80%	EX PT	1º-2º-3º
b h	B1.6. Aproximación experimental a cuestións científicas próximas á súa realidade.	B1.2. Establecer conxecturas tanto respecto de sucesos que ocorren dunha forma natural como sobre os que ocorren cando se provocan a través dun experimento ou dunha experiencia.	CNB1.2.1. Manifesta autonomía na planificación e execución de accións e tarefas e ten iniciativa na toma de decisións, identificando os criterios e as consecuencias das decisións tomadas.	CSIEE CAA CMCCT	75%	LI EX PT	1º- 2º- 3º

a b c e g h i	<p>B1.7. Traballo individual e cooperativo.</p> <p>B1.8. A igualdade entre homes e mulleres. A conduta responsable.</p> <p>B1.9. A relación cos demais. A resolución pacífica de conflitos. Toma de decisións: criterios e consecuencias.</p> <p>B1.10. Técnicas de traballo. Recursos e técnicas de traballo individual. Desenvolvemento de hábitos de traballo, esforzo e responsabilidade.</p> <p>B1.11. Hábitos de prevención de enfermidades e accidentes, na aula e no centro.</p> <p>B1.12. Emprego de diversos materiais, tendo en conta as normas de seguridade.</p> <p>B1.13. Elaboración de protocolos de uso das TIC na aula.</p> <p>B1.14. Valoración da necesidade de controlar</p>	<p>B1.3. Traballar de forma cooperativa, apreciando o coidado pola seguridade propia e a dos seus compañeiros/as, coidando as ferramentas e facendo uso adecuado dos materiais</p>	<p>CNB1.3.1. Utiliza estratexias para estudar e traballar de forma eficaz, individualmente e en equipo, amosando habilidades para a resolución pacífica de conflitos.</p>	<p>CAA CSC CMCCT CSIEE</p>	80%	<p>LI EX PT TD</p>	<p>1º- 2º- 3º</p>
	<p>o tempo destinado ás tecnoloxías da información e da comunicación e o seu poder de adicción.</p>						
			<p>CNB1.3.2. Coñece e emprega as normas de uso e de seguridade dos instrumentos, dos materiais de traballo e das tecnoloxías da información e comunicación.</p>	<p>CMCCT CSC CD CAA</p>	80%	<p>EX PT</p>	<p>1º-2º-3º</p>

a b c e g h i m	B1.15. Planificación e realización de proxectos, experiencias sinxelas e pequenas investigacións, formulando problemas, enunciando hipóteses, seleccionando o material necesario, montando, realizando e extraendo conclusións e presentando informes en diferentes soportes.	B1.4. Realizar proxectos, experiencias sinxelas e pequenas investigacións e presentar informes coas conclusións en diferentes soportes.	CNB1.4.1. Realiza proxectos, experiencias sinxelas e pequenas investigacións formulando problemas, enunciando hipóteses, seleccionando o material necesario, realizando, extraendo conclusións e comunicando os resultados.	CMCCT CCL CAA CSIEE	75%	LI EX PT	1º
			CNB1.4.2. Presenta un informe, de forma oral ou escrita, empregando soportes variados, recollendo información de diferentes fontes (directas, libros, internet) cando traballa de forma individual ou en equipo na realización de proxectos, experiencias sinxelas e pequenas investigacións.	CCL CMCCT CSC CD CAA CSIEE	89%	LI EX PT	1º- 2º- 3º
BLOQUE 2 - O SER HUMANO E A SAÚDE							
e h	B2.1. O corpo humano e o seu funcionamento. B2.2. Anatomía e fisioloxía. B2.3. Células, tecidos, órganos, aparellos e sistemas. B2.4. Diferentes tipos de células. Os virus e as bacterias.	B2.1. Identificar e localizar os principais órganos implicados na realización das funcións vitais do corpo humano e establecer algunhas relacións fundamentais entre elas e determinados hábitos de saúde.	CNB2.1.1. Identifica e localiza os principais órganos implicados na realización das funcións vitais do ser humano.	CMCCT	95%	PE LI TD	2º- 3º

e h	B2.5. As funcións vitais no ser humano. B2.6. Función de relación (órganos dos sentidos, sistema nervioso e aparello locomotor). B2.7. Función de nutrición (aparells respiratorio, dixestivo, circulatorio e	B2.2. Coñecer o funcionamento de células, tecidos, órganos, aparellos, sistemas: a súa localización, forma, estrutura, funcións, coidados etc.	CNB2.2.1. Identifica e describe as principais características dos aparellos respiratorio, dixestivo, locomotor, circulatorio e excretor e explica as principais funcións.	CMCCT CCL	95%	PE LI TD	3º
	excretor). B2.8. Función de reprodución (aparello reprodutor).						
a b c d h k m	B2.9. Saúde e enfermidade. B2.10. Principais enfermidades que afectan aos aparellos e sistemas do organismo humano. B2.11. Hábitos saudables para previr enfermidades. B2.12. Trastornos alimenticios. B2.13. Efectos nocivos do consumo de alcohol e drogas. B2.14. Tipos de dietas. B2.15. Análise de etiquetas de produtos. B2.16. Avances da ciencia que melloran a saúde e a vida.	B2.3. Relacionar determinadas prácticas de vida co adecuado funcionamento do corpo, adoptando estilos de vida saudables e coñecendo as repercusións para a saúde.	CNB2.3.1. Recoñece estilos de vida saudables e os seus efectos sobre o coidado e mantemento do funcionamento global do corpo.	CMCCT CCL CSC	90%	LI EX PT	3º
			CNB2.3.2. Coñece e explica os principios das dietas equilibradas, identificando as prácticas saudables para previr e detectar os riscos para a saúde.	CMCCT CCL CAA CSC	90%	PE LI EX PT	3º
			CNB2.3.3. Recoñece os efectos nocivos do consumo de alcohol e drogas.	CMCCT CAA CSC	90%	EX PT LI	3º

	B2.17. Coñecemento de actuacións básicas de primeiros auxilios.		CNB2.3.4. Observa, identifica e describe algúns avances da ciencia que melloran a saúde (medicina, produción e conservación de alimentos, potabilización da auga etc.).	CMCCT CCL CSC	85%	EX PT LI	3º
			CNB2.3.5. Coñece técnicas de primeiros auxilios, en situacións simuladas e reais.	CMCCT CSC	75%	EX PT	3º
BLOQUE 3. OS SERES VIVOS							
e h	B3.1. Seres vivos, seres inertes. Diferenciación.	B3.1. Coñecer a estrutura dos seres vivos: células, tecidos, tipos,	CNB3.1.1. Identifica e describe a estrutura dos seres vivos: células,	CCL CMCCT	90%	LI PE TD	2º
	B3.2. Organización e estrutura dos seres vivos: células, tecidos: tipos; órganos; aparellos e sistemas: principais características e funcións.	órganos, aparellos e sistemas: identificando as principais características e funcións.	tecidos, órganos, aparellos e sistemas nomeando as principais características e funcións de cada un deles.				
e h l	B3.3. Os seres vivos: características, clasificación e tipos. B3.4. Os animais vertebrados e invertebrados, características e clasificación.	B3.2. Coñecer diferentes niveis de clasificación dos seres vivos, atendendo ás súas características e tipos.	CNB3.2.1. Identifica as características e clasifica os seres vivos: Reino animal. Reino das plantas. Reino dos fungos. Outros reinos.	CMCCT	90%	LI PE TD	2º

	B3.5. As plantas: estrutura e fisioloxía. A fotosíntese e a súa importancia para a vida na Terra.		CNB3.2.2. Utiliza guías na identificación científica de animais e plantas.	CMCCT CAA	75%	EX PT PE	2º
			CNB3.2.3. Explica a importancia da fotosíntese para a vida na Terra.	CMCCT CCL	90%	LI PE TD	2º
a e h l i o	B3.6. As relacións entre os seres vivos. Cadeas alimentarias. Poboacións, comunidades e ecosistemas. Características e compoñentes dun ecosistema. B3.7. Ecosistemas: pradería, poza, lagoa, bosque, litoral e cidade e os seres vivos. A biosfera, diferentes hábitats dos seres vivos. B3.8 Hábitos de respecto e coidado cara aos seres vivos. B3.9. Uso de medios tecnolóxicos para o estudo dos seres vivos. B3.10. Interese pola observación e polo estudo rigoroso de todos os seres vivos.	B3.3. Investigar as características de ecosistemas do seu contorno mediante a recollida de datos, facendo hipóteses, empregando diversas fontes de información e presentando os resultados en diferentes soportes, mostrando interese pola rigorosidade e hábitos de respecto e coidado cara aos seres vivos.	CNB3.3.1. Investiga e explica as relacións entre os seres vivos. Cadeas alimentarias. Poboacións, comunidades e ecosistemas.	CMCT CCL	90%	LI PE TD	2º
			CNB3.3.2. Recoñece e explica algúns ecosistemas: pradería, charca, bosque, litoral e cidade e os seres vivos que neles habitan.	CMCCT CCL	90%	LI PE TD	2º
			CNB3.3.3. Observa e identifica diferentes hábitats dos seres vivos facendo fincapé no coidado destes e nomea algunhas causas de extinción de especies.	CMCCT CSC	80%	LI PE TD	2º

			CNB3.3.4. Usa a lupa e outros medios tecnolóxicos para a observación científica.	CMCCT	75%	EX PT	2º- 3º
	B3.11. Uso da lupa para a observación científica.		CNB3.3.5. Observa e rexistra algún proceso asociado á vida dos seres vivos, utilizando os instrumentos e os medios audiovisuais e tecnolóxicos apropiados, comunicando de xeito oral e escrito os resultados.	CMCCT CCL CD CAA	75%	LI EX TD	2º- 3º
BLOQUE 4. MATERIA E ENERXÍA							
e h	B4.1. Concepto de enerxía. Diferentes formas de enerxía. A luz como fonte de enerxía. B4.2. Electricidade: a corrente eléctrica. Circuitos eléctricos. Magnetismo: o magnetismo terrestre. O imán: o compás. B4.3. Os cambios de estado. As reaccións químicas: a combustión, a oxidación e a fermentación.	B4.1. Coñecer leis básicas que rexen fenómenos como a reflexión da luz, a transmisión da corrente eléctrica, os cambios de estado e as reaccións químicas: a combustión, a oxidación e a fermentación.	CNB4.1.1. Investiga a través da realización de experiencias sinxelas para achegarse ao coñecemento das leis básicas que rexen fenómenos como a reflexión da luz, a transmisión da corrente eléctrica e os cambios de estado.	CMCCT CAA CSIEE	75%	EX PT	1º
			CNB4.1.2. Investiga a través da realización de experiencias sinxelas para achegarse ao coñecemento das leis básicas que rexen reaccións químicas: combustión, oxidación e fermentación.	CMCCT CAA CSIEE	75%	EX PT	1º
e h	B4.4. Fontes de enerxía e materias primas: a súa orixe. Enerxías renovables e non renovables. B4.5. Fontes de enerxías renovables e non renovables.	B4.2. Coñecer as características das fontes de enerxía e materias primas renovables e non renovables e relacionalas co desenvolvemento enerxético e sostible.	CNB4.2.1. Identifica e explica algunhas das principais características das diferentes formas de enerxía: mecánica, lumínica, sonora, eléctrica, térmica e química.	CMCCT CCL	85%	EX PT LI	1º

	O desenvolvemento enerxético, sostible e equitativo. B4.6. Utilidade dalgúns avances, produtos e materiais para a sociedade.		CNB4.2.2. Identifica e explica os beneficios e riscos relacionados coa utilización das enerxías renovables e non renovables: esgotamento, choiva ácida, radioactividade, expoñendo posibles actuacións para un desenvolvemento sostible.	CMCCT CSC CCL	85%	EX PT LI	1º
e h	B4.7. Planificación e realización de experiencias diversas para estudar as propiedades de materiais de uso común e o seu comportamento diante da luz, o son, a calor, a humidade e a electricidade. B.4.8. Predición de cambios no movemento ou na forma dos corpos por efecto das forzas.	B4.3. Planificar e realizar sinxelas investigacións para estudar o comportamento dos corpos diante das forzas, a luz, a electricidade, o magnetismo, a calor ou o son.	CNB4.3.1. Planifica e realiza sinxelas experiencias e predí cambios no movemento, na forma ou no estado dos corpos por efecto das forzas ou das achegas de enerxía, comunicando o proceso seguido e o resultado obtido.	CAA CMCCT CSIEE CCL	80%	EX PT LI	1º
			CNB4.3.2. Observa de xeito sistemático, aprecia e explica os efectos da calor no aumento de temperatura e dilatación dalgúns materiais.	CMCCT CCL	75%	EX PT	1º
e h	B4.9. Observación dalgúns fenómenos de natureza eléctrica e os seus efectos (luz e calor).	B4.4. Realizar experiencias sinxelas e pequenas investigacións sobre diferentes fenómenos físicos e químicos da materia.	CNB4.4.1 Identifica, experimenta e exemplifica argumentando algúns cambios de estado e a súa reversibilidade.	CMCCT	80%	EX PT LI PE	1º
	B4.10. Atracción e repulsión de cargas eléctricas. B4.11. Separación de compoñentes dunha mestura mediante destilación, filtración, evaporación ou disolución. B4.12. Reaccións químicas: a combustión, a oxidación e a fermentación. B4.13. Normas de prevención de riscos.		CNB4.4.2. Separa os compoñentes dunha mestura mediante destilación, filtración, evaporación ou disolución.	CMCCT	75%	EX PT	1º

			CNB4.4.3. Presenta conclusións de procesos de investigación, experiencias sinxelas ou proxectos sobre diferentes fenómenos físicos e químicos da materia, en diferentes soportes.	CMCCT CAA CSIEE CCL CD	80%	EX PT LI	1º
			CNB4.4.4. Identifica e expón as principais características das reaccións químicas: combustión, oxidación e fermentación.	CMCCT CAA	80%	EX PT PE	1º
			CNB4.4.5. Respecta as normas de uso, de seguridade e de mantemento dos instrumentos de observación e dos materiais de traballo.	CMCCT CSC	80%	EX PT	1º- 2º
BLOQUE 5. A TECNOLOXÍA, OBXECTOS E MÁQUINAS							
e h	B5.1. Máquinas e aparellos. Tipos de máquinas na vida cotiá e a súa utilidade. B5.2. Análise de operadores e emprego na	B5.1. Coñecer os principios básicos que rexen as máquinas e os aparellos.	CNB5.1.1. Identifica diferentes tipos de máquinas e clasifícaaas segundo o número de pezas, o xeito de	CMCCT CAA	75%	EX PT LI	3º
	construción dun aparello.		accionalas e a acción que realizan.				
			CNB5.1.2. Observa, identifica e describe algúns dos compoñentes das máquinas.	CMCCT CCL	75%	EX PT	3º
			CNB5.1.3. Observa e identifica algunha das aplicacións das máquinas e dos aparellos e a súa utilidade para facilitar as actividades humanas.	CMCCT CSC	75%	EX PT	3º

g h j	B5.3. Construción de estruturas sinxelas que cumbran unha función ou condición para resolver un problema a partir de pezas moduladas.	B5.2. Planificar a construción de obxectos e aparellos cunha finalidade previa, empregando fontes enerxéticas, operadores e materiais apropiados, realizando o traballo individual e en equipo e proporcionando información sobre que estratexias se empregaron.	CNB5.2.1 Constrúe algunha estrutura sinxela que cumpra unha función ou condición para resolver un problema a partir de pezas moduladas (escaleira, ponte, tobogán etc.)	CMCCT CAA CSIEE	75%	EX PT	3º
e h	B5.4. A electricidade no desenvolvemento das máquinas. B5.5. Elementos dos circuitos eléctricos. B5.6. Efectos da electricidade. B5.7. Condutores e illantes. B5.8. A relación entre electricidade e magnetismo.	B5.3. Realizar experiencias sinxelas para coñecer as leis básicas que rexen a transmisión da corrente eléctrica.	CNB5.3.1. Identifica os elementos dun circuito eléctrico, constrúe un e explica algúns efectos da electricidade.	CMCCT CSIEE CCL	75%	EX PT LI	2º
			CNB5.3.2. Observa e identifica as principais características dos imáns e relaciona electricidade e magnetismo.	CMCCT	75%	EX PT LI	2º
e h	B5.9. A ciencia: presente e futuro da sociedade. B5.10. Beneficios e riscos das tecnoloxías e produtos. B5.11. Importantes descubrimentos e inventos.	B5.4. Coñecer os principais avances da ciencia e da tecnoloxía. Identificar os beneficios e riscos.	CNB5.4.1. Coñece e explica algúns dos grandes descubrimentos e inventos da humanidade.	CCL CMCCT CSC	80%	EX PT LI	2º- 3º
			CNB5.4.2. Coñece e explica algúns dos avances da ciencia no fogar e na vida cotiá, na medicina, na cultura e no lecer, na arte, na música, no cine e no deporte e nas tecnoloxías da información e a comunicación.	CMCCT CCL CSC CCEC	80%	LI EX PT	3º

CIENCIAS SOCIAIS

BLOQUE 1. CONTIDOS COMÚNS

e h	B1.1.Iniciación ao coñecemento científico, toma de conciencia das fases do mesmo e a súa aplicación nas Ciencias sociais.	B1.1.Obter información concreta e relevante sobre feitos ou fenómenos previamente delimitados, utilizando diferentes fontes (directas e indirectas)	CSB1.1.1.Busca, selecciona e organiza información concreta e relevante, a analiza, obtén conclusións, reflexiona respecto ao proceso seguido e o comunica oralmente e/ou por escrito.	CAA CMCCT CCL CD	90%	EX PT TD	1°- 2°- 3°
	B1.2.Recollida de información do tema a tratar, utilizando diferentes fontes (directas e indirectas).				90%	EX PT TD	
e h i	B1.3.Utilización das tecnoloxías da información e a comunicación para buscar e seleccionar información, simular procesos e presentar conclusións. B1.4.Desenvolvemento de estratexias para organizar, assimilar e recuperar a información obtida mediante diferentes métodos e fontes. B1.5.Técnicas de traballo intelectual.	B1.2.Utilizar as tecnoloxías da información e a comunicación para obter información e como instrumento para aprender, e expresar contidos sobre Ciencias sociais.	CSB1.2.1.Utiliza as tecnoloxías da información e a comunicación (internet, blogs, redes sociais...) para elaborar traballos coa terminoloxía adecuada aos temas tratados.	CD CAA CCL CMCCT CSC	90%	EX PT TD PE LI	1°- 2°- 3°

			CSB1.2.2.Analiza informacións relacionadas coa área e manexa imaxes, táboas, gráficos, esquemas, resumos e as tecnoloxías da información e a comunicación.	CD CAA CCL CMCCT CSC	90%	EX PT TD LI PE	1º- 2º- 3º
e h b i	B1.6.Estratexias para desenvolver a responsabilidade, a capacidade de esforzo e a constancia no estudo. Elaboración dun glosario colectivo.	B1.3.Desenvolver a responsabilidade, a capacidade de esforzo e a constancia no estudo.	CSB1.3.1.Emprega con rigor e precisión o vocabulario adquirido para elaborar traballos coa terminoloxía axeitada aos temas tratados.	CCL CAA CMCCT CSC	75%	EX PT TD LI	1º- 2º- 3º
o	B1.7.Uso e utilización correcto de diversos materiais cos que se traballa. B1.8.Utilización e lectura de diferentes linguaxes textuais e gráficos.		CCB1.3.2.Expón oralmente de forma clara e ordenada, contidos relacionados coa área, que manifesten a comprensión de textos orais e /ou escritos.	CCL CAA CMCCT CSC	75%	EX PT TD	1º- 2º- 3º
h	B1.9.Fomento de Técnicas de animación á	B1.4.Realizar traballos e presentacións	CSB1.4.1.Realiza traballos e	CAA	75%	EX	
b i	lectura de textos de divulgación das Ciencias sociais (de carácter social, xeográfico e histórico). A prensa escrita e dixital como fonte de información.	a nivel individual e grupal que supoñan a busca, selección e organización de textos de carácter social, xeográfico ou histórico, amosando habilidade para traballar tanto individualmente como de maneira colaborativa dentro dun	presentacións a nivel individual e grupal que supoñen a busca, selección e organización de textos de carácter xeográfico, social e histórico.	CD CSIEE CSC CCL CMCCT		PT TD LI	1º- 2º- 3º
h b	B1.10.Utilización de técnicas para potenciar a cohesión do grupo e o traballo cooperativo.	B1.5.Valorar o traballo en grupo, amosando actitudes de cooperación e participación responsable, aceptando as diferenzas con respecto e tolerancia cara ás ideas e achegas alleas nos diálogos e debates.	CSB1.5.1.Utiliza estratexias para realizar traballos de forma individual e en equipo, e amosa habilidades para a resolución pacífica de conflitos.	CSC CAA CSIEE	80%	EX PT TD LI	1º- 2º- 3º

			CSB1.5.2.Participa en actividades de grupo adoptando un comportamento responsable, construtivo e solidario e respecta os principios básicos do funcionamento democrático.	CSC CAA	80%	EX PT TD	1º- 2º- 3º
a h i	B1.11. Estratexias para a resolución de conflitos, utilización das normas de convivencia e valoración da convivencia pacífica e tolerante.	B1.6.Respecta a variedade dos diferentes grupos humanos e valora a importancia dunha convivencia pacífica e tolerante entre todos eles sobre a base dos valores democráticos e os dereitos humanos universalmente compartidos.	CSB1.6.1.Valora a importancia dunha convivencia pacífica e tolerante entre os diferentes grupos humanos sobre a base dos valores democráticos e os dereitos humanos universalmente compartidos.	CSC CAA	90%	EX PT TD	1º- 2º- 3º
a c	B1.12.Participación activa e construtiva na vida social.	B1.7.Participa dunha maneira eficaz e construtiva na vida social creando estratexias para resolver conflitos e empregando códigos de conduta xeralmente aceptados.	CSB1.7.1.Participa dunha maneira eficaz e construtiva na vida da aula e do centro e crea e utiliza estratexias para resolver conflitos entre seus compañeiros	CSC CAA	90%	EX PT TD	1º- 2º- 3º
			CSB1.7.2.Identifica e utiliza os códigos de conduta e os usos xeralmente aceptados nas distintas sociedades e contornos (escola, familia, barrio etc.)	CSC CAA	95%	EX PT TD	1º- 2º- 3º
a h	B1.13.A cooperación e o diálogo como valores democráticos fundamentais.	B1.8.Valorar a cooperación e o diálogo como forma de evitar e resolver conflitos, fomentando os valores democráticos.	CSB1.8.1.Valora a cooperación e o diálogo como forma de evitar e resolver conflitos e fomenta os valores democráticos.	CSC CAA	90%	EX PT TD	1º- 2º- 3º
b d	B1.14.Iniciativa emprendedora. Actividades de experimentación.	B1.9.Desenvolver a creatividade e o espírito emprendedor aumentando as capacidades para aproveitar a información, as ideas e presentar conclusións innovadoras.	CSB1.9.1.Amosa actitudes de confianza en si mesmo/a, sentido crítico, iniciativa persoal, curiosidade, interese, creatividade na aprendizaxe e espírito emprendedor que o fan activo ante as circunstancias que lle rodean.	CSIEE CSC CAA	80%	EX PT TD	1º- 2º- 3º

			CSB1.9.2.Manifesta autonomía na planificación e execución de accións e tarefas e ten iniciativa na toma de decisións.	CAA CSIEE	80%	EX PT TD	1°- 2°- 3°
a b c	B1.15.Planificación e xestión de proxectos co fin de acadar obxectivos.	B1.10.Desenvolver actitudes en cooperación e de traballo en equipo, así como o hábito de asumir novos roles nunha sociedade en continuo cambio.	CSB1.10.1.Desenvolve actitudes de cooperación e de traballo en equipo, valora as ideas alleas e reacciona con intuición, apertura e flexibilidade ante elas.	CSC CAA CSIEE	80%	EX PT TD	1°- 2°- 3°
			CSB1.10.2.Planifica traballos en grupo, coordina equipos, toma decisións e acepta responsabilidades.	CSC CAA CSIEE	75%	EX PT LI	1°- 2°- 3°
BLOQUE 2. O MUNDO QUE NOS RODEA							
h g e i	B2.1.Cartografía. Planos, mapas e planisferios. B2.2.Tipos de mapas: físicos, políticos e temáticos. B2.3. Escalas e signos convencionais dun mapa. B2.4.Técnicas de orientación no espazo. Elaboración dun itinerario de viaxe coa axuda de ferramentas dixitais.	B2.1.Describir correctamente planos e mapas, incluíndo os planisferios, interpretando a súa escala e signos convencionais.	CSB2.1.1.Identifica e clasifica os diferentes tipos de mapas, incluíndo os planisferios, define que é a escala nun mapa e emprega e interpreta os signos convencionais máis usuais que poden aparecer nel.	CMCCT CAA	90%	PE LI TD EX	1°
e g h	B2.5.O clima. Elementos e factores climáticos.	B2.2.Identificar os elementos que inflúen no clima, explicando como actúan nel e adquirindo unha idea básica de clima e dos factores que o determinan.	CSB2.2.1.Define clima, nomea os seus elementos e identifica os factores que o determinan	CMCCT CCL	90%	PE LI TD EX	1°
e h o	B2.6.A paisaxe: elementos que o forman, tipos de paisaxes. B2.7.Características dos principais paisaxes de España e de Europa	B2.3.Explicar que é unha paisaxe, identificar os principais elementos que o compoñen e as características dos principais paisaxes de España e de Europa.	CSB2.3.1.Define paisaxe, identifica os seus elementos e explica as características dos principais paisaxes de España e de Europa valorando a súa diversidade.	CMCCT CCL CSC	90%	PE LI TD EX	1°

e h	B2.8.A diversidade xeográfica das paisaxes de Europa: relevo, climas e hidrografía. B2.9. Utilización e consulta en sistemas de información xeográfica.	B2.4. Identificar as principais unidades de relevo de Europa, os seus climas e a súa rede hidrográfica, localizándoos nun mapa.	CSB2.4.1. Localiza nun mapa o relevo de Europa, as súas vertentes hidrográficas e o seu clima.	CMCCT	90%	PE LI TD	1º
			CSB2.4.2. Recoñece as principais características do relevo, os ríos e o clima de Europa.	CMCCT CAA	90%	PE LI TD	1º
a b	B2.10. A intervención humana no medio. Consumo responsable. Os problemas da contaminación.	B2.5. Explicar a influencia do comportamento humano no medio natural, identificando o uso sostible	CSB2.5.1. Explica o uso sostible dos recursos naturais propoñendo e adoitando unha serie de medidas e	CSC CMCCT	85%	EX PT LI	1º
h	B2.11. O desenvolvemento sostible. B2.12. Elaboración dun plan de reciclaxe.	dos recursos naturais propoñendo unha serie de medidas necesarias para o desenvolvemento sostible da humanidade, especificando os seus efectos positivos	actuacións que conducen á mellora das condicións ambientais do noso planeta.	CAA CCL			
a b h	B2.13. O cambio climático: causas e consecuencias.	B2.6. Explicar as consecuencias que teñen as nosas accións sobre o clima e o cambio climático.	CSB2.6.1 Explicar as causas e consecuencias do cambio climático e as actuacións responsables para frealo.	CSC CMCCT CAA CCL	85%	LI EX PT	1º
BLOQUE 3. VIVIR EN SOCIEDADE							
a d h	B3.1. A Unión Europea. B3.2. A organización económica, social, política e territorial da Unión Europea. - Aproximación a algunhas características significativas dos países europeos a través dun proxecto cooperativo.	B3.1. Identificar a estrutura e os fins da Unión Europea, explicando algunhas vantaxes derivadas do feito de formar parte da Unión Europea.	CSB3.1.1. Explica que é a Unión Europea e cales son os seus obxectivos políticos e económicos e localiza nun mapa os países membros e as súas capitais.	CSC CAA	85%	LI PE TD	1º

			CSB3.1.2. Identifica as principais institucións e os seus órganos de goberno na Unión Europea, recoñecendo os seus símbolos e explicando en que consiste o mercado único e a zona euro.	CSC CCEC CCL	80%	LI PE TD	2º
d g h i	B3.3. Demografía e poboación. Variables demográficas. B3.4. Conceptos demográficos: poboación absoluta, densidade de poboación distribución espacial, crecemento natural e crecemento real da poboación. B3.5. Representación gráfica de datos demográficos: as pirámides de poboación.	B3.2. Comprender e interpreta os principais conceptos demográficos e calculalos a partir dos datos de poboación.	CSB3.2.1. Define poboación dun territorio e identifica os principais factores que inciden nesta e defíneos correctamente.	CSC CCL	90%	LI PE TD	2º
			CSB3.2.2. Interpreta unha pirámide de poboación e outros gráficos usados no estudo da poboación.	CMCCT CSC CAA	90%	LI PE TD	2º
d g o h	B3.6. Poboación de Europa: distribución e evolución.	B3.3. Distinguir as principais características española e europea, explicando a súa evolución e a súa distribución demográfica e representándoa graficamente.	CSB3.3.1. Describe as principais características da poboación española e europea.	CSC CCL	85%	LI PE TD	2º
			CSB3.3.2. Explica o proceso da evolución da poboación en España e Europa e describe a incidencia que tiveron nesta, factores como a esperanza de vida ou a natalidade.	CSC CCL CAA	80%	LI PE TD EX	2º
			CSB3.3.3. Describe os factores que condicionan a distribución da poboación española e europea.	CSC CCL	85%	LI PE TD	2º

			CSB3.3.4.Describe a densidade de poboación de España comparándoa mediante gráficos coa media da Unión Europea.	CSC CMCCT	80%	LI PE TD EX	2º
a d o h	B3.7.Os movementos migratorios: éxodo rural, a emigración a Europa, a chegada de emigrantes ao noso país, problemas actuais da poboación. Estudo dos movementos migratorios da familia.	B3.4.Describir os movementos migratorios da poboación galega e de España explicando o éxodo rural, a emigración a Europa, e a chegada de emigrantes ao noso país e identificar os problemas actuais da poboación.	CSB3.4.1.Explica o éxodo rural, a emigración a Europa, e a chegada de emigrantes ao noso país.	CSC CCEC CCL	75%	LI EX PT	2º
			CSB3.4.2.Identifica e describe os principais problemas actuais da poboación: superpoboación, envellecemento, inmigración etc.	CSC CCEC	80%	LI PE TD	2º
h o	B3.8.As actividades económicas e os sectores produtivos de España e Europa. B3.9.A produción de bens e servizos.	B3.5.Identificar as actividades que pertencen a cada un dos sectores económicos, describir as características destes recoñecendo as principais actividades económicas de España e Europa.	CSB3.5.1.Identifica os tres sectores de actividades económicas e clasifica distintas actividades no grupo ao que pertencen.	CSC CMTC	90%	LI PE TD	2º
			CSB3.5.2.Explica as actividades relevantes dos sectores primario, secundario e terciario en España e Europa e as súas localizacións nos territorios correspondentes	CSC CCL	90%	LI PE TD	2º
b h	B3.10.O consumo e a publicidade. Debates sobre a influencia da publicidade nas nosas prácticas diarias.	B3.6.Describir o funcionamento da publicidade e as súas técnicas distinguindo publicidade educativa e publicidade consumista.	CSB3 6.1.Valora con espírito crítico a función da publicidade e recoñece e explica as técnicas publicitarias máis habituais, analizando exemplos concretos.	CSIEE CAA CSC	80%	LI EX PT	2º- 3º

g h b	B3.11.Educación financeira. O diñeiro. O aforro. Elaboración dun presuposto persoal.	B3.7.Tomar conciencia do valor do diñeiro e dos seus usos mediante un consumo responsable e o sentido do aforro.	CSB3 7.1.Diferencia entre distintos tipos de gasto e adapta o seu presuposto a cada un deles	CSIEE CAA CMCCT CSC	75%	LI EX PT	1º- 2º- 3º
			CSB3 7.2.Planifica os seus aforros para gastos futuros elaborando un pequeno presuposto persoal.	CSIEE CAA CMCCT CSC	75%	LI EX PT	1º- 2º- 3º
			CSB3.7.3.Investiga sobre diferentes estratexias de compra, comparando prezos e recompilando información.	CSIEE CAA CMCCT CSC	70%	LI EX PT	1º- 2º- 3º
b h	B3.12.Empregabilidade e espírito emprendedor.	B3.8.Comprender os beneficios que ofrece o espírito emprendedor.	CSB3 8.1.Desenvolve a creatividade e valora a capacidade emprendedora dos membros dunha sociedade.	CSIEE CAA CSC	70%	LI EX PT	1º- 2º- 3º
h	B3.13.A empresa. Actividade e funcións.	B3.9.Explica as características esenciais dunha empresa, especificando as diferentes actividades e formas de organización que poden desenvolver distinguindo entre os diferentes tipos de empresas.	CSB3.9.1.Identifica diferentes tipos de empresa segundo o seu tamaño e o sector económico ao que pertencen ás actividades que desenvolven.	CSC CMCCT	70%	LI EX PT	2º
			CSB3.9.2.Describe diversas formas de organización empresarial.	CCL CSC	55%	LI EX PT	2º
			CSB3.9.3.Define termos sinxelos relacionados co mundo da empresa e a economía, ilustrando as definicións con exemplos.	CCL CSC	55%	LI EX PT	2º

BLOQUE 4. AS PEGADAS DO TEMPO							
g h i o b	B4.1.As idades da historia: duración e datación dos feitos históricos significativos que as acoutan. B4.2.As fontes históricas e a súa clasificación. Realización dun traballo expositivo seleccionando e clasificando distintas fontes (artísticas, literarias, gráficas, estatísticas, cartográficas, orais, etc.)	B4.1.Explicar as características de cada tempo histórico e certos acontecementos que determinaron cambios fundamentais no rumbo da historia.	CSB4.1.1.Define o concepto de prehistoria, identifica a idea de idade da historia e data as idades da historia, asociadas aos feitos que marcan os inicios e finais nomeando algunhas fontes da historia representativas de cada unha delas.	CSC CAA CCEC CCL CMCCT	90%	LI PE EX	3º
g h i	B4.3.O tempo histórico e a súa medida. B4.4.Técnicas para localizar no tempo e no espazo feitos do pasado: os mapas	B4.2.Utiliza as nocións básicas de sucesión, duración e simultaneidade para ordenar temporalmente algúns feitos históricos e outros feitos	CSB4.2.1.Usa diferentes técnicas para localizar no tempo e no espazo feitos do pasado, percibindo a duración, a simultaneidade e as relacións entre os	CSC CMCCT CAA	85%	LI EX PT	3º
	históricos e as liñas do tempo. Realización dunha liña do tempo que recolla os acontecementos históricos máis relevantes que marcan as idades da historia.	relevantes.	aconcementos.	CCEC			

b d o h	<p>B4.5.As transformacións económicas, políticas, sociais e culturais do século XIX.</p> <p>B4.6.España na Idade Contemporánea I: o século XIX.</p> <p>B4.7.As transformacións económicas, políticas, sociais e culturais do século XX.</p> <p>B4.8.España na Idade Contemporánea II: o século XX. Mulleres e homes relevantes na historia de España e Galicia.</p> <p>B4.9.España na Unión Europea.</p> <p>B4.10.O Mundo Actual. Realización de arquivos sobre temas de actualidade.</p>	<p>B4.3. Identificar, localizar no tempo e no espazo e comprender os procesos e acontecementos históricos, políticos, sociais e culturais, máis relevantes da historia de España para adquirir unha perspectiva global da súa evolución.</p>	<p>CSB4.3.1.Sitúa nunha liña do tempo as etapas históricas máis importantes das distintas idades da historia en España.</p>	<p>CMCCT CSC CCEC</p>	<p>90%</p>	<p>LI PE EX</p>	<p>3º</p>
			<p>CSB4.3.2. Identifica e localiza no tempo e no espazo os feitos fundamentais da historia de España describindo as principais características de cada unha delas.</p>	<p>CMCCT CSC CCEC</p>	<p>80%</p>	<p>LI PE EX</p>	<p>3º</p>
			<p>CSB4.3.3. Explica aspectos relacionados coa forma de vida e organización social de España das distintas épocas históricas estudadas.</p>	<p>CSC CCEC CAA</p>	<p>75%</p>	<p>LI PE EX</p>	<p>3º</p>
			<p>CSB4.3.4. Describe en orde cronolóxica os principais movementos artísticos e culturais das distintas etapas da historia de España citando os seus representantes máis significativos.</p>	<p>CCEC CMCCT CSC</p>	<p>65%</p>	<p>LI PE EX</p>	<p>3º</p>

			CSB4.3.5.Explica os principais acontecementos que se produciron durante o s. XIX e XX e que determinan a nosa historia contemporánea.	CSC CCEC CAA	65%	LI PE EX	3º
			CSB4.3.6.Describe as características da sociedade española actual, e valora o seu carácter democrático e plural, así como a pertenza á Unión Europea.	CSC CCEC CAA	70%	LI PE EX	3º
d	B4.11.Noso patrimonio histórico e cultural.	B4.4.Desenvolver a curiosidade por coñecer as formas da vida humana	CSB4.4.1.Identifica, valora e respecta o patrimonio natural, histórico, cultural e	CSC	80%	EX PT	1º-
o		no pasado, valorando		CCEC		LI	
h	B4.12.Patrimonio da Humanidade. Elaboración dunha guía sobre os sitios e lugares Patrimonio da Humanidade.	a importancia que teñen os restos para o coñecemento e estudo da historia e como patrimonio cultural que hai que coidar e legar.	artístico e asume as responsabilidades que supón a súa conservación e mellora.	CAA			3º
			CSB4.4.2.Respecta os restos históricos e os valora como un patrimonio que debemos legar e recoñece o valor que o patrimonio arqueolóxico monumental nos achega para o coñecemento do pasado.	CSC CCEC CAA	90%	EX PT	2º- 3º
d o h	B4.13.Museos, sitios e monumentos históricos como espazos de aprendizaxe e gozo.	B4.5.Valorar a importancia dos museos, sitios e monumentos históricos como espazos onde se ensina e aprende, amosando unha actitude de respecto á súa contorna e á súa cultura, apreciando a herdanza cultural.	CSB4.5.1.Respecta e asume o comportamento que debe cumprirse cando visita un museo ou un edificio antigo.	CSC CCEC CAA	100%	PT EX	1º- 2º- 3º
			CSB4.5.2.Aprecia a herdanza cultural a escala local, nacional e europea como a riqueza compartida que hai que coñecer, preservar e coidar.	CSC CCEC CAA	90%	EX PT LI	1º- 2º-

LINGUA CASTELÁ E LITERATURA

BLOQUE 1. COMUNICACIÓN ORAL. FALAR E ESCOITAR

a c e	B1.1. Estratexias e normas para o intercambio comunicativo: participación; exposición clara; organización do discurso; escoita; respecto á quenda de palabra; papel de persoa moderadora; entoación adecuada; respecto polos sentimentos, experiencias, ideas, opinións e coñecementos dos e das demais.	B1.1. Participar en situacións de comunicación, dirixidas ou espontáneas, respectando as normas da comunicación: quenda de palabra, organizar o discurso, escoitar e incorporar as intervencións dos e das demais.	LCB1.1.1. Emprega a lingua oral e axusta os rexistros lingüísticos segundo o grao de formalidade e a finalidade (académica, social e lúdica).	CCL CAA CSC	70%	EX TD	1º- 2º- 3º
			LCB1.1.2. Transmite as ideas con claridade, coherencia e corrección.	CCL CAA	60%	EX PT	1º- 2º
			LCB1.1.3. Escoita atentamente as intervencións dos compañeiros e segue as estratexias e normas para o intercambio comunicativo mostrando respecto e consideración polas ideas, sentimentos e emocións dos e das demais.	CCL CAA CSC	60%	EX PT	1º- 2º- 3º

			LCB1.1.4. Aplica as normas sociocomunicativas: escoita atenta, espera de quendas participación respectuosa, adecuación á intervención da persoa interlocutora, papel de persoa moderadora e certas normas de cortesía.	CCL CAA CSC	70%	EX PT	1º- 2º- 3º
e	B1.2. Comprensión e expresión de mensaxes verbais e non verbais.	B1.2. Integrar e recoñecer a información verbal e non verbal dos discursos orais.	LCB1.2.1. Emprega conscientemente recursos lingüísticos e non lingüísticos para comunicarse nas interaccións orais	CCL	70%	EX PT	1º- 2º- 3º
a b e	B1.3. Participación en situacións de comunicación, espontáneas e dirixidas, utilizando un discurso ordenado e coherente.	B1.3. Expresarse de forma oral para satisfacer necesidades de comunicación en diferentes situacións con vocabulario preciso e estrutura coherente.	LCB1.3.1. Exprésase cunha pronunciación e unha dicción correctas: articulación, ritmo, entoación e volume.	CCL	70%	EX PT	1º- 2º- 3º
			LCB1.3.2. Expresa as súas propias ideas comprensiblemente, substituíndo elementos básicos do modelo dado.	CCL	60%	EX PT TD	1º- 2º- 3º
			LCB1.3.3. Participa activamente en diversas situacións de comunicación: - Debates e diálogos.	CCL CD CAA CSC	70%	EX PT TD	1º- 2º- 3º
			- Exposicións orais con e sen axuda das tecnoloxías da información e comunicación.	CSIEE			1º-2º-3º

			LCB1.3.4. Participa activamente e de forma construtiva nas tarefas de aula,	CCL CAA	70%	EX PT TD	1º- 2º 3º
			cooperando en situación de aprendizaxe compartida.	CSC CSIEE			
e	B.1.4. Valoración crítica de mensaxes verbais e non verbais.	B.1.4. Analizar e valorar con sentido crítico as mensaxes orais.	LCB1.4.1. Aмосa unha actitude de escoita atenta.	CCL	80%	EX PT	1º 2º 3
			LCB1.4.2. Comprende a información xeral en textos orais de uso habitual, do ámbito escolar e social.	CCL CAA	90%	EX PT TD	1º- 2º- 3º
			LCB1.4.3. Interpreta o sentido dos elementos básicos do texto necesarios para a comprensión global (léxico, locucións).	CCL CAA	90%	EX PT TD	2º 3º
e	B1.5. Valoración dos contidos transmitidos polo texto. Dedución das palabras polo contexto. Ampliación do vocabulario. Creación de redes semánticas sinxelas.	B1.5. Facer hipóteses sobre o significado de palabras a partir do seu contexto de uso	LCB1.5.1. Utiliza o vocabulario axeitado á súa idade nas expresións axeitadas para as diferentes funcións da linguaxe.	CCL	80%	EX TD PT	1º 2º 3º
			LCB1.5.3. Diferenza polo contexto o significado de correspondencias fonema- grafía idénticas (palabras homófonas, homónimas, parónimas, polisémicas).	CCL	60%	EX TD PT PE	1º 2º 3º

e	B1.6. Comprensión de textos orais segundo a súa tipoloxía. Ideas principais e secundarias. Ampliación do vocabulario. Redes semánticas.	B1.6. Comprender o sentido global dos textos orais, recoñecendo as ideas principais e secundarias e identificar ideas ou valores non explícitos.	LCB1.6.1. Identifica o tema do texto.	CCL	80%	LI EX TD PE LI	1º 2º 3º
			LCB1.6.2. Identifica as ideas principais dun texto.	CCL CAA	80%	EX TD PE	1º 2º 3º
			LCB1.6.3. Resume un texto distinguindo ideas principais e secundarias.	CCL CCA	80%	EX TD PE	2º 3º
b e	B1.7. Audición e reprodución de textos adecuados ao nivel que estimulen o seu interese. B1.8. Dramatizacións de textos literarios adaptados á idade e de producións propias.	B1.7. Memorizar e reproducir textos axeitados aos seus gustos e intereses, utilizando con corrección e creatividade as distintas estratexias de comunicación oral.	LCB1.7.1. Reproduce de memoria breves textos literarios ou non literarios axeitados aos seus gustos e intereses, utilizando con corrección e creatividade as distintas estratexias de comunicación oral.	CCL CAA CCEC	50%	EX TD	2º 3º
a e	B1.9. Identificación da finalidade comunicativa de textos de diferentes tipoloxías: atendendo á forma da mensaxe (descritivos, narrativos, dialogados, expositivos e argumentativos) e a súa intención comunicativa (informativos, literarios, prescritivos e persuasivos) Ideas principais e secundarias. Ampliación do vocabulario. Redes semánticas.	B1.8. Comprender textos orais segundo a súa tipoloxía: atendendo á forma da mensaxe (descritivos, narrativos, dialogados, expositivos e argumentativos) e a súa intención comunicativa (informativos, literarios, prescritivos e persuasivos).	LCB1.8.1. Sigue instrucións dadas para levar a cabo actividades diversas.	CCL CAA	70%	PE LI EX PT	1º 2º
			LCB1.8.2. Responde de forma correcta a preguntas correspondentes á comprensión literal, interpretativa e crítica do texto, e infire o sentido de elementos non explícitos nos textos orais.	CCL CAA	80%	PE LI EX PT	2º 3º

			LCB1.8.3. Utiliza a información recollida para levar a cabo diversas actividades en situacións de aprendizaxe individual ou colectiva.	CCL CD CAA CSC CSIEE	80%	EX PT	1° 2° 3°
b e	B1.10. Expresión e produción de textos orais segundo a súa tipoloxía: narrativos, descritivos argumentativos, expositivos, instrutivos, informativos e persuasivos.	B1.9. Producir textos orais breves e sinxelos dos xéneros máis habituais imitando modelos.	LCB1.9.1. Reproduce comprensiblemente textos orais breves e sinxelos imitando modelos e axustándose á forma da mensaxe (descritivos, narrativos, dialogados, expositivos e argumentativos) e a súa intención comunicativa (informativos, literarios, prescritivos e persuasivos).	CCL	70%	EX PT LI	3°
			LCB1.9.2. Recordar algunhas ideas básicas despois de escoitar un texto e exprésalas oralmente en resposta a preguntas directas.	CCL CCA	70%	EX PT	
			LCB1.9.3. Organiza e planifica o discurso axeitándose á situación de comunicación e aos diferentes modos discursivos (narrar, describir, informarse e dialogar) empregando os recursos lingüísticos pertinentes.	CCL CAA CSIEE	60%	EX PT LI TD	2° 3°
a b e	B1.11. Estratexias para utilizar a linguaxe oral como instrumento de comunicación e aprendizaxe: escoitar, recoller datos, preguntar. Participación en enquisas e	B1.10. Utilizar de xeito efectivo a linguaxe oral: escoitar activamente, recoller datos, preguntar e repreguntar, participar nas enquisas e	LCB1.10.1. Emprega de xeito efectivo a linguaxe oral para comunicarse e aprender: escoita activa, recollida de datos, pregunta e repregunta,	CCL CAA CSC	70%	EX PT	1° 2° 3°

	entrevistas. Comentario oral e xuízo persoal.	entrevistas e expresar oralmente con claridade o propio xuízo persoal, de acordo coa súa idade.	participación en enquisas e entrevistas, emisión de xuízo persoal.	CSIEE			
b d e	B1.11. Estratexias para utilizar a linguaxe oral como instrumento de comunicación e aprendizaxe: escoitar, recoller datos, preguntar. Participación en enquisas e entrevistas. Comentario oral e xuízo persoal.	B1.11. Valorar os medios de comunicación social como instrumento de aprendizaxe e de acceso a informacións e experiencias de doutras persoas.	LCB1.11.1. Resume entrevistas, noticias e debates infantís... procedentes da radio, televisión e da internet.	CCL CD CAA CSC	80%	PE LI TD	1º 2º 3º
			LCB1.11.2. Transforma en noticias feitos cotiáns próximos á súa realidade, axustándose á estrutura e linguaxe propios do xénero e imitando modelos.	CCL CSC	70%	PE LI TD	2º 3º
			LCB1.11.3. Realiza entrevistas e reportaxes sobre temas do seu interese, seguindo modelos.	CCL CAA CSIEE	70%	EX PT LI	2º 3º
			LCB1.11.4. Prepara, seguindo modelos, reportaxes sobre temas de seu interese.	CCL CAA CSIEE	70%	EX PT LI	2º 3º
BLOQUE 2. COMUNICACIÓN ESCRITA. LER							
e	B2.1. Consolidación do sistema de lecto-escritura. B2.2. Lectura en voz alta de distintos tipos de texto.	B2.1. Ler en voz alta diferentes textos, con fluidez e entoación adecuada.	LCB2.1.1. Le en voz alta, con precisión, diferentes tipos de textos apropiados á súa idade con velocidade, fluidez e entoación adecuada.	CCL	70%	EX PT	1º 2º 3º

			LCB2.1.2. Descodifica con precisión e rapidez todo tipo de palabras.	CCL	60%	EX PT TD	3°
e	B2.3. Comprensión de textos, en voz alta e en silencio, segundo o seu tipoloxía. B2.4. Audición de diferentes tipos de textos.	B2.2. Comprender distintos tipos de textos adaptados á idade e utilizando a lectura como medio para ampliar o vocabulario e fixar a ortografía correcta.	LCB2.2.1. Entende a mensaxe de xeito global e identifica as ideas principais e as secundarias dos textos de diferente tipoloxía, do ámbito escolar e social, a partir da lectura dun texto en voz alta.	CCL CAA	60%	EX PT PE LI	1° 2°
			LCB2.2.2. Comprende, con certo grado de	CCL	80%	PE LI TD	
			detalle, diferentes tipos de textos atendendo á forma da mensaxe (descriptivos, narrativos, dialogados, expositivos e argumentativos) e a súa intención comunicativa (informativos, literarios, prescritivos e persuasivos).	CAA			3°
e	B2.5. Lectura, en silencio, e comprensión de distintos tipos de texto.	B2.3. Ler en silencio diferentes textos valorando o progreso na velocidade e a comprensión.	LCB2.3.1. Le en silencio coa velocidade adecuada textos de diferente complexidade.	CCL	80%	EX TD	2° 3°
			LCB2.3.2. Realiza lecturas en silencio resumindo con brevidade os textos lidos.	CCL	80%	EX TD	2° 3°
e	B2.6. Subliñado, esquematización e resumo da información relevante dun texto.	B2.4. Resumir un texto lido reflectindo a estrutura e destacando as ideas principais e secundarias nos distintos tipos de textos.	LCB2.4.1. Capta o propósito de diferentes tipoloxía textuais. Identifica as partes da súa estrutura organizativa, analiza a súa progresión temática.	CCL CAA	60%	EX TD PT	2°

			LCB2.4.2. Elabora resumos de textos lidos e identifica os elementos característicos dos diferentes tipos de texto.	CCL CAA	80%	PE LI TD	2° 3°
			LCB2.4.3. Recoñece algúns mecanismos de cohesión en	CCL	50%	EX TD	1° 2°
			LCB2.4.4. Elabora esquemas a partir de textos expositivos.	CCL	90%	LI PE TD	1° 2°
e	B2.7. Comprensión de textos segundo a súa tipoloxía.	B2.5. Utilizar estratexias para a comprensión de textos de diversa índole.	LCB2.5.1. Interpreta o valor do título e as ilustracións.	CCL CAA	60%	EX PT	1°
			LCB2.5.2. Marca as palabras clave dun texto que axudan á comprensión global.	CCL CAA	70%	PE LI	1° 2° 3°
			LCB2.5.3. Activa coñecementos previos axudándose deles para comprender un texto.	CCL CAA	50%	EX PT	1° 2° 3°
			LCB2.5.4. Realiza inferencias e formula hipóteses.	CCL CAA	50%	EX PT	2° 3°
			LCB2.5.5. Comprende a información contida nos gráficos, establecendo relacións coa información que aparece no texto relacionada con estes.	CCL CMCT CAA	70%	PE LI	2° 3°
			LCB2.5.6. Interpreta esquemas de chave, números, mapas conceptuais sinxelos.	CCL CAA	70%	EX PT TD	2° 3°

e	B2.8. Gusto pola lectura. Hábito lector. Lectura de diferentes textos como fonte de información, de deleite e de diversión. B2.9. Selección de libros segundo o gusto persoal. B2.10. Lectura dos libros establecidos no Plan lector.	B2.6. Ler por propia iniciativa diferentes tipos de textos.	LCB2.6.1. Ten programado un tempo semanal para ler diferentes textos.	CCL CAA CSIEE	80%	TD	1º
			LCB2.6.2. Le voluntariamente textos propostos polo mestre ou mestra.	CCL CAA CSIEE	80%	TD	1º 2º 3º
b e i	B2.11. Uso da biblioteca para a procura de información e utilización da mesma como fonte de aprendizaxe	B2.7. Utilizar textos científicos en diferentes soportes para seleccionar e recoller información, ampliar coñecementos e aplicarlos en traballos persoais.	LCB2.7.1. Consulta diferentes fontes bibliográficas e textos de soporte informático para obter datos e información para realizar traballos individuais ou en grupo.	CCL CD CAA	80%	TD	1º 2º 3º
a b e	B2.12. Identificación e valoración crítica das mensaxes e valores transmitidos polo texto.	B2.8. Concentrarse en entender e interpretar o significado dos textos lidos.	LCB2.8.1. Deduce o significado de palabras e expresións con axuda do contexto.	CCL CAA	80%	PE TD LI	1º 2º
			LCB2.8.2. Comprende textos xornalísticos e publicitarios. Identifica a súa intención comunicativa. Diferenza entre información, opinión e publicidade.	CCL CAA CSC	80%	PE LI TD	2º

			LCB2.8.3. Infire, interpreta e formula hipótese sobre o contido. Sabe relacionar os elementos lingüísticos cos non lingüísticos nos diferentes tipos de textos.	CCL CAA CSC	60%	PE TD LI	3°
			LCB2.8.4. Establece relación entre as ilustracións e os contidos do texto, presenta hipóteses, realiza predicións, e identifica na lectura o tipo de texto e a intención.	CCL CMCT CAA	70%	PE LI TD	3°
			LCB2.8.5. Interpreta a linguaxe figurada, metáforas, personificacións, hipérboles e xogos de palabras en textos publicitarios.	CCL CCEC	60%	PE LI	3°
a e i	B2.13. Uso guiado das Tecnoloxías da Información e a Comunicación para a localización, selección, interpretación e organización da información. B2.12. Identificación e valoración crítica das mensaxes e valores transmitidos polo texto.	B2.9. Utilizar as Tecnoloxías da Información e a Comunicación de modo eficiente e responsable para a procura e tratamento da información.	LCB2.9.1. Utiliza os medios informáticos para obter información.	CCL CD CAA	60%	TD	1° 2° 3°
			LCB2.9.2. Interpreta a información e fai un resumo da mesma.	CCL CAA	60%	TD	1° 2°

e	B2.8. Gusto pola lectura. Hábito lector. Lectura de diferentes textos como fonte de información, de deleite e de diversión. B2.11. Uso da biblioteca para a procura de información e utilización da mesma como fonte de aprendizaxe. B2.14. Lectura dos libros establecidos no Plan lector.	B2.10. Desenvolver o Plan lector que dea resposta a unha planificación sistemática de mellora da eficacia lectora e fomente o gusto pola lectura.	LCB2.10.1. Utiliza a biblioteca para localizar un libro determinado con seguridade e autonomía, aplicando as normas de funcionamento da mesma.	CCL CAA CSIEE	70%	TD	2º 3º
			LCB2.10.2. Expón os argumentos de lecturas realizadas dando conta dalgunhas referencias bibliográficas: autor ou autora, editorial, xénero ou ilustracións.	CCL CAA CCEC	60%	EX PT	1º 2º 3º
			LCB2.10.3. Selecciona lecturas con criterio persoal e expresa o gusto pola lectura de diversos xéneros literarios como fonte de lecer manifestando a súa opinión sobre os textos lidos.	CCL CAA CSIEE CCEC	60%	EX PT	1º 2º 3º
BLOQUE 3. COMUNICACIÓN ESCRITA. ESCRIBIR							

e	B3.1. Produción de textos para comunicar coñecementos, experiencias e necesidades: atendendo á forma da mensaxe (descritivos, narrativos, dialogados, expositivos e argumentativos) e a súa intención comunicativa	B3.1. Producir textos con diferentes intencións comunicativas con coherencia, respectando a súa estrutura e aplicando as regras ortográficas coidando a caligrafía, orde e presentación.	LCB3.1.1. Escribe, en diferentes soportes, textos propios do ámbito da vida cotiá, do ámbito escolar e social: diarios, cartas, correos electrónicos, noticias, textos literarios, folletos informativos	CCL CD CAA	70%	PE LI TD	1º 2º 3º
	(informativos, literarios, prescritivos e persuasivos). B3.2. Cohesión do texto: enlaces, substitucións léxicas, mantemento do tempo verbal e puntuación. B3.3. Aplicación das normas ortográficas e signos de puntuación (punto e coma, guión, dous puntos, raia, signos de entoación, parénteses, etc). Acentuación. B3.4. Orde e presentación.		e literarios, narracións, textos científicos, anuncios publicitarios, regulamentos, receitas, instrucións, normas, solicitudes, ...				
			LCB3.1.2. Escribe textos usando o rexistro adecuado, organizando as ideas con claridade, enlazando enunciados en secuencias lineais cohesivas e respectando as normas gramaticais e ortográficas.	CCL CAA	70%	PE LI TD	2º 3º
			LCB3.1.3. Escribe diferentes tipos de textos adecuando a linguaxe ás características do xénero, seguindo modelos, encamiñados a desenvolver a súa capacidade creativa na escritura.	CCL CCA CSIEE	70%	PE LI TD	2º 3º

e	B3.5. Normas e estratexias para a produción de textos: planificación (función, destinatario, estrutura...) B3.6. Revisión e mellora do texto. B3.7. Realización de ditados.	B3.2. Aplicar todas as fases do proceso de escritura na produción de textos escritos de distinta índole: planificación, textualización, revisión e reescritura, utilizando esquemas e mapas conceptuais, aplicando estratexias de tratamento	LCB3.2.1. Resume o contido de textos propios do ámbito da vida persoal e do ámbito escolar, recollendo as ideas principais, evitando parafrasear o texto e utilizando unha expresión persoal.	CCL CAA CCEC	70%	PE LI TD	2º 3º
		da información, redactando os seus textos con claridade, precisión e corrección, revisándoos para melloralos e avaliando, coa axuda de guías, as producións propias e alleas.	LCB3.2.2. Aplica correctamente os signos de puntuación, as regras de acentuación e ortográficas propias do nivel.	CCL CAA	70%	PE LI TD	3º
			LCB3.2.3. Reproduce textos ditados con corrección.	CCL	70%	PE LI TD	1º 2º
			LCB3.2.4. Emprega estratexias de procura e selección da información: tomar notas, elaborar esquemas, guións, borradores e mapas conceptuais.	CCL CD CAA CSIEE	60%	PE LI TD	1º 2º 3º
e	B3.3. Aplicación das normas ortográficas e signos de puntuación (punto e coma, guión, dous puntos, raia, signos de entoación e parénteses).Acentuación.	B3.3. Utilizar o dicionario como recurso para resolver dúbidas sobre a lingua, o uso ou a ortografía das palabras.	LCB3.3.1. Utiliza habitualmente o dicionario, en papel e en liña, no proceso de escritura.	CCL CAA	90%	PE LI TD	1º 2º 3º
a e	B3.8. Creación de textos utilizando a linguaxe verbal e non verbal con intención informativa: carteis publicitarios. Anuncios. Cómic.	B3.4. Elaborar proxectos individuais ou colectivos sobre diferentes temas da área.	LCB3.4.1. Elabora gráficas a partir de datos seleccionados e organizados procedentes de diferentes textos (libros de consulta, xornais e revistas).	CCL CAA	80%	PE LI TD	2º 3º

			LCB3.4.2. Presenta un informe de forma ordenada e clara, utilizando soporte papel e informático, sobre problemas	CCL CD CAA	60%	PE LI TD	2° 3°
			ou situacións sinxelas, recollendo información de diferentes fontes (directas, libros, Internet), seguindo un plan de traballo e expresando conclusións.	CSIEE			
			LCB3.4.3. Elabora un informe seguindo un guión establecido que supoña a procura, selección e organización da información de textos de carácter científico, xeográfico ou histórico.	CCL CD CAA CSIEE CCEC	60%	PE LI TD	2° 3°
e	B3.2. Cohesión do texto: enlaces, substitucións	B3.5. Buscar unha mellora progresiva no uso da lingua,	LCB3.5.1. Pon interese e esforzase por escribir correctamente de	CCL CAA	70%	PE LI TD	3°
	tempo verbal, puntuación.	explorando canles que desenvolvan a sensibilidade, a creatividade e a estética.	forma persoal.				
a e	B3.8. Creación de textos utilizando a linguaxe verbal e non verbal con intención informativa: carteis publicitarios. Anuncios. Cómic.	B3.6. Favorecer a través da linguaxe a formación dun pensamento crítico que impida discriminacións e prexuízos.	LCB3.6.1. Expresa, por escrito, opinións, reflexións e valoracións argumentadas e usa, de xeito habitual, unha linguaxe non sexista.	CCL CAA	60%	PE LI TD	1° 2° 3°
e	B3.9. Producción de textos segundo o Plan de escritura.	B3.7. Levar a cabo o plan de escritura que de resposta a unha planificación sistemática de mellora da eficacia escritora e fomenta a creatividade.	LCB3.7.1. Planifica e redacta textos seguindo uns pasos: planificación, redacción, revisión e mellora. - Determina con antelación	CCL CAA CSIEE	60%	PE LI TD	2° 3°

			<p>como será o texto, a súa extensión, o tratamento autor/a-lector/a e a presentación.</p> <p>Adapta a expresión á intención, tendo en conta ao interlocutor e o asunto de que se trata.</p> <p>Presenta os escritos con limpeza, claridade, precisión e orde os escritos.</p> <p>Reescribe o texto.</p>				
			LCB3.7.2. Valora a súa propia produción escrita, así como a produción escrita dos seus compañeiros.	CCL CSC	70%	PE LI TD	1° 2°
b e i	<p>B3.8. Creación de textos utilizando a linguaxe verbal e non verbal con intención informativa: carteis publicitarios. Anuncios. Cómics.</p> <p>B3.9. Producción de textos segundo o Plan de escritura.</p>	B3.8. Utilizar as Tecnoloxías da Información e a Comunicación de modo eficiente e responsable para presentar as súas producións.	LCB3.8.1. Usa con eficacia Internet e as Tecnoloxías da Información e a Comunicación para escribir, presentar os textos e buscar información, crear táboas e gráficas.	CCL CD CAA	80%	PE LI TD	1° 2° 3°
BLOQUE 4. COÑECEMENTO DA LINGUA							
e	<p>B4.1. A palabra.</p> <p>B4.2. Recoñecemento das distintas clases de palabras e explicación reflexiva do seu uso en situacións</p>	B4.1. Aplicar os coñecementos básicos sobre a estrutura da lingua, a gramática (categorías gramaticais), o vocabulario (formación e significado das	LCB4.1.1. Identifica todas as categorías gramaticais pola súa función na lingua: presentar ao nome, substituír ao nome, expresar	CCL	70%	PE LI TD	2° 3°
	concretas de comunicación (nome, verbo,	palabras e campos semánticos), así	características do nome, expresar				

	adxectivo, preposición, adverbio, conxunción, pronomes, artigos, interxeccións). B4.3. Conxugación dos verbos regulares e irregulares máis frecuentes.	coma as regras de ortografía para favorecer unha comunicación máis eficaz.	accións ou estados, enlazar ou relacionar palabras ou oracións.				
			LCB4.1.2. Conxuga e usa con corrección todos os tempos simples e compostos nas formas persoais e non persoais do modo indicativo e subxuntivo de todos os verbos.	CCL	70%	PE LI TD	2º
			LCB4.1.3. Diferenza familias de palabras.	CCL	70%	PE LI TD	1º
e	B4.4. Vocabulario: sinónimos e antónimos, palabras polisémicas e homónimas, arcaísmos, estranxeirismos e neoloxismos. Frases feitas. Formación de substantivos, adxectivos e verbos. Recursos derivativos: prefixos e sufixos na formación de nomes, adxectivos e verbos. Siglas e abreviaturas. B4.5. Recoñecemento e observación reflexiva dos constituíntes oracionais: a oración simple, suxeito e predicado.	B4.2. Desenvolver as destrezas e competencias lingüísticas a través do uso da lingua.	LCB4.2.1. Identifica e usa sinónimos e antónimos, palabras polisémicas e homónimas, arcaísmos, estranxeirismos e neoloxismos, frases feitas, siglas e abreviaturas.	CCL	70%	PE LI TD	2º 3º
			LCB4.2.2. Recoñece palabras compostas, prefixos e sufixos e crea palabras derivadas.	CCL	70%	PE LI TD	1º

			LCB4.2.3. Identifica e clasifica os	CCL	70%	PE LI TD	3°
	B4.6. Recoñecemento e uso dalgúns conectores textuais (de orde, contraste e explicación) e dos principais mecanismos de referencia interna, tanto gramaticais (substitucións pronominais) coma léxicos (elipses e substitucións mediante sinónimos e hiperónimos).		LCB4.2.4. Recoñece e usa os conectores básicos entre oracións: causa, consecuencia, finalidade...	CCL	60%	PE LI TD	2°
			LCB4.2.5. Identifica as oracións como unidades de significado completo.	CCL	80%	PE LI TD	1°
			Recoñece a oración simple, diferencia suxeito e predicado.				
e	B4.7. Uso eficaz do dicionario para ampliación de vocabulario e como consulta ortográfica e gramatical.	B4.3. Sistematizar a adquisición de vocabulario a través dos textos.	LCB4.3.1. Recoñece a estrutura do dicionario e tipos de dicionario, en diferentes soportes e úsaos para buscar o significado de calquera palabra (derivadas e sinónimas).	CCL CAA	80%	PE LI TD	1°
			LCB4.3.2. Selecciona a acepción correcta segundo o contexto de entre as varias que lle ofrece o dicionario.	CCL CAA	70%	PE LI TD	1°
			LCB4.3.3. Recoñece e usa correctamente as normas ortográficas nas súas producións escritas.	CCL	70%	PE LI TD	3°

e	<p>B4.2. Recoñecemento das distintas clases de palabras e explicación reflexiva do seu uso en situacións concretas de comunicación (nome, verbo, adxectivo, preposición, adverbio, conxunción, pronomes, artigos, interxeccións).</p> <p>B4.8. Ortografía: utilización das regras básicas de ortografía. Regras de acentuación.</p> <p>B4.9. Clases de nomes: comúns, propios, individuais, colectivos, concretos e abstractos.</p> <p>B4.10. Utilización adecuada dos signos de puntuación.</p> <p>B4.11. As relacións gramaticais. Recoñecemento e explicación reflexiva das relacións que se establecen entre o substantivo e o resto dos compoñentes do grupo nominal.</p>	<p>B4.4. Desenvolver estratexias para mellorar a comprensión oral e escrita a través do coñecemento da lingua.</p>	<p>LCB4.4.1. Sinala as características que definen ás diferentes clases de palabras e nomes: clasificación e uso para construír o discurso nos diferentes tipos de producións.</p>	CCL	70%	PE LI TD	3°
			<p>LCB4.4.2. Utiliza correctamente as normas de concordancia de xénero e número na expresión oral e escrita.</p>	CCL	100%	PE LI TD	1° 2°
			<p>LCB4.4.3. Aplica correctamente as normas de acentuación e clasifica as palabras dun texto.</p>	CCL	90%	PE LI TD	1°
			<p>LCB4.4.4. Usa con corrección os signos de puntuación.</p>	CCL	80%	PE LI TD	2°
			<p>LCB4.4.5. Aplica as normas do uso da til.</p>	CCL	80%	PE LI TD	1°

			LCB4.4.6. Utiliza unha sintaxe adecuada nas producións escritas propias.	CCL	70%	PE LI TD	2° 3°
e i	B4.12. Utilización de material multimedia educativo e outros recursos didácticos ao seu alcance e propios da súa idade.	B4.5. Utilizar programas educativos dixitais para realizar tarefas e avanzar na aprendizaxe.	LCB4.5.1. Utiliza distintos programas educativos dixitais como apoio e reforzo da aprendizaxe.	CCL CD CAA	80%	PE LI TD	1° 2° 3°
d e i o	B4.13. As variedades da lingua. B4.14. Coñecemento xeral de realidade plurilingüe de España e a súa valoración como fonte de enriquecemento persoal e como unha mostra da riqueza do noso patrimonio histórico e cultural.	B4.6. Coñecer a variedade lingüística de España e do español como fonte de enriquecemento cultural. Mostrar respecto tanto cara ás linguas e dialectos que se falan en España, como cara ao español de América.	LCB4.6.1. Valora a variedade lingüística de España e o español de América.	CCL CSC	80%	PE LI TD EX	3°
			LCB4.6.2. Recoñece e identifica algunhas das características relevantes (históricas, socioculturais, xeográficas e lingüísticas) das linguas oficiais en España.	CCL CSC	80%	PE LI TD EX	3°
BLOQUE 5. EDUCACIÓN LITERARIA							
d e	B5.1. Valoración dos textos literarios como vehículo de comunicación e como fonte de coñecemento doutros mundos, tempos e culturas e como gozo persoal.	B5.1. Valorar os textos literarios e utilizar a lectura como fonte de lecer e información e considerala como un medio de aprendizaxe e enriquecemento persoal de máxima importancia.	LCB5.1.1. Recoñece e valora as características fundamentais de textos literarios narrativos, poéticos e dramáticos.	CCL CCEC	60%	PE LI TD	2°

d e	B5.2. Distinción entre conto e lenda. Coñecemento de lendas españolas e doutros países.	B5.2. Integrar a lectura expresiva e a comprensión e interpretación de textos literarios narrativos, líricos e	LCB5.2.1. Realiza lecturas guiadas de textos narrativos de tradición oral, literatura infantil, adaptacións de	CCL CCEC	60%	LI TD EX	1º 2º
	B5.3. Lectura guiada de textos narrativos de tradición oral, literatura infantil, adaptacións de obras clásicas e literatura actual.	dramáticos na práctica escolar e recoñecer e interpretar algúns recursos da linguaxe literaria (metáforas, personificacións, hipérboles e xogos de palabras), e diferenciar as principais convencións formais dos xéneros.	obras clásicas e literatura actual.				
			LCB5.2.2. Interpreta a linguaxe figurada, metáforas, personificacións, hipérboles e xogos de palabras en textos literarios.	CCL CAA	60%	PE LI TD EX	2º 3º
	B5.4. Lectura comentada de poemas, relatos e obras teatrais. B.5.5. Identificación de recursos literarios.				60%	PE LI TD EX	
d e	B5.5. Identificación de recursos literarios.	B5.3. Coñecer e valorar os recursos literarios da tradición oral: poemas, cancións, contos, refráns ou adiviñas.	LCB5.3.1. Distingue algúns recursos retóricos e métricos propios dos poemas	CCL CCEC	60%	PE LI TD	2º
			LCB5.3.2. Utiliza comparacións, metáforas, aumentativos, diminutivos e sinónimos en textos literarios.	CCL CCEC	60%	PE LI TD	1º 2º

d e i	B5.6. Creación de textos literarios en prosa ou en verso, valorando o sentido estético e a creatividade: contos, poemas, adiviñas, cancións e teatro.	B5.4. Producir a partir de modelos dados textos literarios en prosa ou en verso, con sentido estético e creatividade: contos, poemas, adiviñas, cancións, e fragmentos teatrais.	LCB5.4.1. Crea textos literarios (contos, poemas, cancións e sinxelas obras teatrais) a partir de pautas ou modelos dados utilizando recursos léxicos, sintácticos, fónicos e rítmicos en ditas producións.	CCL CAA CSIEE CCEC	60%	PE LI TD	1° 2° 3°
a d e	B5.7. Comprensión, memorización e recitado de poemas co ritmo, entoación e dicción adecuados. B5.8. Dramatización e lectura dramatizada de textos literarios.	B5.5. Participar con interese en dramatizacións de textos literarios adaptados á idade e de producións propias ou dos compañeiros, utilizando adecuadamente os recursos básicos dos intercambios orais e da técnica teatral.	LCB5.5.1. Realiza dramatizacións individualmente e en grupo de textos literarios apropiados ou adecuados á súa idade e de textos de produción propia.	CCL CAA CSC CCEC	60%	PE LI TD EX PT	3°
			LCB5.5.2. Memoriza e reproduce textos orais adecuados á súa idade: contos, poemas, cancións, refráns e adiviñas.	CCL CAA CCEC	60%	PE LI TD	1° 2°
					60%	PE	
b e o	B5.9. Valoración da literatura en calquera lingua (maioritaria, minoritaria ou minorizada) como vehículo de comunicación e como recurso de gozo persoal.	B5.6. Valorar a literatura en calquera lingua, especialmente en lingua galega, como vehículo de comunicación e como recurso de gozo persoal.	LCB5.7.1. Valora a literatura en calquera lingua, especialmente en lingua galega, como vehículo de comunicación e como recurso de gozo persoal.	CCL CSC CCEC		LI TD	1° 2° 3°

LINGUA GALEGA E LITERATURA

BLOQUE 1. COMUNICACIÓN ORAL: FALAR E ESCOITAR

a	B1.1. Comprensión de textos orais procedentes da radio, da televisión ou da internet, con especial incidencia na noticia, na entrevista, na reportaxe infantil e nos debates e comentarios de actualidade, para obter información xeral sobre feitos e acontecementos que resulten significativos, distinguindo información de opinión, e elaboración dun resumo.	B1.1. Comprender textos orais diversos, procedentes da radio, da televisión ou da internet, interpretando as intencións explícitas así como as intencións, opinións e valores non explícitos.	LGB1.1.1. Comprende as ideas principais e secundarias dun texto oral, procedente da radio, da televisión ou de internet, identificando o tema e elaborando un resumo.	CCL CAA	80%	EX TD PT	2° 3°
			LGB1.1.2. Comprende o significado literal e inferencial dun texto oral, distinguindo a información da opinión.	CCL CSC	80%	PE LI TD	2° 3°

b d e i o	B1.2. Valoración dos medios de comunicación social como instrumento de aprendizaxe e de acceso a informacións e a experiencias doutras persoas. B1.3. Uso de documentos audiovisuais como medio de obter, identificar, seleccionar, clasificar, comparar e relacionar con progresiva autonomía informacións relevantes para aprender.	B1.2. Valorar e utilizar os documentos audiovisuais dos medios de comunicación como instrumento de aprendizaxe.	LGB1.2.1. Identifica en documentos audiovisuais a información relevante, e valora os medios de comunicación como instrumento de aprendizaxe.	CCL CD CAA CSC	70%	PT EX TD	1° 2° 3°
			LGB1.2.2. Usa documentos audiovisuais	CCL	60%	EX PT	
			como medio para obter, identificar, clasificar, comparar e relacionar informacións.	CD CAA CSIEE		TD	1° 2° 3°
	B1.4. Interpretación elemental en textos orais da retranscrición, da ironía e de dúbidos sentidos, recoñecendo a primeira como un trazo característico da lingua galega.	B1.3. Interpretar a retranscrición, a ironía e os dúbidos sentidos, entendendo a primeira como un trazo característico da lingua galega	LGB1.3.1. Interpreta en producións orais a retranscrición, a ironía e os dúbidos sentidos.	CCL	70%	EX PT	2°
			LGB1.3.2. Recoñece a retranscrición como un trazo característico da lingua galega.	CCL CCEC CSC	70%	EX PT	2°
a b c e o	B1.5. Comprensión e produción de textos orais para aprender e para informarse, tanto os creados con finalidade didáctica como os de uso cotián, de carácter informal (conversas entre iguais e no equipo de traballo) e dun maior grao de formalización (exposicións da clase, entrevistas ou debates).	B1.4. Comprender e producir textos orais propios do uso cotián ou do ámbito académico.	LGB1.4.1. Participa axeitadamente nunha conversa entre iguais, comprendendo o que di o interlocutor e intervindo coas propostas propias.	CCL CAA CSC CSEIEE	70%	EX PT	1° 2° 3°

			LGB1.4.2. Sigue unha exposición da clase e extrae as ideas máis destacadas.	CCL CAA	70%	EX PT TD	1º 2º 3º
			LGB1.4.3. Fai pequenas exposicións na aula adecuando o discurso ás diferentes necesidades comunicativas (narrar, describir e expoñer), utilizando o dicionario se é preciso.	CCL CSIEE CAA	60%	EX PT	1º 2º 3º
			LGB1.4.4. Participa activa- mente no traballo en grupo, así como nos debates.	CCL CSIEE CAA	60%	EX PT	1º 2º
			LGB1.4.5 Identifica o grao de formalidade da situación de comunicación e axusta a este a súa produción.	CCL CAA CSIEE	60%	EX PT	3º
a c e	B1.6. Actitude de escoita adecuada ante situacións comunicativas (tolerancia ás opinións, escoita atenta, respecto das de quen fala sen interrupcións	B1.5. Manter unha actitude de escoita activa, respectando as opinións dos e das demais.	LGB1.5.1. Escoita atenta- mente as intervencións dos e das demais en actos de fala orais, sen interromper.	CCL CSC	80%	EX PT TD	1º 2º 3º
o	inadecuadas, contacto visual).						
			LGB1.5.2. Respecta as opinións dos e das demais.	CCL CSC	100%	EX PT TD	1º 2º 3º

a c d e	B1.7. Participación e cooperación nas situacións comunicativas de relación social especialmente as destinadas a favorecer a convivencia (debates, exposicións curtas, con versas, expresións espontáneas, discusións, asembleas, narracións orais, entrevistas) con valoración e respecto das normas que rexen a interacción oral (quendas de palabra, roles diversos no intercambio, respecto ás opinións das demais persoas, ton de voz, posturas e xestos adecuados).	B1.6. Participar nas diversas situacións de intercambio oral que se producen na aula amosando valoración e respecto polas normas que rexen a interacción oral.	LGB1.6.1. Respecta as quendas de palabra nos intercambios orais.	CCL CSC CAA	100%	EX PT TD	1º 2º 3º
			LGB1.6.2. Respecta as opinións das persoas participantes nos intercambios orais e é consciente da posibilidade de empregar a lingua galega en calquera intercambio oral dentro da escola ou fóra de la.	CCL CSC CCEC	100%	EX PT TD	1º 2º 3º
			LGB1.6.3. Emprega unha postura e xestualidade adaptadas ao discurso, para re- forzalo e facilitar a súa comprensión, procurando a empatía coa persoa interlocutora.	CCL CSC CCEC ☐	60%	EX PT TD	2º 3º
			LGB1.6.4. Exprésase cunha pronuncia e dicción correctas: articulación, ritmo, entoación e volume.	CCL CSC CCEC	70%	EX PT TD	2º 3º
			LGB1.6.5. Participa activa- mente na conversa formulando e contestando preguntas.	CCL CSC CCEC CAA	70%	EX PT TD	1º 2º

a b e o	B1.8. Uso de estratexias elementais para comprender e facer comprender as mensaxes orais: fluidez, claridade, orde, léxico apropiado, pronuncia correcta, ton de voz, entoación, xestualidade. Incorporación das intervencións das demais persoas, formulación de preguntas co-	B1.7. Amosar interese por expresarse en público coherentemente, sen contradicións, sen repeticións in necesarias e usando nexos adecuados.	LGB1.7.1. Planifica e elabora un discurso oral coherente, sen contradicións nin repeticións innecesarias, utilizando un vocabulario adecuado á súa idade.	CCL CAA	70%	EX PT TD	2° 3°
	herentes e percepción das reaccións.						
			LGB1.7.2. Elabora un discurso oral cohesivo, utilizando nexos adecuados.	CCL	70%	EX PT TD	2° 3°
			LGB1.7.3. Emprega o rexistro lingüístico (formal ou informal) adecuado a cada contexto.	CCL CSC	70%	EX PT TD	2° 3°
			LGB1.7.4. Aмосa un discurso oral fluído, claro, cunha pronuncia e entoación axeitada e propia da lingua galega.	CCL CCEC	70%	EX PT TD	2° 3°
b e i	B1.9. Produción de textos orais propios dos medios de comunicación social mediante simulación ou participación para ofrecer e compar- tir información e opinión.	B1.8. Elaborar textos propios dos medios de comunicación.	LGB1.8.1. Elabora textos propios dos medios de comunicación.	CCL CD CAA CSIEE CSC	60%	EX PT TD	1°
d e	B1.10. Utilización de estratexias para potenciar a expresividade das mensaxes orais (acenos, miradas, posturas corporais).	B1.9. Reforza a eficacia comunicativa das súas mensaxes orais coa utilización de elementos propios da linguaxe xestual.	LGB1.9.1. Utiliza a expresividade corporal: acenos, miradas, postura corporal... para reforzar o sentido das súas producións orais.	CCL CCEC CSC CAA	70%	EX PT TD	1° 2°
b d e	B1.11. Actitude de cooperación e de respecto en situacións de aprendi- zaxe compartida.	B1.10. Amosar respecto e cooperación nas situacións de aprendizaxe en grupo.	LGB1.10.1. Aмосa respecto ás ideas dos e das demais e contribúe activamente ao traballo en grupo.	CCL CAA CSIEE	100%	EX PT TD	1° 2° 3°

e	B1.12. Interese por expresarse oralmente coa pronuncia e coa entoación adecuadas.	B1.11. Interesarse por amosar unha pronuncia e entoación adecuadas.	LGB1.11.1. Interésase por expresarse oralmente coa pronuncia e entoación adecuada a cada acto comunicativo.	CCL CAA CCEC CSIEE	70%	EX PT TD	1º 2º 3
a d e o	B1.13. Uso dunha linguaxe non discriminatoria e respectuosa coas diferenzas.	B1.12. Usar unha linguaxe non discriminatoria e respectuosa coas diferenzas.	LGB1.12.1. Usa unha linguaxe non sexista.	CCL CSC	90%	EX PT TD	1º 2º 3
			LGB1.12.2. Usa unha linguaxe respectuosa coas diferenzas.	CCL CSC	80%	EX PT TD	1º 2º
a d e o	B1.14. Recoñecemento e valoración das diferenzas dialectais orais da lingua galega, como elemento enriquecedor da lingua.	B1.13. Recoñecer e valorar as diferenzas dialectais orais da lingua galega.	LGB1.13.1. Recoñece textos orais pertencentes a diferentes variedades da lingua galega.	CCL CCEC	80%	EX PT TD	1º 2º
			LGB1.13.2. Valora as diferenzas dialectais orais da lingua galega como un símbolo de riqueza lingüística e cultural e o estándar como variante unificadora.	CCL CSC CCEC	80%	EX PT TD	3º
a d e o	B1.15. Identificación da lingua galega con calquera contexto de uso oral da lingua: en diferentes ámbitos profesionais (sanidade, Administración, xustiza, educación, medios de comunicación...) e en conversas con persoas coñecidas ou descoñecidas.	B1.14. Identificar a lingua galega con calquera contexto de uso oral.	LGB1.14.1. Identifica a lingua galega con calquera contexto profesional oral: sanidade, Administración, xustiza, educación, medios de comunicación...	CCL CCEC	70%	EX PT TD	3º
			LGB1.14.2. Recoñece a validez da lingua galega para conversas con persoas coñecidas ou descoñecidas.	CCL CCEC CSC	70%	EX PT TD	1º 2º 3º

BLOQUE 2. COMUNICACIÓN ESCRITA: LER							
b e I J o	B2.1. Comprensión da información relevante en textos das situacións cotiás de relación social: correspondencia, normas, programas de actividades, convocatorias, plans de traballo ou regulamentos. B2.2. Comprensión de textos procedentes dos medios de comunicación social (incluídas webs infantís e xuvenís) con especial incidencia na noticia, na entrevista e nas cartas á dirección do xornal, para obter información xeral, localizando informacións destacadas.	B2.1. Comprender, buscar, localizar e seleccionar información explícita en textos escritos de soportes variados (webs infantís, libros, carteis) e realizar inferencias determinando intencións e dobres sentidos.	LGB2.1.1. Comprende a información relevante de textos procedentes dos medios de comunicación social ou propios de situacións cotiás.	CCL CD CSC	80%	PE LI TD	1º 2º
			LGB2.1.2. Identifica as ideas principais e secundarias dun texto (narrativo, descritivo, expositivo e argumentativo).	CCL	80%	PE LI TD	2º
			LGB2.1.3. Busca, localiza e selecciona información concreta dun texto, deducindo o significado de palabras e expresións polo contexto.	CCL CAA CSIEE	80%	PE LI TD	1º 2º
	B2.3. Comprensión de textos do ámbito escolar en soporte papel ou dixital para aprender e para informarse, tanto os producidos con finalidade didáctica como os de uso social (folletos informativos ou publicitarios, prensa, programas, fragmentos literarios).		LGB2.1.4. Interpreta metáforas, personificacións, hipérboles, ironías e dobres sentidos en textos.	CCL CAA CSIEE	70%	PE LI TD	2º
			LGB2.1.5. Identifica a estrutura dun texto e reconece algúns mecanismos de cohesión.	CCL	70%	PE LI TD	2º3

			LGB2.1.6. Identifica o punto de vista do autor ou autora e diferencia información, opinión e publicidade.	CCL CAA	60%	PE LI TD	2°
			LGB2.1.7. Emprega o dicionario para resolver as dúbidas de vocabulario que atopa nos textos.	CCL CAA CSIEE	90%	PE LI TD	1° 2°
			LGB2.1.8. Fai unha lectura rápida, selectiva ou integral en función das necesidades de cada momento.	CCL CAA CSIEE	80%	PE LI TD	2° 3°
b e	B2.4. Integración de coñecementos e de informacións procedentes de diferentes soportes para aprender, comparando, clasificando, identificando e interpretando con especial atención aos datos que se transmiten mediante gráficos, esquemas e ilustracións.	B2.2. Interpretar e comprender a información procedente de gráficos, esquemas e ilustracións.	LGB2.2.1. Interpreta e comprende a información de gráficos, esquemas, mapas conceptuais e ilustracións, relacionando esta co contido do texto que a acompaña.	CCL CAA CSC CSIEE CMCT	80%	PE LI TD	2° 3°
b e	B2.5. Subliñado, esquematización e resumo da información relevante dun texto.	B2.3. Realizar o subliñado das ideas principais dun texto, e esquematizar e resumindo seu contido.	LGB2.3.1. Realiza o subliñado das ideas principais dun texto.	CCL CAA	80%	PE LI TD	1°
			LGB2.3.2. Esquematiza as ideas dun texto, indicando as ideas principais e secundarias.	CCL CAA	80%	PE LI TD	1° 2°
			LGB2.3.3. Realiza o resumo dun texto.	CCL CAA	80%	PE LI TD	1° 2°
b e	B2.6. Uso das estratexias de control do proceso lector (anticipación, formulación de hipóteses, relectura...).	B2.4. Utilizar estratexias para mellorar a lectura.	LGB2.4.1. Deduce o posible contido dun texto antes de lalo, axudándose do título e as ilustracións.	CCL CAA CSIEE	80%	PE LI TD	1°

			LGB2.4.2. Relé un texto e marca as palabras clave para acadar a comprensión integral, cando é preciso.	CCL CAA CSIEE	80%	PE LI TD	1° 2°
b e i	B2.7. Uso dirixido das tecnoloxías da información e da comunicación para a localización, selección, interpretación e organización da información.	B2.5. Utilizar as tecnoloxías da información para tratar a información nun texto.	LGB2.5.1. Utiliza as tecnoloxías da información para localizar e seleccionar a información nun texto.	CCL CD CAA	80%	PE LI TD	1° 2° 3°
			LGB2.5.2. Utiliza as tecnoloxías da información para organizar a información dun texto.	CCL CD	80%	PE LI TD	2°
			LGB2.5.3. Utiliza dicionarios dixitais para interpretar a información dun texto.	CCL CAA CD CSIEE	80%	PE LI TD	1° 2° 3°
b e o	B2.8. Realización de diferentes tipos de lectura: de investigación, de aprendizaxe, de gozo persoal, de resolución de problemas.	B2.6. Realizar diferentes tipos de lectura.	LGB2.6.1. Realiza diferentes tipos de lectura en función de cada texto: de investigación, de aprendizaxe, de gozo persoal ou de resolución de problemas.	CCL CSIEE CAA	70%	PE LI TD	2° 3°

a b e	B2.9. Lectura expresiva de textos literarios e non literarios, de diferente tipoloxía textual. B2.10. Dramatización e lectura dramatizada de textos literarios e non literarios.	B2.7. Ler expresivamente textos de diversa tipoloxía (dramatizando cando é preciso) con fluidez e precisión, atendendo á dicción, entoación, intensidade de voz, ritmo e velocidade, adecuados ás diversas situacións funcionais da lectura en voz alta (ler para que alguén goce escoitando, ler para dar a coñecer un texto descoñecido, ler para compartir información que se acaba de localizar) facendo participar a audiencia da súa interpretación.	LGB2.7.1. Descodifica con precisión e rapidez as palabras.	CCL CAA	70%	PE LI TD	2°
			LGB2.7.2. Le textos en voz alta con fluidez e precisión.	CCL	80%	EX PT TD	1°
			LGB2.7.3. Le textos en voz alta con ritmo, velocidade e ton da voz adecuados.	CCL	80%	EX PT TD	1°
			LGB2.7.4. Le en voz alta adaptándose ao interese do auditorio: gozar escoitando, obter nova información...	CCL CAA CSC	80%	EX PT TD	1°
			LGB2.7.5. Fai lecturas dramatizadas de textos.	CCL CSC	70%	EX PT TD	2° 3°
a b e i	B2.11. Uso da biblioteca de aula e do centro, amosando coñecemento da súa organización (catalogación, funcionamento) e participación en actividades literarias e na elaboración de propostas.	B2.8. Usar as bibliotecas da aula e do centro, así como as virtuais, con autonomía abonda, comprendendo como se organiza e colaborando no seu coidado e mellora.	LGB2.8.1. Usa a biblioteca de aula con autonomía, para obter datos e informacións, e colabora no seu coidado e mellora.	CCL CAA CSC	70%	PT TD	1° 2° 3°

	B2.12. Utilización das bibliotecas, incluíndo as virtuais, de xeito cada vez máis autónomo, para obter información e modelos para a produción escrita.						
			LGB2.8.2. Usa a biblioteca de centro con autonomía, para obter datos e informacións, e colabora no seu coidado e na súa mellora.	CCL CAA CSC	70%	PT TD	1º 2º 3º
			LGB2.8.3. Usa as bibliotecas virtuais, para obter datos e informacións, con autonomía.	CCL CAA CD	70%	PT TD	1º 2º 3º
a b e	B2.13. Mantemento adecuado e ampliación da biblioteca persoal.	B2.9. Ter interese por ter unha biblioteca propia, física ou virtual.	LGB2.9.1. Aмосa interese pola conservación e organización dos seus libros físicos e/ou virtuais.	CCL CAA CSC	80%	TD	1º 2º
a b e	B2.14. Interese polos textos escritos como fonte de aprendizaxe e como medio de comunicación de experiencias e de regulación da convivencia.	B2.10. Amosar interese polos textos escritos como fonte de aprendizaxe e medio de comunicación.	LGB2.10.1. Aмосa interese pola lectura como fonte de aprendizaxe e medio de comunicación.	CCL CAA CSC CCEC	80%	TD	1º 2º 3º
a b e m	B2.15. Desenvolvemento da autonomía lectora, da capacidade de elección de temas e de textos e de expresión das preferencias persoais.	B2.11. Amosar autonomía lectora e capacidade de selección de textos do seu interese, así como ser quen de expresar preferencias.	LGB2.11.1. Aмосa autonomía lectora e capacidade de seleccionar textos do seu interese.	CCL	80%	TD PT	2º 3º

			LGB2.11.2. Éxpresa opinións	CCL CSC CAA CSIEE	70%	EX TD PT	2° 3°
a d e o	B2.16. Análise de textos escritos en diferentes variedades da lingua galega.	B2.12. Analizar textos escritos en diferentes variedades da lingua galega.	LGB2.12.1. Percibe as diferenzas lingüísticas presentes nas variedades da lingua galega.	CCL CCEC	70%	EX PT TD	3°
			LGB2.12.2. Valora a variedade interna da lingua como símbolo de riqueza lingüística e cultural, así como o estándar como variante unificadora.	CCL CSC CCEC	80%	PT TD	3°
BLOQUE 3. COMUNICACIÓN ESCRITA: ESCRIBIR							
a b e	B3.1. Uso das estratexias de planificación, de textualización (formato, estrutura, ortografía e normas lingüísticas, puntuación, coherencia e cohesión...) e revisión como partes do proceso escritor.	B3.1. Usar as estratexias de planificación, textualización e revisión do texto.	LGB3.1.1. Planifica a elaboración do texto, antes de comezar a escribir, xerando ideas, seleccionando e estruturando a información, mediante notas, esquemas, guións ou mapas conceptuais.	CCL CSIEE CAA	70%	PE LI TD	2° 3°
			LGB3.1.2. Elabora o texto cunha estrutura clara, con coherencia e cohesionando os enunciados.	CCL CAA CSIEE	80%	PE LI TD	2° 3°
			LGB3.1.3. Respecta as regras de puntuación no texto.	CCL	80%	PE LI TD	2°

			LGB3.1.4. Aplica a norma lingüística: ortografía, acentuación, léxico, morfosintaxe e usa unha linguaxe non sexista.	CCL CSC CCEC	80%	PE LI TD	2° 3°
			LGB3.1.5. Revisa e reescribe o texto cando é preciso.	CCL CAA CSIEE	80%	PE LI TD	1° 2°
			LGB3.1.6. Usa o dicionario durante a elaboración de textos.	CCL CAA CSIEE	80%	PE LI TD	1° 2°
a b e i	B3.2. Composición de textos propios de situacións cotiás de relación social (correspondencia, normas, programas, convocatorias, plans de traballo, mensaxes curtas) de acordo coas características propias destes xéneros.	B3.2. Producir textos de diferente tipoloxía que permitan narrar, describir, resumir, explicar e expoñer opinións, emocións e informacións relacionadas con situacións cotiás e	LGB3.2.1. Elabora, en diferentes soportes, textos propios da vida cotiá e académica, imitando modelos: cartas e correos electrónicos, mesaxes curtas, normas, programas...	CCL CAA CD	80%	PE LI TD	2° 3°
	B3.3. Composición de textos de información e de opinión característicos dos medios de comunicación social sobre feitos e acontecementos significativos, con especial incidencia na noticia, na entrevista, no comentario breve sobre libros ou música, en situacións reais ou simuladas.	aqueles que sexan característicos dos medios de comunicación	LGB3.2.2. Escribe, en diferentes soportes, textos propios dos medios de comunicación, imitando modelos.	CCL CSC CCEC CAA	80%	PE LI TD	3°
			LGB3.2.3. Elabora diferentes tipos de	CCL	80%	PE	
			textos (narrativos, expositivos, descritivos ou argumentativos) adaptando a linguaxe ás características de cada xénero.	CAA		LI TD	3°

			LGB3.2.4. Escribe textos coherentes e cohesivos, usando o rexistro adecuado.	CCL CSC CCEC	80%	PE LI TD	2°
			LGB3.2.5. Resume o contido de textos propios do ámbito da vida persoal ou familiar ou dos medios de comunicación.	CCL CSC CAA	70%	PE LI TD	1° 2° 3°
b e	B3.4. Producción de textos relacionados co ámbito académico para obter, organizar e comunicar información (cuestionarios, enquisas, resumos, esquemas, informes, descrições, explicacións).	B3.3. Elaborar textos do ámbito académico para obter, organizar e comunicar información.	LGB3.3.1. Elabora textos do ámbito académico para obter, organizar e comunicar información: cuestionarios, enquisas, resumos, informes...	CCL CAA CSIEE	70%	PE LI TD	3°
a	B3.5. Redacción de textos breves creativos carteis publicitarios, anuncios, cómics, contos, poemas, cancións, anécdotas...	B3.4. Elaborar textos breves con creatividade.	LGB3.4.1. Expresa nos seus textos de maneira imaxinativa ideas, sentimentos e/ou emocións; narra accións e presenta personaxes, obxectos e/ou lugares: carteis publicitarios, anuncios, cómics, contos, poemas, cancións, anécdotas...	CCL CSC CCEC CAA CSIEE	80%	PE LI TD	2° 3°
b							
e							
j							
			LGB3.4.2. Escribe textos breves de carácter creativo con certa riqueza léxica.	CCL	80%	PE LI TD	2° 3°
				CSC			
				CCEC			
				CAA			
				CSIEE			

			LGB3.4.3. Aprecia os usos creativos da linguaxe.	CCL	60%	TD	2°
				CSC			
				CCEC			
				CAA			
				CSIEE			
b	B3.6. Uso progresivamente autónomo das TIC	B3.5. Usar de maneira autónoma as TIC para a busca de información, tratamento dos textos e realización de presentacións.	LGB3.5.1. Usa as TIC na procura de información ou para consultar o dicionario.	CCL	100%	PE LI TD	1° 2° 3°
d				CD			
e				CAA			
i				CSIEE			
j							
			LGB3.5.2. Emprega procesadores de textos de maneira autónoma.	CCL CAA CSIEE CD	80%	PE TD	2° 3°
			LGB3.5.3. Utiliza correctores de textos.	CCL CD CAA CSIEE	70%	PE TD	3°
			LGB3.5.4. Utiliza as TIC para realizar presentacións.	CCL CD CSIEE	80%	PE TD	1° 2° 3°

b e i j	B3.7. Utilización de elementos gráficos e paratextuais para facilitar a comprensión (ilustracións, gráficos, táboas e tipografía) e ilustración creativa dos propios textos.	B3.6. Utilizar recursos gráficos e paratextuais que faciliten a comprensión dos textos e contribúan á súa ilustración creativa.	LGB3.6.1. Utiliza recursos gráficos e paratextuais para facilitar a comprensión dos textos e ilustralos de maneira creativa.	CCL CD CSIEE	70%	PE TD	3º
a b e i	B3.8. Interese polo coidado e a presentación dos textos escritos e respecto pola norma ortográfica. B3.9. Valoración da escritura como instrumento de relación social, de obtención e de reelaboración da información e dos coñecementos.	B3.7. Coidar a presentación dos traballos escritos en calquera soporte e valorar a lingua escrita como medio de comunicación.	LGB3.7.1. Coida a presentación dos traballos escritos, en calquera soporte.	CCL CD CAA	80%	PE LI TD	1º 2º 3º
			LGB3.7.2. Valora a lingua escrita como medio de comunicación.	CCL CSC	70%	TD	1º 2º
BLOQUE 4. COÑECEMENTO DA LINGUA							
e	B4.1. Uso e identificación intuitiva da terminoloxía seguinte nas actividades de produción e interpretación: denominación dos textos traballados; clases de palabras, sílaba tónica e átona; enunciados: frase e	B4.1. Utilizar terminoloxía lingüística e gramatical básica, implícita e funcional- mente, como apoio á comprensión e á produción de textos, así como aplicar o seu	LGB4.1.1. Recoñece as diferentes categorías gramaticais pola súa función na lingua: substantivo, artigo, pro- nome, adxectivo, adverbio, verbo, preposición, conxunción e	CCL CAA	80%	PE LI TD	2º 3º
	oración; tipos de enunciado: declarativo, interrogativo, exclamativo, imperativo; enlaces: preposición, conxunción e interxección; grupo de palabras: núcleo e complementos; substantivos, artigos e pronomes, adxectivo; tempo e modo verbal; persoa gramatical; modo imperativo e infinitivo; complementos do nome e complementos do verbo: o suxeito.	coñecemento no uso da lingua.	interxección.				

			LGB4.1.2. Conxuga e usa con corrección as formas verbais persoais e non persoais dos verbos.	CCL CAA	80%	PE LI TD	3°
			LGB4.1.3. Diferencia as sílabas que conforman cada palabra, diferenciando a sílaba tónica das átonas.	CCL CAA	80%	PE LI TD	1°
			LGB4.1.4. Identifica e clasifica os diferentes tipos de enunciado: declarativo, interrogativo, exclamativo e imperativo.	CCL CAA	80%	PE LI TD	2°
			LGB4.1.5. Identifica as oracións simples, recoñecendo o verbo e os seus complementos: o suxeito; utiliza correctamente a concordancia de xénero e número e reconece os complementos do nome.	CCL CAA	80%	PE LI TD	1°
b e	B4.2. Coñecemento das normas ortográficas, apreciando o seu valor social e a necesidade de cingirse a elas nos escritos. B4.3. Uso de procedementos de derivación, de comparación e de contraste para xulgar sobre a corrección das palabras e xeneralizar as normas ortográficas.	B4.2. Coñecer e aplicar as normas ortográficas xerais e as de acentuación en particular, apreciando o seu valor social e a necesidade de cingirse a elas.	LGB4.2.1. Aplica correctamente as normas de acentuación xerais e de acentuación diacrítica, así como as demais normas ortográficas, e aprecia o seu valor social e a necesidade de cingirse a elas.	CCL CSC CCEC	80%	PE LI TD	3°

e	B4.4. Comparación e transformación de enunciados, mediante inserción, supresión, cambio de orde, segmentación e recomposición, para xulgar sobre a gramaticalidade dos resultados e facilitar o desenvolvemento dos conceptos lingüísticos e da metalinguaxe. B4.5. Comparación de estruturas sintácticas diversas para observar a súa equivalencia semántica ou posibles alteracións do significado. B4.6. Observación da inserción e coordinación de oracións como procedementos propios da explicación, tanto na escritura como na expresión oral.	B4.3. Utilizar correctamente as regras de puntuación, así como unha sintaxe adecuada nas producións orais e escritas.	LGB4.3.1. Emprega con correccións os signos de puntuación.	CCL	70%	PE LI TD	2° 3°
			LGB4.3.2. Usa unha sintaxe adecuada nas súas producións.	CCL	80%	PE LI TD	2° 3°
			LGB4.3.3. Respecta as normas morfosintácticas de colocación do pronome átono.	CCL CSC CCEC	80%	PE LI TD	3°
e	B4.7. Exploración das posibilidades do uso de diversos enlaces entre oracións (causa, consecuencia, finalidade, contradición, condición...), así como doutros elementos de cohesión, en relación coa composición de textos.	B4.4. Recoñecer e empregar axeitadamente os conectores, así como outros elementos de cohesión.	LGB4.4.1. Usa axeitadamente diversos conectores entre oracións: causa, consecuencia, finalidade, contradición, condición...	CCL CAA	60%	PE LI TD	3°
			LGB4.4.2. Recoñece determinados procesos de cohesión nos textos: anáfora, deixe, elipse, sinónimos...	CCL CAA	60%	PE LI TD	3°

e	B4.8. Identificación, en oracións, do verbo e os seus complementos, especialmente o suxeito, así como o papel semántico deste (axente, paciente e causa). B4.9. Transformación de oracións de activa en pasiva, e viceversa, para mellorar a comprensión de determinados textos.	B4.5. Identificar o papel semántico do suxeito e transformar oracións activas en pasivas, e viceversa, para mellorar a comprensión e a produción de textos.	LGB4.5.1. Identifica, en oracións, o papel semántico do suxeito..	CCL CAA	80%	PE LI TD	2º
			LGB4.5.2. Transforma oracións activas en pasiva, e viceversa.	CCL CAA	60%	PE LI TD	3º
e	B4.10. Práctica do paso de estilo directo a estilo indirecto na narración, e viceversa, para mellorar a produción de textos.	B4.6. Transformar un texto narrativo de estilo directo noutro de estilo indirecto e viceversa.	LGB4.6.1. Transforma un texto narrativo de estilo directo noutro de estilo indirecto e viceversa.	CCL CAA	70%	PE LI TD	2º
b e i	B4.11. Uso eficaz do dicionario, en papel ou dixital, na busca da ampliación do vocabulario e como consulta ortográfica e gramatical. B4.12. Ampliación do vocabulario, mediante o traballo con palabras sinónimas, antónimas, homónimas, polisémicas; aumentativos e diminutivos, arcaísmos, neoloxismos, estranxeirismos, frases feitas, siglas e abreviaturas.	B4.7. Ampliar o vocabulario a partir do uso do dicionario e do traballo e reflexión sobre as palabras que conforman a lingua.	LGB4.7.1. Usa axeitadamente o dicionario para buscar calquera palabra, seleccionando a acepción precisa segundo cada contexto.	CCL CAA CD	90%	PE LI TD	1º 2º 3º
			LGB4.7.2. Recoñece e crea palabras derivadas (prefixación e sufixación) e compostas.	CCL CAA	80%	PE LI TD	1º
	B4.13. Ampliación do vocabulario mediante os procedementos de creación de palabras:		LGB4.7.3. Recoñece e usa sinónimos, antónimos, homónimos, palabras	CCL	80%	PE LI TD	1º 2º
	derivación (prefixos e sufixos) e composición.		polisémicas, arcaísmos, neoloxismos, estranxeirismos, frases feitas, siglas e abreviaturas.	CAA			

a d e h m o	B4.14. Coñecemento das características relevantes (históricas, socioculturais...) da lingua galega e identificación e valoración desta lingua dentro da realidade plurilingüe e pluricultural de España e de Europa.	B4.8. Coñecer as características relevantes da lingua galega e identificar e valorar esta lingua dentro da realidade plurilingüe e pluricultural de España e de Europa.	LGB4.8.1. Identifica as características relevantes (históricas, socioculturais...) da lingua galega.	CCL CCEC	70%	PT TD	2º 3º
			LGB4.8.2. Identifica e valora a lingua galega dentro da realidade plurilingüe e pluricultural de España e de Europa.	CCL CSC CCEC	80%	TD	1º 2º 3º
a b d e m o	B4.15. Comparación entre aspectos das linguas que o alumnado coñece e/ou está a aprender para mellorar os procesos comunicativos e recoñecer as interferencias.	B4.9. Establecer relacións entre as diversas linguas que utiliza ou está a aprender o alumnado para reflexionar sobre como mellorar os seus procesos comunicativos na lingua galega.	LGB4.9.1. Recoñece e evita as interferencias entre as linguas que está a aprender.	CCL CCEC	80%	EX PT TD	2º 3º
			LGB4.9.2. Identifica diferenzas, regularidades e semellanzas sintácticas, ortográficas, morfolóxicas e léxicas entre todas as linguas que coñece e/ou está a aprender, como punto de apoio para a súa aprendizaxe.	CCL CCEC CAA CSIEE	70%	PE LI TD	3º
BLOQUE 5. EDUCACIÓN LITERARIA							

b d e o	B5.1. escoita, memorización e reprodución de textos procedentes da literatura popular oral galega (refróns, adiviñas, lendas, contos, poemas, conxuros, cancións, ditos, romances, cantigas) e da literatura galega en xeral. B5.2. Valoración e aprecio do texto literario galego (oral ou non) como vehículo de comunicación, fonte de coñecemento da nosa cultura e como recurso de gozo persoal.	B5.1. escoitar, memorizar, reproducir e valorar textos procedentes da literatura popular galega e da literatura galega en xeral.	LGB5.1.1. escoita, memoriza e reproduce textos procedentes da literatura popular oral galega (refróns, adiviñas, lendas, contos, poemas, conxuros, cancións, ditos, romances, cantigas) e da literatura galega en xeral.	CCL CAA CCEC	70%	EX PT PE LI TD	2º 3º
			LGB5.1.2. Valora os textos da literatura galega (oral ou non) como fonte de coñecemento da nosa cultura e como recurso de gozo persoal.	CCL CCEC	70%	TD	1º 2º 3º
b d e i	B5.3. Lectura persoal, silenciosa e en voz alta de obras en galego adecuadas á idade e aos intereses (conto, cómic, novela). B5.4. Lectura guiada de textos da literatura infantil, adaptacións de obras literarias clásicas e literatura actual en diversos soportes.	B5.2. Ler textos e obras en galego da literatura infantil, adaptacións de obras clásicas e literatura actual, adaptadas á idade e en diferentes soportes.	LGB5.2.1. Le en silencio obras e textos en galego da literatura infantil, adaptacións de obras clásicas e literatura actual, adaptadas á idade e en diferentes soportes.	CCL CCEC CD	80%	EX PT TD	1º 2º 3º
			LGB5.2.2. Le en voz alta obras e textos en galego da literatura infantil, adaptacións de obras clásicas e literatura actual, adaptadas á idade e en diferentes soportes.	CCL CCEC CD	80%	EX PT TD	2º 3º

b d e	B5.5. Lectura comentada de poemas, de relatos e de obras teatrais tendo en conta as convencións literarias (xéneros, figuras) e a presenza de certos temas e motivos repetitivos e tópicos.	B5.3. Analizar as características dos diferentes xéneros e as figuras literarias, así como temas e tópicos recorrentes.	LGB5.3.1. Recoñece as características fundamentais dos diferentes xéneros literarios: narrativa, poesía e teatro.	CCL CCEC	80%	PE LI TD	1º 2º
			LGB5.3.2. Distingue algúns recursos retóricos e métricos propios dos poemas.	CCL	60%	PE LI TD	2º
			LGB5.3.3. Identifica e emprega algunhas figuras literarias: comparacións, metáforas, personificacións, hipérboles e xogos de palabras.	CCL CCEC CAA	60%	PE LI TD	2º 3º
			LGB5.3.4. Identifica temas e tópicos recorrentes na literatura.	CCL CCEC	60%	PE LI TD	3º
b e	B5.6. Recreación e composición de poemas e relatos para comunicar sentimentos, emocións, estados de ánimo, lembranzas, recoñecendo as características dalgúns modelos.	B5.4. Recrear e compoñer poemas e relatos a partir de modelos dados.	LGB5.4.1. Recrea e compón poemas e relatos, a partir de modelos dados, para comunicar sentimentos, emocións, estados de ánimo, lembranzas.	CCL CCEC CSC	60%	EX PT TD	2º 3º
b d e	B5.7. Dramatización e lectura dramatizada de textos literarios diversos.	B5.5. Participar activamente en dramatizacións de textos literarios diversos.	LGB5.5.1. Participa activamente en dramatizacións de textos literarios diversos.	CCL	60%	EX PT TD	3º
a d e o	B5.8. Valoración da literatura en calquera lingua (maioritaria, minoritaria ou minorizada), como vehículo de comunicación, fonte de coñecemento e como recurso de gozo persoal.	B5.6. Valorar a literatura en calquera lingua, como vehículo de comunicación, fonte de coñecemento e como recurso de gozo persoal.	LGB5.6.1. Valora a literatura en calquera lingua, como vehículo de comunicación, fonte de coñecemento e como recurso de gozo persoal.	CCL CSC CCEC	60%	TD EX PT	1º 2º 3º

a d e o	B5.9. Interese por coñecer os modelos narrativos e poéticos que se utilizan noutras culturas. B5.10. Comparación de imaxes, símbolos e mitos facilmente interpretables que noutras culturas serven para entender o mundo e axudan a coñecer outras maneiras de relacións sociais.	B5.7. Amosar interese, respecto e tolerancia ante as diferenzas persoais, sociais e culturais.	LGB5.7.1. Compara imaxes, símbolos e mitos sinxelos doutras culturas cos da cultura galega, amosando interese e respecto.	CCL CCEC	60%	PT EX TD	3º
			LGB5.7.2. Amosa curiosidade por coñecer outros costumes e formas de relación social, respectando e valorando a diversidade cultural.	CCL CCEC	70%	TD	1º 2º 3º
<u>VALORES SOCIAIS E CÍVICOS</u>							
BLOQUE 1. A IDENTIDADE E A DIGNIDADE DA PERSOA							
▪ m ▪ k	▪ B1.1. O autoconcepto. A autovaloración; os trazos de personalidade. A autoconciencia emocional. A respectabilidade e a dignidade persoal. O estilo persoal positivo	▪ B1.1. Construír o estilo persoal baseándose na respectabilidade e na dignidade persoal	▪ VSCB1.1.1. Explica o valor da respectabilidade e da dignidade persoal.	▪ CSC ▪ CCL	90%	EX PT	1º 2º

			<ul style="list-style-type: none"> VSCB1.1.2. Actúa de forma respectabile e digna. 	<ul style="list-style-type: none"> CSC CSIEE 	90%	EX PT	1° 2° 3°
			<ul style="list-style-type: none"> VSCB1.1.3 Coñece e asume os rasgos característicos da súa personalidade, poñéndoos de manifesto asertivamente. 	<ul style="list-style-type: none"> CAA CCL 	80%	EX PT	2° 3°
<ul style="list-style-type: none"> m a 	<ul style="list-style-type: none"> B1.2. O autocontrol. A regulación dos sentimentos. As estratexias de reestruturación cognitiva. Aresiliencia. 	<ul style="list-style-type: none"> B1.2. Estructurar un pensamento efectivo e independente empregando as emocións de forma positiva. 	<ul style="list-style-type: none"> VSCB1.2.1. Utiliza estratexias de reestruturación cognitiva. 	<ul style="list-style-type: none"> CAA 	70%	EX PT	2° 3°
			<ul style="list-style-type: none"> VSCB1.2.2. Describe o valor da reestruturación cognitiva e a resiliencia. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CSIEE 	70%	EX PT	3°
			<ul style="list-style-type: none"> VSCB1.2.3 Aplica o autocontrol á toma de decisións, á negociación e á resolución de conflitos. 	<ul style="list-style-type: none"> CSC CSIEE 	75%	EX PT	2°
			<ul style="list-style-type: none"> VSCB1.2.4. Expresa os seus sentimentos, necesidades e dereitos, á vez que respecta os dos e das demais nas actividades cooperativas. 	<ul style="list-style-type: none"> CSC CSIEE CCL 	80%	EX PT	2° 3°
<ul style="list-style-type: none"> m b 	<ul style="list-style-type: none"> B1.3. A responsabilidade. O sentido do compromiso respecto a un mesmo e aos demais. Valoración do erro como factor de aprendizaxe e mellora. A 	<ul style="list-style-type: none"> B1.3. Desenvolver o propio potencial, mantendo unha motivación intrínseca e esforzándose para o logro de éxitos 	<ul style="list-style-type: none"> VSCB1.3.1. Traballa en equipo valorando o esforzo individual e colectivo e asumindo compromisos para a consecución de obxectivos. 	<ul style="list-style-type: none"> CSC CSIEE 	80%	EX PT	1°
			<ul style="list-style-type: none"> VSCB1.3.2. Explica razóns para asumir as súas responsabilidades durante a colaboración. 	<ul style="list-style-type: none"> CSC CCL CSIEE 	80%	EX PT	1° 2°

			<ul style="list-style-type: none"> VSCB1.3.3. Xera confianza nos de mais realizando unha autoavaliación responsable da 	<ul style="list-style-type: none"> CSC CAA CSIEE 	75%	EX PT	1°
<ul style="list-style-type: none"> b m 	<ul style="list-style-type: none"> B1.4. A autonomía persoal e a autoestima. Seguridade en si mesmo e en si mesma, iniciativa, autonomía para a acción, confianza nas propias posibilidades. Tolerancia á frustración. 	<ul style="list-style-type: none"> B1.4. Adquirir capacidades para tomar decisións de forma independente, manexando as dificultades para superar frustracións e sentimentos negativos ante os problemas. 	<ul style="list-style-type: none"> VSCB1.4.1. Propón alternativas á resolución de problemas sociais. 	<ul style="list-style-type: none"> CSC CSIEE 	80%	EX PT LI	1° 2°
			<ul style="list-style-type: none"> VSCB1.4.2. Sabe facer fronte á incerteza, ao medo ou ao fracaso. 	<ul style="list-style-type: none"> CSC CSIEE 	75%	EX PT	2° 3°
<ul style="list-style-type: none"> b c 	<ul style="list-style-type: none"> B1.5. A toma de decisións persoais meditadas: técnicas e recursos. Causas e consecuencias das accións propias. O sentido do compromiso respecto a un mesmo e aos demais. 	<ul style="list-style-type: none"> B1.5. Propoñerse desafíos e levarlos a cabo mediante unha toma de decisións persoal, meditada e responsable, desenvolvendo un bo sentido do compromiso respecto a un mesmo e aos demais. 	<ul style="list-style-type: none"> VSCB1.5.1. Emprega o pensamento consecucional para tomar decisións éticas. 	<ul style="list-style-type: none"> CSC CSIEE 	75%	EX PT	2°
			<ul style="list-style-type: none"> VSCB1.5.2. Identifica vantaxes e inconvenientes dunha posible solución antes de tomar unha decisión ética. 	<ul style="list-style-type: none"> CSC CSIEE 	75%	EX PT	2° 3°
<ul style="list-style-type: none"> a c 	<ul style="list-style-type: none"> B1.6. A iniciativa. O emprendemento. A autoproposta de desafíos. A importancia da iniciativa privada na vida económica e social. B1.7. Busca e elaboración de información por diversas fontes. 	<ul style="list-style-type: none"> B1.6. Desenvolver a autonomía e a capacidade de emprendemento para conseguir logros persoais responsabilizándose do ben común. 	<ul style="list-style-type: none"> VSCB1.6.1. Realiza propostas creativas e utiliza as súas competencias para abordar proxectos sobre valores sociais 	<ul style="list-style-type: none"> CSC CSIEE CCEC 	80%	EX PT LI	1° 2°
			<ul style="list-style-type: none"> VSCB1.6.2. Identifica, define problemas sociais e cívicos e implanta solucións potencialmente efectivas 	<ul style="list-style-type: none"> CSC CAA CSIEE 	80%	EX PT	3°

			<ul style="list-style-type: none"> VSCB1.6.3. Razo a importancia da iniciativa privada na vida económica e social. 	<ul style="list-style-type: none"> CSIEE 	75%	EX PT	3º
BLOQUE 2. A COMPRESIÓN E O RESPECTO NAS RELACIÓNS INTERPERSOAIS							
<ul style="list-style-type: none"> b m e 	<ul style="list-style-type: none"> B2.1. Estratexias da linguaxe oral como instrumento de comunicación: escoitar, preguntar e argumentar. 	<ul style="list-style-type: none"> B2.1. Utilizar habilidades de escoita e o pensamento de perspectiva con empatía. 	<ul style="list-style-type: none"> VSCB2.1.1. Dialoga interpretando e dando sentido ao que oe. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CSC 	90%	EX PT	1º 2º
			<ul style="list-style-type: none"> VSCB2.1.2. Realiza actividades cooperativas detectando os sentimentos e pensamentos que subxacen no que se está a dicir. 	<ul style="list-style-type: none"> CC L CS C CSI 	80%	EX PT	1º
			<ul style="list-style-type: none"> VSCB2.1.3. Colabora en proxectos grupais escoitando activamente, demostrando interese polas outras persoas e axudando a que sigan motivadas para expresarse. 	<ul style="list-style-type: none"> CAA CSIEE CSC CCL 	80%	EX PT	1º 2º
<ul style="list-style-type: none"> c m e 	<ul style="list-style-type: none"> B2.2. Os elementos da comunicación que favorecen o diálogo. Iniciación, mantemento e finalización de conversas. Identificación, recoñecemento e análise de hábitos que facilitan e dificultan a comunicación. 	<ul style="list-style-type: none"> B2.2. Iniciar, manter e finalizar conversas cunha maneira de falar adecuada aos interlocutores e ao contexto, tendo en conta os factores que inhiben a comunicación para superar barreiras e os que permiten lograr proximidade. 	<ul style="list-style-type: none"> VSCB2.2.1. Comparte sentimentos durante o diálogo. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CSC CSIEE 	80%	EX PT	1º

			<ul style="list-style-type: none"> VSCB2.2.2. Utiliza os elementos que contribúen ao diálogo. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CSC 	80%	EX PT	1° 2°
<ul style="list-style-type: none"> e m 	<ul style="list-style-type: none"> B2.3. A aserción. Exposición e defensa das ideas propias con argumentos fundados e razoables empregando estratexias de comunicación construtivas. 	<ul style="list-style-type: none"> B2.3. Empregar a aserción. 	<ul style="list-style-type: none"> VSCB2.3.1. Emprega a linguaxe positiva. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CSC 	80%	EX PT	2°
			<ul style="list-style-type: none"> VSCB2.3.2. Autoafirmase con respecto. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CSC CSIEE 	80%	EX PT	2°
<ul style="list-style-type: none"> b m 	<ul style="list-style-type: none"> B2.4. O diálogo. A busca do mellor argumento. A creación de pensamentos compartidos a través do diálogo. A inferencia e o sentido da expresión dos e das demais. A escoita activa e a axuda. 	<ul style="list-style-type: none"> B2.4. Dialogar creando pensamentos compartidos con outras persoas para atopar o mellor argumento. 	<ul style="list-style-type: none"> VSCB2.4.1. Infírese e dá o sentido adecuado á expresión dos e das demais. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CSC 	80%	EX PT	2° 3°
			<ul style="list-style-type: none"> VSCB2.4.2. utiliza correctamente as estratexias de escoita activa: clarificación, 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CSC 	90%	EX PT	2° 3°
			<ul style="list-style-type: none"> parafraseo, resumo, reestructuración, reflexo de sentimentos. 	<ul style="list-style-type: none"> CSIEE 			
<ul style="list-style-type: none"> c m o 	<ul style="list-style-type: none"> B2.5. A intelixencia interpersonal. A empatía: atención, escoita activa, observación e análise de comportamentos. O altruísmo. 	<ul style="list-style-type: none"> B2.5. Establecer relacións interpersonais positivas empregando habilidades sociais. 	<ul style="list-style-type: none"> VSCB2.5.1. Interacción a con empatía. 	<ul style="list-style-type: none"> CSC CCL CSIEE 	90%	EX PT	1° 2°
			<ul style="list-style-type: none"> VSCB2.5.2. Sabe contribuír á cohesión dos grupos sociais aos que pertence. 	<ul style="list-style-type: none"> CSC CSIEE 	90%	EX PT	2°

<ul style="list-style-type: none"> ▪ a ▪ m ▪ e 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.6.Os estereotipos. As consecuencias dos prexuízos. Desenvolvemento de actitudes de solidariedade ante problemas e necesidades das persoas máis desfavorecidas. ▪ B2.7. Identificación, axuizamento crítico e rexeitamento das situacións de marxización, discriminación e inxustiza social. ▪ B2.8. Creación de textos, empregando a linguaxe verbal e non verbal, para comunicar en diferentes soportes as conclusións de investigacións realizadas 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.6. Analizar criticamente as consecuencias dos prexuízos sociais, reflexionando sobre os problemas que provocan e o seu efecto nas persoas que os sofren. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ VSCB2.6.1. Analiza os problemas que orixinan os prexuízos sociais. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSC ▪ CSIEE 	90%	EX PT	2° 3°
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ VSCB2.6.2. Expón razoadamente as consecuencias dos prexuízos sociais para as persoas do contorno social próximo. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CSC 	90%	EX PT LI	2°
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ VSCB2.6.3. Detecta e axuíza criticamente prexuízos sociais detectados no seu contorno próximo expresando as conclusións en traballos creativos. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CCE C CSC CD CAA 	80%	EX PT LI	3°
BLOQUE 3. A CONVIVENCIA E OS VALORES SOCIAIS							

<ul style="list-style-type: none"> ▪ b ▪ m 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.1. Aplicación dos valores cívicos en situacións de convivencia no contorno in- mediato (familia, centro escolar, grupo, amizades, localidade). Desenvolvemento de actitudes de comprensión e solidariedade. Valoración do diálogo para solucionar os conflitos de intereses en relación coas demais persoas. ▪ B3.2.Responsabilidade no exercicio dos dereitos e dos deberes individuais nos gru- pos nos que se integra e participación nas tarefas e decisión. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.1. Resolver problemas en cola- boración, poñendo de manifesto unha actitude aberta cara aos demais e compartindo puntos de vista e sen- timentos. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ VSCB3.1.1. Desenvolve proxectos e resolve problemas en colaboración. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSC ▪ CSIEE 	75%	EX PT LI	2°
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ VSCB3.1.2. Pon de manifesto unha actitude aberta cara aos demais com- partindo puntos de vista e sentimentos durante a interacción social na aula. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSC ▪ CSIEE 	80%	EX PT	1° 2°
<ul style="list-style-type: none"> ▪ b 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.3. A interdependencia e a cooperación. A interdependencia positiva e a participación equitativa. As condutas solidarias. A acepta- ción incondicional do outro. A resolución de problemas en colaboración. Compensación de carencias dos e das demais. A disposición de apertura cara ao outro, o compartir puntos de vista e sentimentos. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.2. Traballar en equipo favore- cendo a interdependencia positiva e amosando condutas solidarias. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ VSCB3.2.1. Aмосa boa disposición a ofrecer e recibir axuda para a aprendizaxe. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CAA ▪ CSIEE ▪ CSC 	75%	EX PT	1° 2°
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ VSCB3.2.2. Recorre ás estrate- xias de axuda entre iguais. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CAA ▪ CSIEE ▪ CSC 	80%	EX PT	2° 3°
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ VSCB3.2.3. Ressecta as regras durante o traballo en equipo. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSC 	90%	EX PT	2°

	<ul style="list-style-type: none"> B3.4. Estructuras e técnicas da apren- dizaxe cooperativa. 		<ul style="list-style-type: none"> VSCB3.2.4. Emprega destrezas de interdependencia positiva. 	<ul style="list-style-type: none"> CSC CSIEE CAA 	80%	EX PT	2°
a	<ul style="list-style-type: none"> B3.5. Valoración da necesidade de normas compartidas que regulan a convivencia fru- tífera no ámbito social. Elaboración de normas de convivencia da aula e do centro positivas, facilitadoras e asumidas polo grupo e pola comunidade. 	<ul style="list-style-type: none"> B3.3. Implicarse na elaboración e no respecto das normas da comu- nidade educativa empregando o sistema de valores persoal que constrúe a partir dos valores uni- versais. 	<ul style="list-style-type: none"> VSCB3.3.1.Explica o concepto de norma. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CSC 	75%	EX PT	1°
			<ul style="list-style-type: none"> VSCB3.3.2. Infíre a necesidade das normas da súa comunidade educativa 	<ul style="list-style-type: none"> CAA CSC 	90%	EX PT	1° 2°
			<ul style="list-style-type: none"> VSCB3.3.3. Participa na elabora- ción das normas do colexio. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CSC CSIEE 	75%	EX PT LI	1°
			<ul style="list-style-type: none"> VSCB3.3.4. Respecta as normas do centro escolar. 	<ul style="list-style-type: none"> CSC 	100%	EX PT	1°
c m	<ul style="list-style-type: none"> B3.6. A resolución de conflitos. A linguaxe positiva na comunicación de pensamentos, intencións e posicionamentos persoais. As fases da mediación formal. A transforma- ción do conflito en oportunidade. 	<ul style="list-style-type: none"> B3.4. Participar activamente na vida cívica de forma pacífica e de- mocrática transformando o conflito en oportunidade, coñecendo e em- pregando as fases da mediación e usando a linguaxe positiva na co- municación de pensamentos, inten- cións e posicionamentos persoais. 	<ul style="list-style-type: none"> VSCB3.4.1. Resolve os conflitos de modo construtivo. 	<ul style="list-style-type: none"> CSC CSIEE 	90%	EX PT	2°
			<ul style="list-style-type: none"> VSCB3.4.2. Sigue as fases da media- ción en situacións reais e simulacións. 	<ul style="list-style-type: none"> CSC CSIEE 	80%	EX PT	2° 3°
			<ul style="list-style-type: none"> VSCB3.4.3. Manexa a linguaxe positiva na comunicación de pensamentos, intencións e posicionamentos nas relacións interpersoais. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CSC 	75%	EX PT	2°

			<ul style="list-style-type: none"> VSCB3.4.4. Analiza as emocións, sentimentos, posibles pensamentos e puntos de vista das 	<ul style="list-style-type: none"> CSC CSIEE 	80%	EX PT	2°
<ul style="list-style-type: none"> d m 	<ul style="list-style-type: none"> B3.7. O altruísmo. A responsabilidade social e a xustiza social. Identificación e análise crítico das causas que provocan situación de marxinação, de discriminación e de inxustiza social. Protección e amparo das persoas máis desfavorecidas. 	<ul style="list-style-type: none"> B3.5. Practicar o altruísmo no contorno próximo sensibilizando sobre o seu valor. 	<ul style="list-style-type: none"> VSCB3.5.1. É capaz de sensibilizar sobre causas altruístas realizando exposicións orais sobre o seu valor e cometidos. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CSC CSIEE 	75%	EX PT	2° 3°
			<ul style="list-style-type: none"> VSCB3.5.2. Colabora en causas altruístas en colaboración coa comunidade educativa. 	<ul style="list-style-type: none"> CSC CSIEE 	75%	EX PT	1°
<ul style="list-style-type: none"> a m 	<ul style="list-style-type: none"> B3.8. Os dereitos e deberes. A Declaración Universal dos Dereitos Humanos: liberdade de expresión e opinión. A liberdade de pensamento, de conciencia e de relixión. Análise de feitos discriminatorios: maltrato. Exclusión de minorías étnicas, os campos de concentración, o holocausto. Os dereitos e deberes do alumnado 	<ul style="list-style-type: none"> B3.6. Crear un sistema de valores asumindo os dereitos e deberes do alumnado, realizando xuízos morais de situacións escolares e resolvendo dilemas morais con supostos prácticos. 	<ul style="list-style-type: none"> VSCB3.6.1. Realiza xuízos morais de situacións escolares. 	<ul style="list-style-type: none"> CSC CSIEE 	75%	EX PT	1° 2°
			<ul style="list-style-type: none"> VSCB3.6.2. Xustifica as súas actuacións en base a valores persoais como a dignidade, a liberdade, a autoestima, a seguridade nun mesmo e a capacidade de ~~enfrentarse aos problemas~~ 	<ul style="list-style-type: none"> CSC CSIEE 	90%	EX PT	2°
<ul style="list-style-type: none"> d o 	<ul style="list-style-type: none"> B3.9. Conceptualización do dilema moral. Resolución de dilemas morais. 	<ul style="list-style-type: none"> B3.7. Comprender o que é un dilema moral e resolver dilemas morais para detectar prexuízos relativos ás diferenzas culturais. 	<ul style="list-style-type: none"> VSCB3.7.1. Expresa o que é un dilema moral. 	<ul style="list-style-type: none"> CSC CCL 	75%	EX PT	3°
			<ul style="list-style-type: none"> VSCB3.7.2. Realiza xuízos morais. 	<ul style="list-style-type: none"> CS C CS 	80%	EX PT	3°

			<ul style="list-style-type: none"> VSCB3.7.3. Analiza e resolve dilemas morais en situacións reais e simuladas. 	<ul style="list-style-type: none"> CSC CSIEE 	75%	EX PT	3º
			<ul style="list-style-type: none"> VSCB3.7.4. Resolve dilemas morais en relación a prexuízos relativos ás diferenzas culturais. 	<ul style="list-style-type: none"> CSC CSIEE 	75%	EX PT	3º
<ul style="list-style-type: none"> a d o 	<ul style="list-style-type: none"> B3.10. Convivencia pacífica en sociedade e valores nos que se apoia: respecto, tolerancia, solidariedade, xustiza, compromiso, cooperación e cultura de paz. Identificación, recoñecemento e análise de hábitos que facilitan e dificultan a convivencia e o benestar dos grupos sociais. B3.11. Formas de discriminación: racismo, xenofobia, desigualdade de oportunidades. B3.12. Feitos discriminatorios: maltrato, exclusión de minorías étnicas, campos de concentración, o holocausto, segregación por enfermidade. Análise 	<ul style="list-style-type: none"> B3.8. Comprender a declaración da igualdade de dereitos e a non discriminación por razón de nacemento, raza, sexo, relixión, opinión ou calquera outra condición ou circunstancia persoal ou social, aplicándoa á análise do contorno social. 	<ul style="list-style-type: none"> VSCB3.8.1. Analiza formas de discriminación: racismo, xenofobia, desigualdade de oportunidades... 	<ul style="list-style-type: none"> CSC CSIEE 	80%	EX PT	2º 3º
			<ul style="list-style-type: none"> VSCB3.8.2. Analiza feitos discriminatorios: maltrato, exclusión de minorías étnicas, reclusión en campos de concentración, o holocausto, se- 	<ul style="list-style-type: none"> CSC CSIEE 	95%	EX PT	2º 3º
			<ul style="list-style-type: none"> VSCB3.8.3. Detecta prexuízos e analiza conflitos derivados do uso de estereotipos no contexto escolar. 	<ul style="list-style-type: none"> CSC CSIEE 	80%	EX PT	3º
<ul style="list-style-type: none"> d a 	<ul style="list-style-type: none"> B3.13. Dereitos e deberes. A Declaración Universal dos Dereitos 	<ul style="list-style-type: none"> B3.9. Expresar a relevancia de preservar os dereitos de 	<ul style="list-style-type: none"> VSCB3.9.1. Valora e respecta a libre expresión. 	<ul style="list-style-type: none"> CSC 	95%	EX PT	1º 2º

	<p>Humanos: liberdade de expresión e de opinión. A liberdade de pensamento, de conciencia e de relixión.</p> <ul style="list-style-type: none"> B3.14. Sensibilidade e respecto polos costumes, valores morais e modos de vida distintos aos propios. 	<p>libre expresión e opinión, liberdade de pensamento, de conciencia e de relixión realizando traballos de análise e síntese.</p>	<ul style="list-style-type: none"> VSCB3.9.2. Comprende, interpreta e acepta opinións diferentes ás propias. 	<ul style="list-style-type: none"> CSC 	100%	EXPT	2°
			<ul style="list-style-type: none"> VSCB3.9.3. Relaciona diferentes culturas e relixións coas formas de pensamento de persoas pertencentes a elas. 	<ul style="list-style-type: none"> CSC CSIEE 	65%	EXPTLI	2° 3°
			<ul style="list-style-type: none"> VSCB3.9.4. Analiza, reflexiona e expresa conclusións sobre os dereitos de libre expresión e opinión, liberdade de pensamento, de conciencia e de relixión. 	<ul style="list-style-type: none"> CSC CSIEE CCL 	80%	EXPTLI	2°
<ul style="list-style-type: none"> d m 	<ul style="list-style-type: none"> B3.15. As diferenzas de sexo como un elemento enriquecedor. Análise das medidas que contribúen a un equilibrio de xénero e a unha auténtica igualdade de oportunidades. Identificación e rexeitamento de desigualdades entre mulleres e homes no mundo laboral e na vida cotiá. 	<ul style="list-style-type: none"> B3.10. Participar activamente na vida cívica valorando a igualdade de dereitos e corresponsabilidade de homes e mulleres. 	<ul style="list-style-type: none"> VSCB3.10.1. Axuza criticamente actitudes de falta de respecto á igualdade de oportunidades de homes e mulleres. 	<ul style="list-style-type: none"> CSC CSIEE 	80%	EXPT	2° 3°
<ul style="list-style-type: none"> a 	<ul style="list-style-type: none"> B3.16 Os valores sociais e a democracia. Os principios de convivencia que establecen o Estatuto de autonomía de Galicia e a Constitución española. Dereitos e deberes. Características que debe posuír unha sociedade democrática. 	<ul style="list-style-type: none"> B3.11. Respetar os valores socialmente recoñecidos, coñecendo e apreciando os valores do Estatuto de autonomía e da Constitución española e os dereitos e deberes do Estatuto de autonomía e da Constitución española. Coñecer as institucións, organizacións e servizos 	<ul style="list-style-type: none"> VSCB3.11.1. Axuza criticamente os valores implícitos en diversas situacións, de acordo cos que constitúen a vida en común nunha sociedade democrática 	<ul style="list-style-type: none"> CSC CSIEE 	80%	EXPT	3°

		públicos que garanten os dereitos e deberes dos cidadáns e cidadás no seu contorno.					
			<ul style="list-style-type: none"> VSCB3.11.2. Razona a contribución de diferentes institucións, organizacións e servizos públicos en relación á garantía dos dereitos e deberes dos cidadáns e cidadás. 	<ul style="list-style-type: none"> CSC CCL 	65%	EX PT	3º
<ul style="list-style-type: none"> a o 	<ul style="list-style-type: none"> B3.17. Principios de convivencia que establecen o Estatuto de autonomía de Galicia e a Constitución española. 	<ul style="list-style-type: none"> B3.12. Crear un sistema de valores propios realizando xuízos morais baseados nos dereitos e deberes básicos do Estatuto de autonomía e da Constitución española 	<ul style="list-style-type: none"> VSCB3.12.1. Explica os dereitos e deberes básicos da Constitución española. 	<ul style="list-style-type: none"> CSC CCL 	75%	EX PT LI	3º
			<ul style="list-style-type: none"> VSCB3.12.2. Realiza xuízos morais sinxelos fundamentados. 	<ul style="list-style-type: none"> CSC CSIEE 	80%	EX PT	3º
			<ul style="list-style-type: none"> VSCB3.12.3. Participa no benestar do contorno próxima baseándose nos dereitos e deberes dos cidadáns e cidadás. 	<ul style="list-style-type: none"> CSC CSIEE 	80%	EX PT	2º 3º
<ul style="list-style-type: none"> a e 	<ul style="list-style-type: none"> B3.18. Os servizos públicos e bens comúns. Defensa, identificación, aprecio, respecto e coidado dos bens comúns e dos servizos 	<ul style="list-style-type: none"> B3.13. Comprender a importancia da contribución dos cidadáns e cidadás aos servizos públicos e aos bens comúns a través dos impostos realizando 	<ul style="list-style-type: none"> VSCB3.13.1. Comprende, valora e expón por escrito o deber da contribución cidadá ao ben da sociedade. 	<ul style="list-style-type: none"> CSC CC L CSIEE 	50%	EX PT LI	2º 3º
	públicos: contribución da cidadanía a través dos impostos. A responsabilidade social. A xustiza social.		<ul style="list-style-type: none"> VSCB3.13.2. Explica a función dos impostos de proporcionar recursos sociais que melloran a calidade de vida dos cidadáns e 	<ul style="list-style-type: none"> CSC CCL 	50%	EX PT	2º 3º

			<ul style="list-style-type: none"> VSCB3.13.3. Realiza producións creativas sobre as consecuencias de non pagar impostos. 	<ul style="list-style-type: none"> CSC CCEC CD CCL CSIEE 	60%	EX PT LI	2° 3°
h g o	<ul style="list-style-type: none"> B3.19 Fontes de enerxía renovables e non renovables. Identificación das actitudes e estratexias individuais e colectivas de consumo enerxético responsable. 	<ul style="list-style-type: none"> B3.14. Valorar o uso responsable das fontes de enerxía no planeta concienciándose do respecto ao contorno e desenvolvendo a capacidade crítica cara aos acontecementos que o modifican. 	<ul style="list-style-type: none"> VSCB3.14.1. Toma conciencia da limitación dos recursos enerxéticos e explica as consecuencias do esgotamento das fontes de enerxía. 	<ul style="list-style-type: none"> CSC CCL CSIEE 	75%	EX PT LI	1° 2°
	<ul style="list-style-type: none"> B3.20. Rutinas individuais para mellorar a calidade de vida. Reflexión sobre as posibilidades de cambio. B3.21. Utilización das tecnoloxías da información e da comunicación para buscar e seleccionar e elaborar a información e presentar conclusións. 						
			<ul style="list-style-type: none"> VSCB3.14.2. Investiga os efectos do abuso de determinadas fontes de enerxía. 	<ul style="list-style-type: none"> CSC CAA 	70%	EX PT LI	2°
			<ul style="list-style-type: none"> VSCB3.14.3. Realiza traballos creativos sobre a necesidade do aire non contaminado para a saúde e a calidade de vida. 	<ul style="list-style-type: none"> CC L CSC CAA 	75%	EX PT	2°
	<ul style="list-style-type: none"> B3.22. Realización e interpretación de gráficos sinxelos. 			<ul style="list-style-type: none"> CSIEE 	90%	EX PT	

			<ul style="list-style-type: none"> VSCB3.14.4. Expón graficamente argumentos para rexeitar actividades humanas contaminantes. 	<ul style="list-style-type: none"> CSC CD CMCT CCEC 	75%	EX PT LI	2º
<ul style="list-style-type: none"> k 	<ul style="list-style-type: none"> B3.23. Hábitos de prevención de enfermidades e accidentes no ámbito escolar e doméstico.. B3.24. Actitudes e estratexias de promoción de formas de vida saudable e de calidade B3.25. Os primeiros auxilios 	<ul style="list-style-type: none"> B3.15 . Ser capaz de realizar primeiros auxilios e tomar medidas preventivas, valorando a importancia de previr accidentes domésticos. 	<ul style="list-style-type: none"> VSCB3.15.1. Razona as repercusións de determinadas condutas de risco sobre a saúde e a calidade de vida. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA CSIEE 	80%	EX PT	1º
			<ul style="list-style-type: none"> VSCB3.15.2. Coñece as prácticas de primeiros auxilios. 	<ul style="list-style-type: none"> CSC CSIEE 	70%	EX PT	3º
<ul style="list-style-type: none"> a i 	<ul style="list-style-type: none"> B3.26. Condutas responsables no uso das TIC: autonomía, autocontrol, seguridade, sentido ético. Análise da realidade e dos contidos que se presentan no contorno dixital para desenvolver a capacidade crítica 	<ul style="list-style-type: none"> B3.16. Empregar as novas tecnoloxías desenvolvendo valores sociais e cívicos en contornos seguros. 	<ul style="list-style-type: none"> VSCB3.16.1. Realiza un uso ético das novas tecnoloxías. 	<ul style="list-style-type: none"> CD CSC 	90%	EX PT	1º 2º
			<ul style="list-style-type: none"> VSCB3.16.2. Analiza e enxuíza criticamente os contidos do contorno dixital. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA CSC 	80%	EX PT LI	1º 2º

i	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.27. O consumo responsable. Identificación de actitudes e estratexias persoais e colectivas de consumo responsable ▪ B3.28. A publicidade e as súas técnicas. Influencia nos hábitos de consumo. <p>B3.29. Utilización das tecnoloxías da información e da comunicación para buscar e seleccionar e elaborar a</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.17. Analizar criticamente a influencia da publicidade sobre o consumo empregando as novas tecnoloxías. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ VSCB3.17.1. Realiza análise de información dixital sobre as razóns polas que as persoas senten a necesidade de consumir ao ver un anuncio publicitario. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CD ▪ CSC ▪ CSIEE 	80%	EX PT LI	2° 3°
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ VSCB3.17.2. Reflexiona sobre a influencia da publicidade expresando as conclusións mediante traballos creativos. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSC ▪ CCEC ▪ CD 	75%	EX PT LI	3°
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ VSCB3.17.3. Realiza exposicións axuizando criticamente hábitos de consumo innecesario. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSC ▪ CCL ▪ CCEC ▪ CSIEE 	75%	EX PT	3°
n	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.30. Busca, selección, análise e elaboración de informacións en relación cos accidentes de tráfico. ▪ B3.31. Comunicación da información elaborada por diferentes medios. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.18. Investigar sobre a prevención de accidentes de tráfico xerando iniciativas e alternativas persais. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ VSCB3.18.1. Desenvolve proxectos relacionados coas principais causas dos accidentes de tráfico, sobre os que se informa en diferentes medios de comunicación. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSC ▪ CSIEE ▪ CA ▪ A 	75%	EX PT LI	2° 3°

	<ul style="list-style-type: none"> B3.32. Identificación de actitudes e estrate- xias individuais e colectivas de prevención de riscos viarios 		<ul style="list-style-type: none"> VSCB3.18.2. Reflexiona sobre o modo no que se poderían evitar acci- dentes de tráfico e expón as súas con- clusións. 	<ul style="list-style-type: none"> CSC CCL 	85%	EX PT	2º 3º
			<ul style="list-style-type: none"> VSCB3.18.3. Explica as princi- pais medidas que se poderían tomar para previr accidentes de tráfico. 	<ul style="list-style-type: none"> CSC CCL • CSI EE 	80%	EX PT LI	2º 3º
EDUCACIÓN ARTÍSTICA (EDUCACIÓN PLÁSTICA)							
BLOQUE 1. EDUCACIÓN AUDIOVISUAL							
<ul style="list-style-type: none"> j e b 	<ul style="list-style-type: none"> B1.1. Indagación e apreciación das posibili- des plásticas e expresivas dos elementos natu- rais e artificiais do contexto próximo. B1.2. O contexto natural, artificial e artístico: posibilidades plásticas dos elementos naturais e o seu uso con fins expresivos. B1.3. Elaboración de protocolos para a observación sistemática de aspectos, calidades e características notorias e cútis das imaxes 	<ul style="list-style-type: none"> B1.1. Formular opinións cun criterio estético, oralmente ou por escrito, que expresen o respecto e a riqueza das achegas que ofrecen as manifestacións artísticas (plásticas, visuais ou musi- cais), apreciando as texturas, as for- mas, as liñas, as medidas e as cores. 	<ul style="list-style-type: none"> EPB1.1.1. Observa e explica aspectos, calidades e características das obras ar- tísticas seguindo un protocolo. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CCEC CSC 	60%	EX PT	3º

			<ul style="list-style-type: none"> EPB1.1.2. Utiliza a observación e a percepción visual para interpretar imaxes. 	<ul style="list-style-type: none"> CCEC CAA 	60%	EX PT	2°
			<ul style="list-style-type: none"> EPB1.1.3. Reflexiona sobre o proceso de elaboración dunha composición plástica. 	<ul style="list-style-type: none"> CCEC CAA 	60%	EX PT	2°
			<ul style="list-style-type: none"> EPB1.1.4. Recoñece materiais e recursos plásticos nas imaxes e nas composicións plásticas. 	<ul style="list-style-type: none"> CCEC CCL 	60%	EX PT	1° 2°
			<ul style="list-style-type: none"> EPB1.1.5. Aprecia as diferenzas entre as formas xeométricas do seu contextopró- ximo. 	<ul style="list-style-type: none"> CCEC CCL 	70%	EX PT	1°
			<ul style="list-style-type: none"> EPB1.1.6. Analiza as posibili- dades de texturas, formas, cores e materiais aplicados sobre so- portes 	<ul style="list-style-type: none"> CCEC CCL 	50%	EX PT	2°
<ul style="list-style-type: none"> j e b 	<ul style="list-style-type: none"> B1.4. Indagación sobre o uso artístico dos medios audiovisuais e tecnolóxicos para o traballo con fotografías. B1.5. Documentación sobre a evolución da fotografía e valoración 	<ul style="list-style-type: none"> B1.2. Aproximarse á lectura, a análi- se e a interpretación da arte e as imaxes fixas e en movemento nos seus contextos culturais e históricos, comprendendo de maneira crítica o significado e a función social, con 	<ul style="list-style-type: none"> EPB1.2.1. Analiza de maneira sinxela e utilizando a terminoloxía axeitada ima- xes fixas atendendo ao tamaño, ao for- mato e aos elementos básicos (puntos, rectas, planos, cores, luz e función). 	<ul style="list-style-type: none"> CCEC CCL 	50%	EX PT LI	3°

	<p>dades do formato dixital actual.</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.6. Valoración do cine de animación como ferramenta de aprendizaxe. ▪ B1.7. Secuenciación dunha historia, unha novela e unha canción, con imaxes e textos explicativos. ▪ B1.8. Elaboración de carteis aplicando coñecementos plásticos e audiovisuais. ▪ B1.9. Iniciación a sinxelas obras de animación tendo en conta o son, a montaxe e a realización. 	<p>capacidade para elaborar imaxes novas a partir dos coñecementos adquiridos.</p>					
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ EPB1.2.2 Coñece a evolución da foto-grafía desde o branco e negro á cor, do formato de papel ao dixital, e valora as posibilidades que trae consigo a fotografía. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCEC ▪ CCL 	50%	EX PT	2º
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ EPB1.2.3. Recoñece os temas da fotografía. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCEC ▪ CCL 	60%	EX PT	2º
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ EPB1.2.4. Realiza fotografías utilizando medios tecnolóxicos, analizando a posteriori a adecuación do encadramento ao propósito 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCEC ▪ CAA ▪ CCL 	50%	EX PT	2º 3º
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ EPB1.2.5. Recoñece o cine de animación como un xénero do cine e comenta o proceso empregado para a creación, a montaxe e a difusión dunha película de animación, realizado tanto coa técnica tradicional como coa técnica 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCEC ▪ CCL ▪ CAA 	60%	EX PT LI	3º

			<ul style="list-style-type: none"> EPB1.2.6. Secuencia unha historia en viñetas nas que incorpora imaxes e textos, seguindo o patrón do cómic. 	<ul style="list-style-type: none"> CCEC CAA 	70%	PE EX PT	2º	
			<ul style="list-style-type: none"> EPB1.2.7. Realiza sinxelas obras de animación para familiarizarse cos conceptos elementais da creación audiovisual: 	<ul style="list-style-type: none"> CCEC CAA CD 	25%	EX PT	1º 2º	
<ul style="list-style-type: none"> ji 	<ul style="list-style-type: none"> B1.10. Valoración dos medios de comunicación e das novas tecnoloxías da información e da comunicación como instrumentos de coñecemento, produción e satisfacción. B1.11. Uso das tecnoloxías da información e da comunicación para coñecer as manifestacións do patrimonio cultural e artístico dos pobos (autores e autoras, obras e documentación). 	<ul style="list-style-type: none"> B1.3. Utilizar as tecnoloxías da información e da comunicación de xeito responsable para a busca, creación e difusión de imaxes fixas e en movemento. 	<ul style="list-style-type: none"> EPB1.3.1. Manexa programas informáticos sinxelos de elaboración e retoques de imaxes dixitais (copiar, pegar, modificar tamaño, cor, brillo, contraste, ...) que lle serven para a ilustración de textos. 	<ul style="list-style-type: none"> CD 	40%	EX PT	1º 2º	
<ul style="list-style-type: none"> a 	<ul style="list-style-type: none"> B1.12. Uso intencionado da imaxe como instrumento de comunicación. B1.13. A protección de datos. Dereito á propia imaxe. 		<ul style="list-style-type: none"> EPB1.3.2. Coñece os protocolos de actuacións para a difusión de imaxes propias ou alleas, e respecta a propiedade intelectual de cada persoa.. 	<ul style="list-style-type: none"> CSC CD 	25%	EX PT	1º 2º	
BLOQUE 2. EXPRESIÓN ARTÍSTICA								

▪ ▪ j b	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.1. Aplicación de recursos gráficos para a expresión de emocións, ideas e accións. ▪ B2.2. Disposición á orixinalidade, a espontaneidade e a plasmación de ideas, sentimentos e vivencias de forma persoal e autónoma, na creación dunha obra artística. ▪ B2.3. Recreación de espazos, aplicando conceptos artísticos básicos (equilibrio e composición). 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.1. Realizar producións plásticas seguindo pautas elementais do proceso creativo, experimentando, recoñecendo e diferenciando a expresividade dos diversos materiais e técnicas pictóricas e elixindo as máis axeitadas para a realización da obra prevista. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ EPB2.1.1. Utiliza as técnicas de debuxo e/ou pictóricas máis axeitadas para as súas creacións, manexando os materiais e instrumentos de forma adecuada, coando o material e o espazo de uso. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCEC ▪ CAA 	70%	PE EX LI	1º
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ EPB2.1.2. Fai composicións que transmiten emocións básicas (calma, violencia, alegría, tristura etc.) coa axuda de diversos recursos para cada caso (claroscuro, puntos, liñas, cores etc.). 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCEC ▪ CAA 	70%	PE EX LI	1º 2º
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ EPB2.1.3. Debuxa obxectos cotiáns, ideas, accións e situacións 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCEC ▪ CAA 	70%	PE EX LI	1º
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ EPB2.1.4. Experimenta con materiais e texturas gráficas con creatividade e soltura. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CAA ▪ CCEC 	50%		2º
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ EPB2.1.5. Valora os elementos e os recursos empregados para alcanzar o efecto que máis se axuste ás propias necesidades. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CAA ▪ CCEC 	60%	PE	
				<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCEC 		EX	3º

			<ul style="list-style-type: none"> EPB2.1.6. Distingue e explica as características da cor en canto a súa luminosidade, tono e saturación, aplicándoas cun propósito concreto nas súas producións. 	<ul style="list-style-type: none"> CAA CCEC 	50%	PE EX LI	2° 3°
			<ul style="list-style-type: none"> EPB2.1.7. Obtén diversas texturas a partir da aplicación da 	<ul style="list-style-type: none"> CAA CCEC 	50%	EX PT	2°
			<ul style="list-style-type: none"> EPB2.1.8. Executa composicións pareadas nas que aparecen as cores 	<ul style="list-style-type: none"> CAA CCEC 	50%	LI EX PT	1°
			<ul style="list-style-type: none"> EPB2.1.9. Debuxa formas, 	<ul style="list-style-type: none"> CCEC 	75%	LI EX PT	2° 3°
			<p>figuras e elementos do contexto con dimensións, proporcións, tamaños e cores axeitadas (paisaxe, bodegón etc.).</p>	<ul style="list-style-type: none"> CAA 			
			<ul style="list-style-type: none"> EPB2.1.10. Explica coa terminoloxía aprendida o propósito dos seus traballos e as 	<ul style="list-style-type: none"> CCEC CCL 	50%	LI EX PT	2°
<ul style="list-style-type: none"> j b 	<ul style="list-style-type: none"> B2.4. Análise das formas de representación de volume. B2.5. Elaboración de obxectos tridimensionais con distintos materiais. B2.6. Comparación entre as formas que adopta a representación do espazo en diferentes áreas ou 	<ul style="list-style-type: none"> B2.2. Representar volumes utilizando recursos como cores, claroscuros, corte, dobra e encartado. 	<ul style="list-style-type: none"> EPB2.2.1. Representa con claroscuro a sensación espacial de composicións volumétricas sinxelas. 	<ul style="list-style-type: none"> CCEC CAA 	50%	LI EX PT	2°

			<ul style="list-style-type: none"> EPB2.2.2. Experimenta coa super- posición de planos para crear vo- lumes. 	<ul style="list-style-type: none"> CCEC CAA 	50%	LI EX PT	3º
			<ul style="list-style-type: none"> EPB2.2.3. Utiliza a liña horizontal como elemento expresivo para proporcionar sensación de pro- fundidade. 	<ul style="list-style-type: none"> CCEC CAA 	70%	LI EX PT	2º
			<ul style="list-style-type: none"> EPB2.2.4. Fai obxectos tridimensionais utilizando o recorte, o 	<ul style="list-style-type: none"> CCEC 	70%	LI EX PT	2º 3º
			encartado e o pegado de pezas de diversas formas,				
			utilizando diversos tipos de materiais.	<ul style="list-style-type: none"> CAA 			
<ul style="list-style-type: none"> d j 	<ul style="list-style-type: none"> B2.7. Coñecemento e valoración de iden- tificadores artísticos de diferentes cultu- ras. B2.8. Interese por coñecer producións do patrimonio cultural e artístico dos pobos. B2.9. Valoración do patrimonio cultural e artístico para a satisfacción con eles e para a súa conservación. B2.10. Elaboración de documentos relacio- nados con obras, creadores e 	<ul style="list-style-type: none"> B2.3. Coñecer as manifestacións artísticas máis significativas que forman parte do patrimonio artístico e cultural, e adquirir unha actitude de respecto e valoración dese patri- monio. 	<ul style="list-style-type: none"> EPB2.3.1. Recoñece, respecta e valora as manifestacións artísticas máis im- portantes do patrimonio cultural e ar- tístico español, nomeadamente aquelas que foron declaradas Patrimonio da Humanidade. 	<ul style="list-style-type: none"> CSC CCEC 	60%	EX PT	1º 2º
			<ul style="list-style-type: none"> EPB2.3.2. Aprecia as posibilidades que ofrecen os museos de coñecer obras de arte expostas neles e goza con elas. 	<ul style="list-style-type: none"> CSC CCEC 	70%	EX PT	1º

			<ul style="list-style-type: none"> EPB2.3.3. Coñece algunha profesión do ámbito artístico, interésase polas características do traballo de artistas e artesáns ou artesás, e goza como público coa observación das súas producións. 	<ul style="list-style-type: none"> CSC CCEC 	80%	EX PT	2º
<ul style="list-style-type: none"> i j b 	<ul style="list-style-type: none"> B2.11. Emprego dos medios audiovisuais e novas tecnoloxías da información e da comunicación para o tratamento de imaxes, deseño, animación e difusión dos traballos elaborados. B2.12. Preparación de documentos propios da comunicación artística. 	<ul style="list-style-type: none"> B2.4. Utilizar as TIC para a busca e tratamento de imaxes, como ferramentas para deseñar documentos. 	<ul style="list-style-type: none"> EPB2.4.1. Utiliza as tecnoloxías da información e da comunicación como fonte de información e documentación para a creación de producións propias. 	<ul style="list-style-type: none"> CD CCEC 	80%	EX PT	1º
			<ul style="list-style-type: none"> EPB2.4.2. Manexa programas informáticos sinxelos de elaboración e retoques de imaxes dixitais (copiar, pegar; modificar tamaño, cor, brillo, contraste etc.) que serven para a ilustración de textos. 	<ul style="list-style-type: none"> CD CCEC 	60%	EX PT	1º 2º
			<ul style="list-style-type: none"> EPB2.4.3. Elabora e prepara documentos propios da comunicación artística (carteis, guías ou programas). 	<ul style="list-style-type: none"> CCEC CD 	60%	LI EX PT	3º

<ul style="list-style-type: none"> ▪ a ▪ b ▪ j 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.13. Elaboración de producións plásticas utilizando técnicas mixtas, elixindo as técnicas, os instrumentos e os materiais de acordo coas súas características e coa súa finalidade. ▪ B2.14. Asunción de responsabilidade no traballo propio (constancia e esixencia progresiva) e no traballo cooperativo (respecto polas achegas e as disposicións das demais persoas). ▪ B2.15. Realización individual ou en grupo, con establecemento de momentos de revisión e de reflexión sobre o proceso 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.5. Realizar producións plásticas, participando con interese e aplicación no traballo individual ou de forma cooperativa, respectando os materiais, os utensilios e os espazos, desenvolvendo a iniciativa e a creatividade, e apreciando a correcta e precisa realización dos exercicios e das actividades, a orde e a limpeza, o respecto polas normas, as regras e os/as compañeiros/as. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ EPB2.5.1. Produce obras plásticas, logo de escoller as técnicas e os instrumentos máis axeitados para conseguir unha finalidade determinada. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCEC ▪ CAA 	60%	L E X P T	1º 2º
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ EPB2.5.2. Respecta os materiais, os utensilios e os espazos. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSC ▪ CCEC 	80%	PT	1º
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ EPB2.5.3. Amona interese polo traballo individual e colabora no grupo para a consecución dun fin colectivo, respectando as iniciativas de cada compañeiro ou compañeira. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSC ▪ CCEC 	70%	E X P T	1º 2º
			<p>EPB 2.5.4. Participa con interese nas actividades propostas, apreciando a realización correcta, precisa, ordenada e limpa dos exercicios e das actividades.</p>	<ul style="list-style-type: none"> ☐ CSC ☐ CCEC ☐ CAA 	75%	E X P T	1º
BLOQUE 3. DEBUXO XEOMÉTRICO							

<ul style="list-style-type: none"> ▪ g ▪ b ▪ j 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.1. Elaboración de composicións plásticas partindo de conceptos xeométricos da realidade do alumnado. ▪ B3.2. Uso da cuadrícula para coñecer e comprender o termo de escala. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.1. Identificar conceptos xeométricos na realidade que rodea o alumnado, en relación cos conceptos xeométricos recollidos na área de matemáticas coa súa aplicación gráfica. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ EPB3.1.1. Identificar os conceptos de horizontalidade e verticalidade, e utilízaos nas súas composicións con fins expresivos. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCEC ▪ CAA ▪ CMCCT 	75%	EX LI PE	1º
	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.3. Apreciación das posibilidades plásticas e expresivas das estruturas xeométricas. ▪ B3.4. Construción de estruturas e transformación de espazos usando nocións métricas e de perspectiva. ▪ B3.5. Uso dos instrumentos básicos do debuxo xeométrico para compor unha creación artística partindo dos polígonos elementais. 						
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ EPB3.1.2. Traza rectas paralelas e perpendiculares, usando o escuadro e o cartabón. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCEC ▪ CAA ▪ CMCCT 	80%	LI PE	3º
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ EPB3.1.3. Utiliza a regra considerando o milímetro como unidade de medida habitual aplicada ao debuxo técnico. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCEC ▪ CMCCT 	80%	LI PE	3º
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ EPB3.1.4. Suma e resta segmentos utilizando a regra e o 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CMCCT ▪ CCEC 	90%	LI PE	3º
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ EPB3.1.5. Calcula graficamente a mediatriz dun segmento utilizando a regra e o 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CMCCT ▪ CCEC 	90%	LI PE	3º

			<ul style="list-style-type: none"> EPB3.1.6. Traza círculos co compás 	<ul style="list-style-type: none"> CMCCT 	90%	LI PE	3º
			<ul style="list-style-type: none"> EPB3.1.7. Divide a circunferencia en dúas, tres, catro e seis partes iguais, utilizando o material propio do debuxo técnico. 	<ul style="list-style-type: none"> CMCCT CCEC 	90%	LI PE	3º
			<ul style="list-style-type: none"> EPB3.1.8. Aplica a división da circunferencia á construción de estrelas e elementos florais aos que posteriormente lles dá cor. 	<ul style="list-style-type: none"> CCEC CMCCT CAA 	70%	LI PE	3º
			<ul style="list-style-type: none"> EPB3.1.9. Continúa series con motivos xeométricos (rectas e curvas) utilizando unha cuadrícula propia facilitada cos instrumentos de debuxo técnico. 	<ul style="list-style-type: none"> CCEC CAA 	70%	LI PE	3º
			<ul style="list-style-type: none"> EPB3.1.10. Suma e resta ángulos de 90, 60, 45 e 30 graos utilizando o esquadro e o cartabón. 	<ul style="list-style-type: none"> CMCCT 	90%	LI PE	2º
			<ul style="list-style-type: none"> EPB3.1.11. Analiza a realidade descompóndoa en xeométricas básicas e trasladándoa a composicións bidimensionais. 	<ul style="list-style-type: none"> CCEC CAA 	70%	EX LI PE	3º
			<ul style="list-style-type: none"> EPB3.1.12. Identifica nunha obra bidimensional formas xeométricas 	<ul style="list-style-type: none"> CCEC CMCCT 	75%	EX LI PE	1º 2º

			<ul style="list-style-type: none"> EPB3.1.13. Realiza composicións utilizando formas xeométricas suxeridas polo ou pola docente. 	<ul style="list-style-type: none"> CCEC CMCCT CSIEE 	75%	LI PE	2º
			<ul style="list-style-type: none"> EPB3.1.14. Coñece e comprende o termo de escala e é capaz de aplicalo cambiando a escala dun debuxo sinxelo mediante o uso de cuadrícula. 	<ul style="list-style-type: none"> CMCCT CCEC 	80%	EX LI PE	3º
			<ul style="list-style-type: none"> EPB3.1.15. Recoñece, clasifica e constrúe os polígonos elementais, apreciando as súas diferenzas e similitudes. 	<ul style="list-style-type: none"> CMCET CCEC 	80%	EX LI PE	3º
<ul style="list-style-type: none"> j g b 	<ul style="list-style-type: none"> B3.6. Exploración e uso adecuado do material de debuxo técnico, coa finalidade de atopar o máis apropiado para o resultado final. 	<ul style="list-style-type: none"> B3.2. Iniciar no coñecemento e no manexo dos instrumentos e dos materiais propios do debuxo técnico, e 	<ul style="list-style-type: none"> EPB3.2.1. Coñece e aprecia o resultado da utilización correcta dos instrumentos de debuxo, e valora a precisión dos resultados. 	<ul style="list-style-type: none"> CCEC CAA CMCCT 	80%	EX LI PE	1º 2º 3

4.- CONCRECIÓNS METODOLÓXICAS.

A) Aspectos xerais.

- Partir da competencia inicial do alumnado
- Ter en conta a diversidade: respectar os ritmos e estilos de aprendizaxe
- Potenciar as metodoloxía activas:
  - Combinar traballo individual e cooperativo.
- Enfoque orientado á realización de tarefas e resolución de problemas
- Uso habitual das TIC
- Papel facilitador do profesor/a

B) Estratexias metodolóxicas.

- Memorización comprensiva.
- Indagación e investigación sobre documentos, textos, prensa, ...
- Elaboración de resúmenes, esquemas, ...
- Análise de documentos, gráficos, mapas, táboas de datos
- Comentarios de textos, gráficos, mapas.
- Resolución de problemas

- **Secuenciación habitual de traballo na aula Motivación:**
  - Presentación da actividade con vídeos, mapas, gráficos, textos, fotos, etc
- Información do profesor/a:
  - Información básica para todo o alumnado
  - Información complementaria para reforzo e apoio
  - Información complementaria para afondamento e ampliación

- Traballo persoal
- Lectura e comprensión de textos
  - Análise de documentos, pequenas investigacións, etc.
  - Resposta a preguntas
  - Resolución de problemas
  - Comentario de documentos, mapas, imaxes, etc.
  - Elaboración de mapas, gráficas, resumes, esquemas.
  - Memorización comprensiva
- Avaliación:
  - Análise de producións: caderno, mapas, comentarios, textos, ...
  - Exposicións orais
  - Probas escritas
  - Traballos individuais e en grupo.

5.- MATERIAIS E RECURSOS DIDÁCTICOS.

- Basicamente, os contidos dixitais da Plataforma EVA, da editorial Edebé, Netex e Aula Planeta.
- Outros moitos recursos dixitais, seleccionados da rede e elaborados polo propio profesorado. Cadernos complementarios nalgunhas áreas.
- Materiais complementarios impresos: mapas, gráficos, textos, ...
- Neetbook.
- Canón e pantalla dixital.
- Lapis de memoria.

6.- AVALIACIÓN.

A) Avaliación inicial:

- Temporalización: realizarase na primeira semana-quincena do curso.
  - Ciencias sociais e ciencias da natureza: proba tipo test, gráficos, mapas,...
  - Linguas castelá e galega: comprensión dun texto e creación doutro .
  - Matemáticas: actividades de cálculo e resolución de problemas.
- Repercusión dos resultados: posible revisión da programación de contidos.

B) Avaliación ao longo do curso:

- Será continua, coa observación sistemática do traballo do alumnado.
- Instrumentos de avaliación e o seu peso nas cualificacións.
  - Probas escritas (PE): 70%
  - Libretas (LI): 10%
  - Traballo diario (TD): 10%Exposicións, orais, escritas (EX): 5%
  - Participación (PT): 5%

PAUTAS DE OBSERVACIÓN DO TRABALLO DIARIO, ACTITUDES...

* ACTITUDES E VALORES, TRABALLO NA AULA, HÁBITOS DE COOPERACIÓN, TRABALLO NA CASA.

Grao de desenvolvemento acadado..

Logrado: 4   En proceso: 3   Avance inicial: 2   Non logrado: 1

	1	2	3	4
1. É puntual na hora de entrada á clase.				
2. Está atento ás explicacións do profesor.				

3. Acepta as correccións do profesor e intenta mellorar.				
4. Trae o material necesario paara clase.				
5. Traballa de forma individual.				
6. Sae á pizarra cando se lle solicita.				
7. Pregunta dudas que pode ter.				
8. Axuda aos compañeiros en caso de necesidade.				
9. Cumpre cos deberes asinados na casa e na aula.				

* ATENCIÓN – CONCENTRACIÓN.

Valoración.

Sempre: 4 Xeralmente: 3 Ás veces: 2 Nunca: 1

	1	2	3	4
1. Está atento ás explicacións.				
2. Participa activamente na clase.				
3. Sigue a secuencia das actividades.				
4. Solicita constantemente que se lle repitan as instrucións.				
5. Parece non entender as instrucións.				
6. Fai as actividades sen distraerse na clase.				
7. Demórase en iniciar as actividades.				
8. Érguese do pupitre de forma constante.				
9. Remata as tarefas no tempo establecido.				
10. Móstrase indiferente ou ausente durante as clases.				
11. Presenta as tarefas con orde e limpeza.				

*ACTITUDES-CONDUTA.

Valoración.

Adecuada: 3 Regular: 2 Inadecuada: 1

	1	2	3
--	---	---	---

1. Segue as indicacións dadas.			
2. Mantén unha postura corporal correcta.			
3. Mostra interese pola materia.			
4. Esfórzase no traballo diario.			
5. O seu rendemento está en consoancia coas súas capacidades.			
6. É autónomo. Realiza as actividades por si mesmo.			
7. Respecta as normas de clase.			
8. Relacionase adecuadamente co profesorado.			

7.- PROMOCIÓN DO ALUMNADO.

- Cómpre acollerse á legalidade da normativa vixente.
- - Orde do 23 de novembro de 2007 pola que se regula a avaliación na educación primaria na CA de Galicia.
- - Lei Orgánica 8/2013 de 9 de diciembre para la mejora de la calidad educativa.
- - Decreto 105/2014 do Currículo de Primaria, que desenvolve a LOMCE e o RD 126/2014 para o ámbito de Galicia.
- - Real Decreto 126/2014 de 28 de febrero por el que se establece el currículo básico da Educación Primaria.

8.- INDICADORES DE LOGRO PARA AVALIAR O PROCESO DE ENSINO.

Proceso de ensino (<i>indicadores de</i>	Escala			
	1	2	3	4
1.- O nivel de dificultade foi adecuado ás características do				
2.- Conseguiuse crear un clima que favoreza a aprendizaxe?				
3.- Conseguiuse motivar para conseguir a súa actividade				
4.- Conseguiuse a participación activa de todo o alumnado?				
5.- Contouse co apoio e implicación das familias no traballo do				

6.- Mantívose un contacto periódico coa familia por parte do				
7.- Tomouse algunha medida curricular para atender al alumnado				
8.- Tomouse algunha medida organizativa para atender al				
9.- Atendeuse adecuadamente á diversidade do alumnado?				
10.- Usáronse distintos instrumentos de avaliación?				
11.- Dáse un peso real á observación do traballo na aula?				
12.- Valorouse adecuadamente o traballo participativo do				

9.- INDICADORES DE LOGRO PARA AVALIAR O PROCESO DA PRÁCTICA DOCENTE.

Práctica docente (<i>indicadores de logro</i>)	Escala			
	1	2	3	4
1.- Como norma xeral, fanse explicacións xerais para todo o				
2.- Ofrécese a cada alumno/a as explicacións individualizadas que				
3.- Elabóranse actividades de distinta dificultade atendendo á				
4.- Elabóranse probas de avaliación de distinta dificultade para os				
5.- Utilízanse distintas estratexias metodolóxicas en función dos				
6.- Intercálase o traballo individual e en equipo?				
5.- Poténcianse estratexias de animación á lectura e de				
6.- Incorpóranse ás TIC aos procesos de ensino - aprendizaxe				
7.- Préstase atención aos temas transversais vinculados a cada				
8.- Ofrécese ao alumnado de forma inmediata os resultados das				
9.- Coméntase co alumnado os fallos máis significativos das				
10.- Dáselle ao alumnado a posibilidade de visualizar e comentar				
11.- Cal é o grao de implicación nas funcións de titoría e				
12.- Realizáronse as ACS propostas e aprobadas?				
13.- As medidas de apoio, reforzo, etc establécense vinculadas				
14.- Avaliase a eficacia dos programas de apoio, reforzo,				

10.- MEDIDAS DE ATENCIÓN Á DIVERSIDADE.

A) Medidas ordinarias organizativas:

- Apoio na aula, por parte de profesorado de P.T.Reforzo educativo e/ou apoio na aula, por parte doutro profesorado
- Reforzo educativo e/ou apoio fóra da aula, por parte de profesorado de P.T.
- Predomina a utilización de material de traballo impreso.

B) Medidas extraordinarias curriculares:

- Adaptacións Curriculares: 2. Nun alumno, nas materias de Lingua Galega, Lingua Castelá, Inglés, Matemáticas, Ciencias Sociais e Ciencias da Natureza. E noutra alumna, nas materias de Lingua Galega, Lingua Castelá e Matemáticas.
- Adaptacións dos tempos e dos instrumentos de avaliación para eses dous alumnos

11.- ACTIVIDADES COMPLEMENTARIAS E EXTRAESCOLARES.

A súa inclusión figura na PXA.

12.- AVALIACIÓN DA PROGRAMACIÓN DIDÁCTICA.

A) Mecanismo de revisión.

- Revisarase ao rematar o curso académico.
- En caso de desfase adoptaranse as medidas que o equipo de profesores considere oportunas rectificando os aspectos ou parámetros

B) Mecanismo de avaliación.

I	Es			
	1	2	3	4
1.- Se impartiron unidades didácticas ou temas a partir dos elementos				
2.- O desenvolvemento da programación respondeu á				
3.- Se engadiu á programación algún contido non previsto.				
4.- Foi necesario eliminar da programación algún aspecto previsto				
5.- Fixouse un grao mínimo de consecución de cada estándar para				
6.- Asígnouse a cada instrumento avaliador, o peso correspondente				
7.- Vinculouse cada estándar a un/varios instrumentos para a súa				
8.- Fixouse a estratexia metodolóxica a seguir.				
9.- Estableceuse a secuencia habitual de traballo na aula.				
10.- Adecuación dos materiais didácticos utilizados.				
11.- Elaboráronse os exames tendo en conta o valor de cada				
12.- Traballáronse actividades de apoio, recuperación, etc. vinculados				
13.- Leváronse a cabo as medidas específicas de atención ao				
14.- Leváronse a cabo as actividades complementarias e				
15.- Informouse ás familias sobre criterios de avaliación, estándares e				
16.- Informouse ás familias sobre os criterios de promoción?				
17.- Seguiuse e revisouse a programación ao longo do curso.				
18.- Usáronse as TIC no desenvolvemento das diferentes materias.				